2026

ZAHRADA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ZAHRADA

OBSAH

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 2
Identifikační údaje 2
Popis školy 3
Vize, kultura a prostředí školy 3
Organizace výuky a vzdělávací strategie 13
CHARAKTERISTIKA ŠVP 19
Východiska vzniku ŠVP 19
Zabezpečení výuky žáků 20
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 23
Role asistentů pedagoga 24
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných 26
3. OBSAHOVÝ RÁMEC 27
Učební plán 27
Obsah vzdělávání 31
Tematické celky 33
VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY 0
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 0
Hodnocení ŠVP 3
Příloha č. 1. Organizace výuky v trojročích 5
Organizace výuky v 1. a 2. trojročí 5
Dodatek č. 1. k ŠVP Základní školy ZaHRAda 9
1. Předmět dodatku 9
2. Důvod změny 10
3. Postupné zavádění ŠVP ..... **Chyba! Záložka není definována.**
4. Vymezení vzdělávání v jednotlivých trojročích 10
5. Organizace výuky a hodnocení ..... **Chyba! Záložka není definována.**
6. Závěrečná ustanovení 11

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZŠ ZAHRADA

Obor vzdělávání: 79–01–C/01 (Základní škola)

ŠKOLA

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ZAHRADA, RIEGROVA 312, 666 01 TIŠNOV

školská právnická osoba

IČ: 03798798

E: info@skolazahrada.cz, T: 732 558 008

www.skolazahrada.cz

Ředitel: Mgr. Jiří Vorlíček, E: jiri.vorlicek@skolazahrada.cz, T: 736473730

Zástupkyně ředitele: Mgr. Jana Růžičková, E: jana.ruzickova@skolazahrada.cz, T: 732 558 008

ZŘIZOVATEL

HNÍZDO – SPOLEK PRO KOMUNITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, HORNICKÁ 900, 666 03 TIŠNOV, IČ: 03421201

Statutární zástupce: Mgr. Nikol Černošková, Lucie Habánová, Lenka Filipová

E: info@spolekhnizdo.cz, www.spolekhnizdo.cz

Školní vzdělávací program byl vytvořen v souladu s RVP ZV z ledna 2025.

Schválen Radou ŠPO dne: 21. 9. 2026

Projednán Školskou radou dne: 28. 8. 2026

Platnost od: 1. 9. 2026

POPIS ŠKOLY

TYP ŠKOLY

ZŠ ZaHRAda je úplná škola (1. – 9. ročník) s montessori zaměřením.

UMÍSTĚNÍ A VELIKOST ŠKOLY

Sídlo školy se nachází v Tišnově na adrese Riegrova 312. V rámci Tišnova má škola 3 pronajatá místa vzdělávání (Riegrova 312, Bezručova 21, Brněnská 6) a 1 odloučené místo vzdělávání v Nedvědici.

Škola zahájila činnost 1. 9. 2015, je zařazena do školského rejstříku ČR pod č. j. MSMT-41633/2014-3. Součásti školy je školní družina a školní klub. Forma vzdělávání je denní, umožňujeme i individuální vzdělávání podle § 41 školského zákona.

Aktuální maximální kapacita školy je 204 žáků v ZŠ, 109 žáků ŠD a 30 žáků ŠK.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje základní vzdělávání podle zásad montessori pedagogiky.

Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách v trojročích: 1. trojročí (žáci 1., 2. a 3. ročníku), 2. trojročí (žáci 4., 5. a 6. ročníku) a 3. trojročí (žáci 7., 8. a 9. ročníku).

VIZE, KULTURA A PROSTŘEDÍ ŠKOLY

VIZE ŠKOLY

Vidíme školu, kde se všichni učí naplno a s nadšením.

Vytváříme prostředí pro učení, ve kterém děti objevují své možnosti, přebírají odpovědnost za vlastní růst a společně vytvářejí komunitu, ve které se každý může učit a rozvíjet. Jsme komunitně podporovaná škola vycházející z principů Montessori pedagogiky. Škola, kde se všichni učí naplno a s nadšením.

Příběh ZaHRAdy

ZaHRAda vznikla v roce 2015 z iniciativy rodičů, kteří hledali pro své děti vzdělávání založené na respektu k jedinečnosti každého člověka a na přesvědčení, že škola má připravovat nejen na další studium, ale především na spokojený a smysluplný život. Od svého vzniku postupně hledáme a rozvíjíme cesty, jak vytvářet prostředí podporující samostatnost, zodpovědnost, spolupráci a radost z učení. V roce 2019 jsme se vědomě přihlásili k Montessori pedagogice, ve které jsme našli přístup odpovídající původní vizi školy. V roce 2022 se k ZaHRAdě připojila skupina žáků s domácím

vzděláváním Jasan, naše současná pobočka v Nedvědici. Dnes je ZaHRAda komunitní školou, která propojuje děti, průvodce a rodiče v učícím se společenství a vytváří prostor pro zdravý rozvoj každého dítěte.

VÝCHODISKA A PRINCIPY ŠKOLY

Vycházíme z přesvědčení, že svět tvoří propojený celek a že vzdělávání má dětem pomáhat porozumět souvislostem mezi přírodou, člověkem, kulturou a společností. Inspirujeme se principy kosmické výchovy Marie Montessori, která vede děti k objevování světa v jeho vzájemných vztazích a k převzetí odpovědnosti za místo, které v něm zaujímají.

Montessori

Vzdělávání v ZaHRAdě vychází z principů Montessori pedagogiky.

Montessori pedagogika je pro nás především způsobem, jak vytvářet prostředí pro samostatné a smysluplné učení. Věříme, že děti se nejlépe učí vlastní zkušeností, v bezpečném a podnětném prostředí, které respektuje jejich vývojové potřeby. Průvodci podporují děti v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní učení a pomáhají jim objevovat svět v souvislostech. Věkově smíšené skupiny, připravené prostředí, možnost volby, přirozený pohyb, práce s chybou a formativní přístup k hodnocení vytvářejí podmínky pro individuální rozvoj každého dítěte.

Komunita

Jsme komunitně podporovanou školou, ve které mají důležité místo vztahy, spolupráce a společná odpovědnost. Školu nevytvářejí pouze děti a průvodci, ale také rodiče a další členové komunity. Rodiče jsou partnery školy a mají možnost podílet se na jejím životě i směřování prostřednictvím spolku Hnízdo, školního sněmu a dalších orgánů školy. Věříme, že pocit sounáležitosti, možnost spolurozhodovat a převzít odpovědnost za společné prostředí podporují učení i osobní růst všech členů komunity

Formativní přístup

K hodnocení žáků přistupujeme formativně. Žáci dostávají průběžně zpětnou vazbu ke svému učení a při hodnocení používáme popisný jazyk. Na tripartitách i do slovního hodnocení na vysvědčení zapojujeme samotné žáky (na tripartitách mají žáci hlavní slovo a v pololetí zkoušejí psát vysvědčení sami sobě). Do hodnocení zahrnujeme kromě znalostí také individuální pokrok žáků, přístup k učení a rozvinuté dovednosti. Zkoušíme najít cestu k efektivní formě plánování a evidence učení, jako jsou týdenní plány, portfolia, stezky a deníky. Učíme na základě vlastní zkušenosti a rozvíjíme nástroje pro hodnocení a sebehodnocení.

Mezinárodní přesah

Snažíme se být mezinárodní školou. Tvoříme otevřený prostor, v němž se setkávají a obohacují různí lidé, myšlenky a kultury. Ve škole máme vždy několik zahraničních dobrovolníků, aby se angličtina i další cizí jazyky staly běžnou a přirozenou součástí všedního dne ve škole. Mezinárodní rozměr školy

chceme rozvíjet formou partnerství se zahraničními školami a studijními výjezdy průvodců i žáků do zahraničí.

Individuální přístup a individualizovaná výuka

Vycházíme z přesvědčení, že každé dítě se učí vlastním tempem a způsobem. Prostřednictvím připraveného prostředí, formativního přístupu a průběžné zpětné vazby podporujeme postupné přebírání odpovědnosti za vlastní učení. Děti mají možnost volby, učí se plánovat svou práci, reflektovat svůj pokrok a stanovovat si další cíle. Usilujeme o to, aby každý žák mohl rozvíjet svůj potenciál a zažívat úspěch na cestě, která odpovídá jeho možnostem a potřebám.

Respekt a důvěra

Budujeme kulturu založenou na důvěře, respektu a vzájemné péči. Věříme, že učení může probíhat naplno pouze tam, kde se lidé cítí bezpečně, přijímaně a mohou být sami sebou. Vedeme děti i dospělé k otevřené komunikaci, vnímání potřeb druhých, převzetí odpovědnosti za své jednání a hledání řešení, která podporují dobré vztahy a společné fungování komunity.

Výuka v reálném světě

Věříme, že smysluplné učení vzniká v kontaktu s reálným světem. Proto propojujeme vzdělávání se skutečnými situacemi, které děti zažívají ve svém okolí, v komunitě i v přírodě. Vedeme je k tomu, aby své znalosti a dovednosti využívaly v praxi, přebíraly odpovědnost za své jednání a vnímaly souvislosti mezi člověkem, společností a přírodním prostředím. Součástí vzdělávání je pravidelné učení venku, objevování místní krajiny, spolupráce s odborníky i zapojování do aktivit, které mají skutečný význam pro život školy a komunity.

Učící se komunita

Školu chápeme jako učící se organizaci, ve které se rozvíjejí děti i dospělí. Nové podněty ověřujeme v praxi, společně je reflektujeme a hledáme způsoby, jak naši práci dále zlepšovat. Podporujeme sdílení zkušeností, týmovou spolupráci, vzájemné učení, hospitace i profesní rozvoj jednotlivců. Věříme, že schopnost učit se, reflektovat vlastní práci a spolupracovat na společném cíli je jednou z podmínek dlouhodobého rozvoje školy.

PREFEROVANÉ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Učení chápeme jako přirozenou součást života a přirozenou lidskou potřebu objevovat, porozumět a růst. Naším cílem je podporovat v dětech radost z učení, vnitřní motivaci a schopnost přebírat odpovědnost za vlastní rozvoj. Vzdělávání proto propojujeme s reálným životem a vytváříme příležitosti, aby děti mohly získané zkušenosti a poznatky smysluplně využívat.

Děti mají možnost volby a přiměřenou míru autonomie v pedagogicky připraveném prostředí. Průvodci vytvářejí podmínky, které vedou k naplňování očekávaných výsledků učení a zároveň respektují individuální potřeby, tempo i zájmy každého dítěte.

Podporujeme aktivní zapojení dětí do života školy i spolurozhodování o vlastním učení. Vytváříme prostor pro samostatnou práci, spolupráci i reflexi. Děti si mohou volit činnosti, pracovní místo nebo Spolupracovníky, zatímco průvodci jim poskytují potřebnou oporu, vedení a zpětnou vazbu.

Hlavní strategie

1. **Individuální přístup** – respektuje jedinečnost každého dítěte.
2. **Respekt k senzitivním obdobím** – využívá optimálního času pro rozvoj schopností.
3. **Připravené prostředí** – uspořádání třídy a pomůcky jsou promyšlené, umožňují soustředit se a pečovat o společný prostor.
4. **Řád, předvídatelnost a psychologické bezpečí** - strukturované prostředí s jasnými pravidly, která dávají smysl a vytváří bezpečný prostor pro rozvoj.
5. **Klíčové lekce** - učivo je žákům předkládáno formou krátkých lekcí nebo ukázek, jejichž cílem je představit nové učivo a vzbudit zájem o téma. Při pochopení tématu žáci pokračují návaznou prací. Krátké výukové lekce ve třídě vytváří několik současně probíhajících učebních situací, které děti inspirují pro další práci.
6. **Smysluplně omezené prostředí** - pomůcky jsou ve třídách pouze v jednom nebo několika málo vyhotoveních, stejně jako je omezený počet lavic a pracovních koberečků. To podněcuje spolupráci, respekt a komunikaci.
7. **Přebírání odpovědnosti za učení** – nabízíme dětem možnost volby a s ní spojenou zodpovědnost. (plánování učení podle zájmů a potřeb, spolurozhodování o třídě a škole, péče o pomůcky, respektování řádu a pravidel, působení přirozených důsledků).
8. **Hluboké soustředění (flow)** – umožnění hlubokého soustředění na zvolenou činnost bez přerušování.
9. **Flexibilní čas a přirozený pohyb** – volnost v pohybu, svobodný výběr pracovního místa i učební činnosti a přestávek.
10. **Heterogenní věkové skupiny** – třída je komunitou, kde mladší děti přirozeně pozorují starší, starší vedou mladší a všichni spolupracují. Rozvíjí se empatie, osvojování rolí, vzájemná pomoc, respekt k různým potřebám a tempu učení.

KULTURA A PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Základní školu ZaHRAda chápeme jako učící se společenství. Její kultura vyrůstá z přesvědčení, že kvalitní učení vzniká v prostředí bezpečných vztahů, důvěry a společné odpovědnosti. Jsme komunitou dětí, průvodců a rodičů, kteří se společně podílejí na životě školy a učí se jeden od druhého. Vedeme děti k samostatnosti, respektu, laskavosti a odpovědnosti za vlastní učení i za společenství, jehož jsou součástí. Učíme se z vlastní zkušenosti, podporujeme otevřenou komunikaci, spolupráci a aktivní zapojení do života školy. Kultura školy se tak každodenně utváří prostřednictvím vztahů, společně sdílených hodnot a ochoty všech členů komunity dále se rozvíjet.

PODPORA VZTAHŮ

V ZaHRAdě považujeme vztahy za základní předpoklad učení i osobního růstu. Vědomě proto vytváříme prostředí založené na důvěře, respektu, otevřené komunikaci a vzájemné odpovědnosti.

Podporujeme otevřenou komunikaci, spolupráci, vzájemnou pomoc a schopnost konstruktivně řešit konflikty. Péče o vztahy je proto nedílnou součástí každodenního života školy a společnou odpovědností všech členů komunity.

Vycházíme z principů PBIS, které nám pomáhají rozvíjet kulturu vzájemné podpory, oceňovat žádoucí chování a předcházet problémům jasně sdílenými očekáváními. Děti vedeme k převzetí odpovědnosti za své jednání, k ohleduplnosti vůči druhým a k řešení konfliktů.

Pedagogové v naší škole vystupují v roli průvodců, kteří děti podporují v jejich učení, osobním rozvoji i budování vztahů. Výuka často probíhá v pedagogických tandemech, což umožňuje lépe vnímat individuální potřeby žáků a poskytovat jim odpovídající podporu. Důležitými partnery školy jsou rodiče, kteří se aktivně podílejí na životě školy a spoluvytvářejí její směřování. O kvalitu vztahů pečuje celý pedagogický tým ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Vztahy rozvíjíme prostřednictvím komunitních setkání, společných aktivit, učících se komunit, pravidelné reflexe a sdílení zkušeností mezi dětmi, rodiči i dospělými. Usilujeme o to, aby škola nebyla pouze místem vzdělávání, ale skutečným společenstvím lidí, kteří se společně učí, spolupracují a nesou odpovědnost za prostředí, které vytvářejí.

VYTVÁŘENÍ A ROZVOJ PERSONÁLNÍCH KAPACIT

Profesní rozvoj pedagogických i nepedagogických pracovníků je klíčovou součástí fungování naší školy jako učící se organizace. Vycházíme z přesvědčení, že kvalita učení žáků je úzce spojená s kvalitou učení dospělých, kteří je provázejí. Proto systematicky vytváříme podmínky pro průběžné učení, sdílení a profesní růst všech členů týmu. Důraz klademe na přístupy vedoucí k porozumění učení dítěte, individualizaci a diferenciaci metod práce, vytváření připraveného prostředí a nenásilnou komunikaci.

Společné učení

Podobně jako podporujeme učení dětí, vytváříme podmínky také pro učení dospělých. Věříme, že škola se rozvíjí tehdy, když se rozvíjejí lidé, kteří v ní pracují. Profesní růst proto nevnímáme jako soubor jednotlivých vzdělávacích akcí, ale jako součást každodenní spolupráce, sdílení a společné reflexe. K tomu slouží metodické porady, učící se skupiny, týmová setkání i celoškolní setkání. Tato setkání nevnímáme pouze jako prostor pro předávání informací, ale především jako příležitost ke společnému učení, profesnímu růstu a budování profesní kultury.

Individuální rozvoj

V ZaHRAdě vnímáme profesní růst jako přirozenou součást práce každého průvodce. Každý z nás si stanovuje vlastní rozvojové cíle, které vycházejí z potřeb dětí, zkušeností z každodenní praxe, osobních profesních zájmů i společného směřování školy. Sdílíme odpovědnost za vlastní učení a zároveň věříme, že nejvíce se rozvíjíme ve spolupráci s druhými. Profesní rozvoj podporujeme prostřednictvím:

- sdílení zkušeností a kolegiální spolupráce,
- vzájemného pozorování ve výuce, stínování a odborných stáží,
- pravidelné reflexe pedagogické práce,
- supervize, mentoringu a koučinku,
- dalšího vzdělávání a odborného studia.

UTVÁŘENÍ PŘÍZNIVÉHO PROSTŘEDÍ PRO ŽÁKY I UČITELE (WELLBEING)

Wellbeing jako základ učení a růstu

V ZaHRAdě věříme, že lidé se učí a rozvíjejí nejlépe tam, kde se cítí bezpečně, přijímaně a mohou být sami sebou. Proto věnujeme pozornost nejen vzdělávání, ale také celkové pohodě dětí i dospělých. Usilujeme o prostředí, ve kterém má každý možnost rozvíjet své silné stránky, zažívat úspěch, nacházet smysl v tom, co dělá, a být součástí podporující komunity. Věříme, že kvalitní učení vyrůstá z důvěry, dobrých vztahů a přiměřených výzev.

Bezpečí, důvěra a vzájemný respekt

Kultura školy stojí na hodnotách bezpečí, respektu, zodpovědnosti, samostatnosti a laskavosti. Tyto hodnoty nejsou jen součástí našich dokumentů, ale každodenně se promítají do způsobu, jak spolu mluvíme, spolupracujeme a řešíme obtížné situace. Vztahy stavíme na otevřenosti, důvěře a vzájemné podpoře. Děti i dospělí se učí naslouchat, vyjadřovat své potřeby, přijímat odlišnost a hledat cesty k porozumění. Při budování pozitivní kultury školy využíváme principy PBIS, které podporují jasná očekávání, oceňování žádoucího chování a rozvoj sociálních dovedností.

Komunita, která se společně učí

ZaHRadu chápeme jako učící se společenství. Pravidelná setkávání vytvářejí prostor pro sdílení, plánování, reflexi i společné rozhodování. Třídní kruhy, školní parlament, sněm ZaHRAdy, smírčí setkání, podpůrné skupiny, týmové porady i supervize pomáhají rozvíjet vztahy, posilovat pocit sounáležitosti a budovat společnou odpovědnost za život školy. Děti nejsou pouze příjemci vzdělávání, ale aktivními spolutvůrci prostředí, ve kterém se učí a žijí.

Prostředí podporující samostatnost

Při utváření prostředí vycházíme z principů Montessori pedagogiky. Připravujeme prostor tak, aby podporoval samostatnost, soustředění, odpovědnost a vnitřní motivaci k učení. Děti mají možnost volby, učí se plánovat vlastní práci a postupně přebírají odpovědnost za své učení. Dbáme na to, aby školní den nabízel dostatek času pro hlubokou práci, spolupráci, pohyb i odpočinek. Věříme, že právě vyvážené a podnětné prostředí vytváří podmínky pro zdravý rozvoj každého dítěte.

Partnerství a komunita

Jsme komunitní školou, která vzniká ze vztahů mezi dětmi, průvodci a rodiči. Školu nevnímáme jako službu poskytovanou dětem a rodičům, ale jako společenství lidí, kteří společně vytvářejí prostředí pro učení a růst. Rodiče proto nevnímáme pouze jako zákonné zástupce, ale jako partnery a spolutvůrce života školy. Společně se setkáváme při třídních i celoškolních akcích, komunitních dnech, tripartitách nebo pobytových programech, kde vzniká prostor pro poznávání, sdílení a posilování vztahů. Rodiče se také podílejí na směřování školy prostřednictvím orgánů zřizovatele, školské rady a dalších forem společného rozhodování. Usilujeme o to, aby škola byla místem, kde každý zažívá pocit sounáležitosti a může svým dílem přispívat k rozvoji celé komunity.

Podpora jednotlivce

Každé dítě potřebuje v různých obdobích různou míru podpory. Respektujeme individuální potřeby dětí a vytváříme podmínky pro jejich bezpečný a zdravý rozvoj. Školní poradenské pracoviště poskytuje podporu v oblasti duševního zdraví, prevence i řešení náročných situací. Děti vedeme k sebereflexi, péči o sebe i druhé a k rozvoji návyků, které podporují jejich dlouhodobou pohodu.

Wellbeing jako společná odpovědnost

Wellbeing nevzniká sám od sebe, ale je výsledkem každodenního spoluutváření života školy. Vnímáme jej jako společnou odpovědnost dětí, průvodců i rodičů. Pečujeme o prostředí založené na důvěře, respektu a bezpečných vztazích a společně hledáme cesty k jeho dalšímu rozvoji.

Podpora vztahů

Vytváříme příležitosti, aby se žáci, rodiče i pracovníci školy mohli podílet na jejím životě a vyjadřovat se k tématům, která se jich týkají. Vztahy a pocit sounáležitosti podporujeme pravidelnými setkáními a společnými akcemi.

- **Adaptační období** pomáhá dětem na začátku školního roku poznat nové spolužáky, zorientovat se ve skupině a společně nastavit pravidla fungování. Adaptační období zařazujeme také pro žáky přecházející do vyšších trojročí.
- **Přijímací, přechodové a závěrečné rituály** provázejí děti při příchodu do školy, přechodu mezi trojročími a ukončení devátého ročníku. Pomáhají pojmenovat změnu, přivítat nové členy a rozloučit se s těmi, kteří odcházejí.
- **Třídní kruhy** slouží ke společnému plánování, sdílení a řešení témat, která se týkají života skupiny. Děti se učí naslouchat, vyjadřovat své potřeby a názory a mluvit o obtížích s respektem k ostatním.
- **Školy v přírodě, výlety a společné akce** dávají dětem a průvodcům prostor poznat se i mimo běžnou výuku. Součástí programu jsou činnosti zaměřené na spolupráci, komunikaci a osobnostně-sociální rozvoj.
- **Komunitní dny** probíhají několikrát během školního roku. Běžnou výuku nahrazuje nabídka workshopů, výprav a společných aktivit, z nichž si žáci vybírají. Na přípravě programu se mohou podílet také rodiče.
- **Týmové porady a teambuilding** podporují vztahy ve škole. Pravidelné porady, společná reflexe a týmová setkání slouží ke sdílení informací, slaďování postupů a rozvoji spolupráce mezi pracovníky školy.

REŽIM ŠKOLY

Školní budova je otevřena každý pracovní den od 7:30 do 16:00. Výuka začíná v 8:00 a je rozdělena do dvou učebních bloků - dopolední blok a odpolední blok, na který navazuje školní družina a klub. Žáci si samostatně nebo pod vedením průvodců volí přestávky. Přestávka na oběd před odpolední výukou je v délce 60 minut. Škola zajišťuje stravovací režim prostřednictvím smluvní školní jídelny. V době přestávek mohou žáci využívat vnitřních i venkovních prostor pro pohybové aktivity a relaxaci.

Ve všech prostorách školy je zajištěn dohled nad žáky. Bližší podrobnosti k režimu školy upravuje Školní řád.

HODNOCENÍ KVALITY VÝUKY

Kvalitu výuky, pedagogické práce i prostředí školy průběžně sledujeme, společně reflektujeme a dále rozvíjíme. Vycházíme z principů Montessori pedagogiky, formativního přístupu, PBIS a konceptu učící se komunity. Kritéria kvality nám pomáhají vytvářet prostředí, ve kterém děti přebírají odpovědnost za své učení, zažívají úspěch a rozvíjejí svůj potenciál.

Průvodci plánují výuku v souladu s cíli ŠVP a propojují očekávané výsledky učení, kompetence, gramotnosti i vzdělávací témata do smysluplných celků. Výuka vychází z principů Montessori pedagogiky a využívá rozmanité vzdělávací strategie podporující aktivní zapojení žáků, samostatnost a vnitřní motivaci. Učební situace jsou přizpůsobovány potřebám konkrétních žáků a skupin.

Průvodci průběžně sledují vzdělávací pokrok žáků prostřednictvím pozorování, portfolií, deníků a dalších nástrojů. Získané informace využívají k plánování další výuky a poskytování individuální podpory. Každý žák má možnost postupovat vlastním tempem a zažívat úspěch na své cestě učením.

Hodnocení je nedílnou součástí učení a má převážně formativní charakter. Žáci dostávají srozumitelnou zpětnou vazbu, učí se sebehodnocení a postupně přebírají odpovědnost za vlastní učení. Při hodnocení sledujeme nejen dosažené výsledky, ale také pokrok, přístup k učení a rozvoj kompetencí.

Výuka podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáků, spolupráci, komunikaci, řešení konfliktů a odpovědné jednání. Součástí kultury školy je budování bezpečného prostředí a systematická podpora očekávaného chování v souladu s konceptem PBIS.
Kvalitu vzdělávání průběžně vyhodnocujeme. Průvodci reflektují svou práci, využívají zpětnou vazbu od žáků, rodičů i kolegů a sdílejí zkušenosti v pedagogických týmech. Škola podporuje profesní rozvoj zaměstnanců prostřednictvím společného učení, pozorování, metodických setkání a dalších forem profesní podpory.

Důležitým znakem kvalitní školy je také prostředí, které podporuje samostatnost, soustředění, spolupráci a wellbeing dětí i dospělých. Vztahy ve škole stavíme na respektu, důvěře a otevřené komunikaci. Prostředí školy pomáhá dětem přebírat odpovědnost za vlastní učení i za společný prostor.

Škola vytváří rovné příležitosti ke vzdělávání pro všechny žáky bez ohledu na jejich zázemí. Respektuje individuální potřeby žáků a poskytuje jim cílenou podporu. Realizuje podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky nadané. Aktivně předchází vyčleňování žáků a podporuje inkluzivní prostředí.

Průvodci pravidelně reflektují svou výuku, sledují dopad výuky na učení žáků a na základě zjištění upravují další plánování. Využívají zpětnou vazbu od žáků, rodičů i kolegů a získané poznatky sdílejí v pedagogických týmech. Vedení školy podporuje profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím metodických setkání, týmové spolupráce, sdílení praxe, vzájemného pozorování a dlouhodobého vzdělávání.

Prostředí školy podporuje samostatnost, soustředění, spolupráci a pocit bezpečí. Učebny jsou organizovány jako připravené prostředí s dostupnými pomůckami a jasným řádem. Děti se podílejí na péči o společný prostor a převádějí odpovědnost za jeho kvalitu. Vztahy ve škole jsou založeny na respektu, důvěře a otevřené komunikaci. Škola systematicky podporuje wellbeing dětí i dospělých.

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A PARTNERY ŠKOLY

Spolupráci se zákonnými zástupci vnímáme jako klíčovou součást vzdělávání. Rodiče jsou partnery školy a spolupodílejí se na vytváření prostředí pro učení i na rozvoji svých dětí. Škola tak naplňuje princip komunitní školy, ve které se všichni členové podílejí na jejím utváření a nesou společnou odpovědnost.

Spolupráce s rodiči

Komunikace mezi školou a rodiči je otevřená, průběžná a založená na vzájemné důvěře. Rodiče mají přehled o učení svých dětí a jsou zváni k aktivní účasti na životě školy.

Spolupráce probíhá zejména prostřednictvím:

- tripartitních setkání (žák–rodič–průvodce), kde žák reflektuje své učení a nastavují se další cíle,
- třídních kaváren a komunitních setkání,
- individuálních konzultací a průběžné komunikace,
- zapojení rodičů do života školy (komunitní dny, dobrovolnické zapojení rodičů, spoluorganizace akcí).

Rodiče mají možnost ovlivňovat dění ve škole a podílet se na jejím rozvoji prostřednictvím komunitních participativních nástrojů (sněm školy, členská schůze Hnízda).

Role zřizovatele a komunitní rozměr školy

Zřizovatelem školy je Hnízdo – spolek pro komunitní vzdělávání. Prostřednictvím spolku se rodiče, průvodci i další členové komunity podílejí na směřování školy a získávají informace o jejím fungování.

Spolek podporuje školu administrativně, finančně prostřednictvím projektů, organizováním komunitních akcí (ples, tábor, komunitní ohně, volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi) a rozvíjí demokratický charakter školy.

Spolupráce s partnery

Škola rozvíjí spolupráci s partnery, kteří obohacují vzdělávání a propojují školu s reálným světem. Patří mezi ně zejména:

- sesterské školy (MLMŠ Ledňáček a ZŠ a SŠ CoLibri), lokální partnerské organizace (LRK Kalužníček, MAP Tišnov, SVČ Inspiro ad.),
- školské poradenské zařízení - PPP a SPC
- město Tišnov, Jihomoravský krajodborníci z praxe a lektoři zapojovaní do výuky,
- vzdělávací organizace a spolupracující školy,
- kulturní, komunitní a sportovní instituce,

- zahraniční dobrovolníci a partnerské školy.

PROPOJOVÁNÍ FORMÁLNÍHO A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

ZPŮSOBY PROPOJOVÁNÍ FORMÁLNÍHO, NEFORMÁLNÍHO A ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina a školní klub jsou nedílnou součástí vzdělávacího systému školy. Jejich činnost tematicky navazuje na školní témata, roční období a tradice. Děti mají možnost pokračovat ve školních projektech i v rámci družiny. Praktické činnosti jako pečení, vaření, zahradničení nebo montování přirozeně rozvíjejí dovednosti získané ve formální výuce.

PROMÍTNUTÍ DO ŠKOLNÍHO ŘÁDU

Výsledky neformálního vzdělávání jsou uznávány jako součást vzdělávacího rozvoje žáků. Promítají se zejména do formativního hodnocení, portfolií a sebehodnocení žáků.

Školní řád upravuje pravidla pro:

- zapojení žáků do činností jiného formálního nebo neformálního vzdělávání (ZUŠ, volno časové kroužky a oddíly, sportovní kluby apod.),
- zohlednění aktivit a výsledků neformálního vzdělávání při hodnocení pokroku žáků,
- uvolňováním z vyučování obsahově podobných oborových činností (nauka ZUŠ, výtvarné kroužky apod.)

POSTUPY UČITELŮ

Pedagogové a vychovatelé spolupracují na plánování podpory žáků, sdílejí informace a navazují na vzdělávací cíle. Vychovatelé rozvíjejí témata, kompetence a dovednosti započaté v dopolední výuce.

Pedagogové:

- reflektují výsledky neformálního vzdělávání při práci s portfoliem, v reflexích a při individuálních rozhovorech,
- navazují na zkušenosti žáků z mimoškolních aktivit (projekty, kroužky, osobní zájmy) a zapojují je do výuky,
- podporují přenos dovedností a postojů mezi různými prostředími (škola, rodina, komunita),
- vedou žáky k plánování vlastního učení, sebereflexi a vědomému rozvoji.

SPOLUPRÁCE S AKTÉRY NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Škola spolupracuje:

- s pedagogy školy – návaznost na výuku, sdílení informací, společné plánování,
- s rodiči – konzultace, zapojení do činností a odborností,
- se žáky napříč trojročími – společné aktivity, vrstevnické učení a spolupráce,

Škola dále spolupracuje s externími partnery, např.:

- místními knihovnami, kulturními a komunitními centry,
- střediskem volného času Inspiro a jinými volnočasovými organizacemi,
- neziskovými organizacemi a odborníky z praxe,
- zahraničními dobrovolníky a partnerskými školami.

Tato spolupráce rozšiřuje vzdělávací zkušenosti žáků a propojuje školu s reálným světem.

ZAČLEŇOVÁNÍ METOD A FOREM NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DO VÝUKY

Do výuky systematicky zařazujeme metody typické pro neformální vzdělávání, zejména:

- komunitní kruhy a sdílení,
- projektové a zážitkové učení,
- praktické a pracovní činnosti,
- učení v reálném prostředí a venku,
- spolupráci a vrstevnické učení.

Žáci mají možnost volby, iniciativy a aktivního zapojení do plánování učení. Využívají připravené prostředí a pomůcky podporující samostatné objevování a vnitřní motivaci.

INTEGRACE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU DO ŠVP

Činnost školní družiny a klubu je úzce propojena se školním vzdělávacím programem ZŠ ZaHRAda. Navazuje na vzdělávací oblasti, klíčové kompetence a sdílené hodnoty školy a rozvíjí je prostřednictvím zážitkových, praktických a komunitních aktivit.

Školní klub přizpůsobuje své činnosti starším žákům, podporuje jejich samostatnost, odpovědnost a možnost individuální volby.

Pedagogové a vychovatelé společně plánují a reflektují vzdělávací činnosti, čímž zajišťují návaznost mezi dopolední výukou a odpoledními aktivitami.

ORGANIZACE VÝUKY A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

VÝCHODISKA A HODNOTY VZDĚLÁVÁNÍ

Věříme, že každé dítě přichází do školy s přirozenou touhou poznávat, objevovat a rozvíjet svůj potenciál. Úkolem školy není tento proces řídit za dítě, ale vytvářet podmínky, ve kterých může růst samostatnost, odpovědnost, kompetence i radost z učení. Vycházíme z principů Montessori pedagogiky, která staví na důvěře v dítě, připraveném prostředí, vlastní aktivitě dítěte a respektujícím průvodcovství dospělého.

Naším cílem je, aby děti postupně přebíraly odpovědnost za své učení, své vztahy i své místo ve společnosti. Samostatnost pro nás neznamená, že je dítě ponecháno bez podpory nebo si může dělat cokoli. Chápeme ji jako schopnost rozhodovat se, plánovat svou práci, vytrvat při řešení úkolů, požádat o pomoc, reflektovat vlastní pokrok a nést odpovědnost za důsledky svého jednání.

ZaHRAdu vnímáme jako učící se komunitu dětí, průvodců a rodičů. Věříme, že kvalitní učení vzniká v prostředí bezpečných vztahů, vzájemné důvěry a respektu. Proto vytváříme podmínky, ve kterých mohou děti zažívat úspěch, spolupracovat, učit se od sebe navzájem a aktivně se podílet na životě školy.

Wellbeing chápeme jako předpoklad kvalitního učení i spokojeného života. Pozornost proto věnujeme psychické pohodě, zdravému životnímu stylu, bezpečí a kvalitě vztahů. V oblasti chování se opíráme o hodnoty bezpečí, odpovědnosti, respektu a laskavosti a o principy PBIS, které nám pomáhají vytvářet předvídatelné a podporující prostředí pro všechny členy školní komunity.

Tyto hodnoty a východiska se promítají do každodenního života školy prostřednictvím následujících principů:

- **Průvodce jako facilitátor učení** – Průvodce vytváří podmínky pro učení, nabízí podporu, klade otázky, poskytuje zpětnou vazbu a pomáhá dětem objevovat vlastní cesty k poznání. Vede děti k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní učení a rozvoj.
- **Týmová odpovědnost za rozvoj dětí** – Vzdělávání zajišťují týmy průvodců, asistentů a dalších odborníků. Společně plánují výuku, sledují pokrok dětí a sdílejí odpovědnost za vytváření podmínek pro jejich rozvoj.
- **Respekt k jedinečnosti každého dítěte** – Vycházíme z přesvědčení, že každé dítě se učí svým tempem a potřebuje odlišnou míru podpory. Při plánování vzdělávání zohledňujeme individuální potřeby, zájmy, schopnosti i aktuální připravenost dítěte.
- **Samostatnost a zodpovědnost za učení** – Děti se učí plánovat svou práci, stanovovat si cíle, rozhodovat se a reflektovat vlastní pokrok. Postupně přebírají odpovědnost za své učení i za své chování. Průvodci jim poskytují podporu odpovídající jejich věku a aktuálním potřebám.
- **Bezpečné prostředí a kvalitní vztahy** – Důvěra, respekt, laskavost a odpovědnost vytvářejí základní rámec života školy. Jasná a srozumitelná pravidla pomáhají vytvářet prostředí, ve kterém se děti mohou soustředit na učení, rozvíjet vztahy a zažívat pocit bezpečí.
- **Reflexe a formativní přístup** – Děti jsou vedeny k pravidelné reflexi svého učení a k využívání zpětné vazby pro další rozvoj. Hodnocení vnímáme jako součást učení, která podporuje růst, porozumění vlastním pokrokům a stanovování dalších cílů.
- **Odpovědnost za komunitu** – Děti se aktivně podílejí na životě třídy i školy. Učí se pečovat o společné prostředí, spolupracovat, podílet se na rozhodování a přispívat svými schopnostmi k fungování komunity.

ORGANIZACE VÝUKY

Výuku organizujeme tak, aby odpovídala vývojovým potřebám dětí a podporovala jejich samostatnost, spolupráci a odpovědnost. Vycházíme z principů montessori pedagogiky, která staví na připraveném prostředí, smysluplné práci, možnosti volby a vnitřní motivaci. Žáci mají prostor rozhodovat o své práci, ale vždy v jasném rámci pravidel, cílů a odpovědnosti. Organizace výuky stojí na těchto klíčových strukturách:

1. **Připravené prostředí** – promyšlené uspořádání třídy, pomůcek, pravidel a vztahů, které dětem pomáhá samostatně pracovat, soustředit se a pečovat o společný prostor.

2. **Kosmická výchova** – výuka, která propojuje jednotlivé obory a vede žáky k porozumění světu v souvislostech. Děti objevují vztahy mezi přírodou, člověkem, kulturou, historií a vlastní odpovědností.
3. **Velké příběhy a klíčové lekce** – příběhy otevírají dětem širší pohled na svět, probouzejí otázky a motivují k další práci. Průvodce na ně navazuje klíčovými lekcemi, které vybírá podle potřeb, věku a úrovně dětí.

Připravené prostředí

Základem montessori výuky je připravené prostředí: přehledně uspořádaný prostor s pomůckami a činnostmi, které odpovídají věku, úrovni a vývojovým potřebám dětí. Prostředí má jasná pravidla, která dětem pomáhají samostatně se orientovat, soustředit se na práci, pečovat o společné věci a respektovat práci ostatních. Připravené prostředí zahrnuje:

- přehledné a kultivované prostory, které podporují soustředění a pocit bezpečí,
- vybavení odpovídající věku a potřebám žáků,
- montessori pomůcky, které dětem umožňují postupovat od konkrétní zkušenosti k abstraktnímu porozumění,
- omezený počet jednotlivých pomůcek, zpravidla jeden kus, díky němuž se děti učí domluvit, počkat, respektovat práci druhého a pečovat o společný materiál.

Žáci se mohou při učení v rámci dohodnutých pravidel pohybovat, volit si pracovní místo, používat pomůcky a spolupracovat s ostatními. Delší pracovní bloky jim dávají prostor soustředit se, zkoumat, dokončovat práci a postupovat přiměřeným tempem.

Důležitým principem je možnost volby. Děti si vybírají z nabídky, která odpovídá jejich věku a vzdělávacím potřebám. Volba má jasný rámec: průvodci sledují pokrok dětí, představují jim nové oblasti práce a pomáhají jim plánovat tak, aby se rozvíjely ve všech potřebných oblastech.

Kosmická výchova

Kosmická výchova je klíčový vzdělávací koncept, který vnímá svět jako jeden propojený celek. Místo dělení na samostatné předměty (zeměpis, dějepis, přírodopis) spojuje vědomosti do souvislostí. Dítě učí chápat, jak funguje vesmír, příroda a lidská společnost, a hledat své vlastní místo v nich. Výuka probíhá ve smíšených věkových skupinách v trojročích v delších pracovních blocích bez pravidelného přerušování zvoněním. Děti pracují s montessori pomůckami, účastní se klíčových lekcí, realizují vlastní úkoly a projekty. Postupně se učí plánovat svou práci, volit si z přiměřené nabídky činností, organizovat čas a zaznamenávat svůj postup do pracovního deníku. Průvodce představuje nová témata, pomáhá dětem s plánováním, poskytuje jim potřebnou podporu a sleduje, zda se rozvíjejí ve všech důležitých oblastech.

Velké příběhy a klíčové lekce

Výuka vychází z pěti velkých Montessori příběhů, které tvoří obsahový rámec Kosmické výchovy a vzdělávacího přístupu výchovy k míru, který rozšiřuje kosmickou výchovu o problematiku lidských práv, hodnot, respektu, empatii a dovednosti řešení konfliktů.

Montessori „velké příběhy“ a jejich oborové zaměření	Téma v ŠVP
Příběh o vzniku vesmíru (geografie, fyzika, chemie)	O vzniku vesmíru
Příběh o původu lidí (dějepis, společenské vědy, umění)	O člověku a jeho darech
Příběh o původu čísel (matematika, geometrie)	O číslech
Příběh o vzniku života na Zemi (biologie, zoologie)	O zázraku života
Příběh o vzniku písma (jazyky)	O jazyku a písmu
	O míru

Na příběhy navazují klíčové lekce (ukázky). Hlavní průvodce vybírá klíčové lekce podle individuálních potřeb, věku, a úrovně dětí. Nabídka ukázek pokrývá všechny vzdělávací oblasti na různých úrovních. Ukázky jsou provázány s aktuálními tématy a jsou často integrovány do nadoborových témat a celků.

Téma O míru zahrnuje výchovu k míru v Montessori pojetí. Vede děti k respektu k sobě, druhým lidem i světu, ve kterém žijí. Rozvíjí schopnost naslouchat, spolupracovat, řešit konflikty bez násilí, přijímat odlišnosti a nést odpovědnost za své jednání i za společenství. V ŠVP stojí samostatně jako nadoborové téma, které není provázané s konkrétním příběhem.

TROJROČÍ

Žáci se učí ve věkově smíšených skupinách, které spojují tři po sobě jdoucí ročníky do trojročí: 1. trojročí (žáci 1., 2. a 3. ročníku), 2. trojročí (žáci 4., 5. a 6. ročníku) a 3. trojročí (žáci 7., 8. a 9. ročníku). Systém trojročí úzce provazuje 1. a 2. stupeň vzdělávání. Podle potřeb školy a probíraného tématu mohou být na určité období ročníky organizovány jiným způsobem (např. dvouročí).

V jedné skupině se tak setkávají děti různého věku, zkušeností a míry samostatnosti. Mladší mohou pozorovat práci starších a obracet se na ně o pomoc, starší si své znalosti upevňují tím, že je vysvětlují, a postupně přebírají větší odpovědnost za fungování skupiny. Během tří let děti zažívají roli mladších, prostředních i nejstarších členů skupiny.

ORGANIZACE DNE

Výuka probíhá v dopoledním a odpoledním pracovním bloku. Podle zvyklostí v trojročích začíná den setkáním třídy nebo skupin žáků, případně individuálním plánováním. Během dopoledního bloku děti střídají samostatnou práci s účastí na klíčových lekcích, procvičují učivo, ověřují své porozumění a pracují na projektech nebo vlastních výstupech. Na závěr uklidí pracovní místo a společně nebo samostatně reflektují, co se jim podařilo a na čem budou pokračovat.

Odpolední blok navazuje po obědové přestávce. Děti si vybírají z nabídky lekcí a aktivit; některé jsou součástí povinné výuky, jiné jsou volitelné. Podle organizace jednotlivých trojročí může odpolední program navazovat na činnost školní družiny nebo klubu.

Organizace výuky v jednotlivých trojročích je rozpracována v samostatné příloze.

ORGANIZACE JINÝCH FOREM VÝUKY

V průběhu roku škola uskutečňuje celoškolní a třídní akce pro děti. Pro žáky organizuje pobytové akce - plavecký výcvik (1. trojročí), lyžařský výcvik (2. trojročí), sportovní kurzy (3. trojročí) a letní školu v přírodě (celá škola). Na 1. stupni škola realizuje povinnou plaveckou výuku v minimálním rozsahu 40 vyučovacích hodin. Všechny třídy zařazují na začátku roku adaptační aktivity, v průběhu roku vyráží na výlety, exkurze nebo expedice.

PROSTOROVÉ, MATERIÁLNÍ, HYGIENICKÉ A BEZPEČNOSTNÍ PODMÍNKY

PROSTOROVÉ A MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Prostory školy jsou uspořádány tak, aby se v nich děti mohly bezpečně orientovat, samostatně pracovat, spolupracovat i odpočívat. Třídy nabízejí místa pro individuální práci, práci ve dvojicích a skupinách a jsou vybaveny tak, aby děti měly potřebné pomůcky přehledně a dostupně uložené. Podle možností využíváme k výuce také venkovní prostory školy, školní les a další venkovní prostory v blízkém okolí školy.

Materiální vybavení zahrnuje montessori a další didaktické pomůcky, knihy a informační zdroje, vybavení pro pokusy, pozorování a badatelskou práci i materiály pro výtvarné, pracovní a řemeslné činnosti. Digitální zařízení používáme tam, kde mají pro učení konkrétní smysl, například při vyhledávání informací, dokumentaci práce, tvorbě výstupů nebo komunikaci a pro rozvoj digitální gramotnosti.

HYGIENICKÉ A BEZPEČNOSTNÍ PODMÍNKY

Ve škole dodržujeme pravidla hygieny, bezpečného pohybu a bezpečné práce s pomůckami, nástroji a vybavením. Děti s pravidly seznamujeme přiměřeně jejich věku a vedeme je k tomu, aby rozuměly jejich smyslu a dokázaly je postupně dodržovat samostatně.

Prevence rizikového chování je součástí minimálního preventivního programu školy. K podpoře bezpečného a respektujícího chování využíváme srozumitelná očekávání a předvídatelné postupy vycházející z konceptu PBIS. Způsob řešení krizových situací a závažného porušení pravidel stanovují školní řád a krizový plán školy. Součástí vzdělávání jsou také programy zaměřené na bezpečné chování v online prostředí, prevenci závislostí, zdravé vztahy, osobní hranice a další témata odpovídající věku a potřebám dětí.

WELLBEING A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Wellbeing vnímáme jako důležitý předpoklad kvalitního učení. Usilujeme o prostředí, ve kterém se děti i dospělí cítí bezpečně, přijímaně a respektovaně. Podporujeme zdravý životní styl, pohybové

aktivity, pobyt venku, zdravé vztahy a rovnováhu mezi výkonem, odpočinkem a regenerací. Pozornost věnujeme fyzickému, psychickému, sociálnímu i digitálnímu wellbeingu. Průběžně sledujeme rizikové faktory, které mohou negativně ovlivňovat pohodu a bezpečí dětí i zaměstnanců školy, a přijímáme opatření vedoucí k jejich předcházení nebo zmírňování.

DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Vedeme děti k bezpečnému, odpovědnému a etickému využívání digitálních technologií. Součástí vzdělávání je rozvoj digitální gramotnosti, kritického myšlení a schopnosti chránit vlastní soukromí i osobní údaje druhých. Při práci s digitálními technologiemi dodržujeme pravidla ochrany osobních údajů a věnujeme pozornost prevenci rizik spojených s online komunikací a digitálním prostředím.

UDRŽITELNOST A SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

Vedeme děti k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, lidem i zdrojům, které využíváme. Učíme je přemýšlet o dopadech vlastního jednání a hledat šetrná a ohleduplná řešení každodenních situací. Při provozu školy usilujeme o hospodárné využívání materiálů, energií a dalších zdrojů. Děti se přirozeně zapojují do péče o prostředí školy a podílejí se na aktivitách podporujících udržitelnost a odpovědný přístup ke společnosti.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

VÝCHODISKA VZNIKU ŠVP

ZVOLENÝ MODEL ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy ZaHRAda byl zpracován podle aktuální verze RVP ZV jako tematický ŠVP. Vzdělávací obsah vybraných oborů RVP ZV je propojen do širších témat vycházejících z velkých příběhů montessori pedagogiky.

Pojem „téma“ v našem ŠVP označuje integrovaný vzdělávací celek, který propojuje obsah více vzdělávacích oborů. Ve vyšších ročnících jsou některé části tohoto obsahu organizovány také do předmětů, přičemž je zachována jejich vzájemná provázanost. Tematické uspořádání vytváří prostor pro učení v souvislostech, práci s širšími otázkami a využívání poznatků napříč obory. Umožňuje překonat tradiční dělení výuky do izolovaných předmětů a vede k porozumění světu jako propojenému celku.

ŠVP školy klade důraz zejména na:

- propojování vzdělávacích obsahů,
- rozvoj klíčových kompetencí jako hlavního cíle vzdělávání,
- formativní přístup k hodnocení, průběžnou zpětnou vazbu, sebehodnocení a plánování učení,
- individualizaci výuky a respekt k potřebám, tempu a zájmům žáků,
- připravené prostředí a aktivní roli žáka v procesu učení,
- propojování učení s reálným životem a zkušeností žáků,
- rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí, podpora wellbeingu a vztahů ve škole,
- spolupráci a komunitní charakter školy, včetně zapojení rodičů a místních organizací
- rozvoj digitální gramotnosti a smysluplné práce s informacemi v kontextu současného světa.

ŠVP JAKO RÁMEC VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP poskytuje společný rámec pro plánování, realizaci a reflexi vzdělávání. Pomáhá průvodcům vytvářet smysluplné učební situace, které propojují očekávané výsledky učení, klíčové kompetence, gramotnosti a vzdělávací témata do souvislostí. Při plánování vycházíme z potřeb konkrétních dětí a skupin a hledáme cesty, jak podpořit jejich učení, samostatnost a rozvoj.

ŠVP zároveň slouží jako nástroj společného porozumění vzdělávání v naší škole. Podporuje koordinaci výuky, sledování pokroku žáků i společnou reflexi pedagogické práce. Na základě zkušeností z praxe jej průběžně vyhodnocujeme a dále rozvíjíme.

AKCENTY A SPECIFIKA ŠVP

ŠVP školy ZaHRAda vychází z principů Montessori pedagogiky a kultury učící se komunity. Vzdělávací obsah, klíčové kompetence, gramotnosti i průřezová témata jsou uspořádány tak, aby podporovaly porozumění souvislostem, samostatnost a smysluplné učení.

1. A 2. TROJROČÍ

V prvním a druhém trojročí je vzdělávací obsah uspořádán prostřednictvím velkých příběhů Montessori pedagogiky, které tvoří rámec kosmické výchovy. Tyto příběhy otevírají základní oblasti poznávání a pomáhají dětem vnímat souvislosti mezi přírodou, člověkem, historií, jazykem i matematikou. Velké příběhy neurčují jedno společné téma výuky, ale slouží jako rámec pro uspořádání a propojování vzdělávacího obsahu.

Na velké příběhy navazují klíčové lekce, práce s pomůckami, samostatná práce, zkoumání a projektové aktivity. Průvodci vedou děti od konkrétní zkušenosti k hlubšímu porozumění a podporují je v plánování vlastního učení.

Při plánování výuky vycházíme z těchto principů:

- **propojenost světa** – žáci objevují souvislosti mezi přírodními, společenskými i kulturními jevy,
- **smysluplnost učení** – vzdělávání vychází z velkých otázek *(Jak to všechno začalo?, Jak vznikl život?, Co dělá lidi jedinečnými?, Jak sdílíme myšlenky v průběhu času?, Jak měříme náš svět?)* a vede k porozumění, nikoli pouze k osvojování izolovaných poznatků,
- **vlastní zkušenost a aktivita dítěte** – učení staví na objevování, práci s pomůckami a reálných situacích,
- **rozvoj kompetencí** – propojujeme znalosti, dovednosti i postoje a podporujeme jejich využití v životě,
- **rozvoj gramotností** – čtení, psaní a matematické myšlení rozvíjíme v přirozených a smysluplných souvislostech.

3. TROJROČÍ

Ve třetím trojročí navazujeme na integrované pojetí učení a současně reagujeme na potřeby dospívajících. Některé vzdělávací obory jsou vyučovány samostatně (např. český jazyk, matematika nebo anglický jazyk), jiné jsou nadále propojeny v tematicky zaměřených předmětech, například v předmětu LUSK.

Žáci zde dále rozvíjejí schopnost samostatného učení, kritického myšlení, spolupráce a odpovědnosti za vlastní vzdělávání. Integrovaný pohled na svět zůstává zachován, ale postupně se prohlubuje a doplňuje o oborovou specializaci. Tím je zajištěn plynulý přechod od tematického a integrovaného učení k hlubšímu studiu jednotlivých oborů při zachování souvislostí a smysluplnosti vzdělávání.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ

ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Přijímání žáků probíhá v souladu s platnou legislativou. Usilujeme o otevřený a transparentní proces, který umožňuje rodičům i dětem poznat život školy a posoudit, zda jsou jejich očekávání v souladu s naším vzdělávacím přístupem.

Pro přijímací řízení máme stanovená a předem zveřejněná kritéria přijetí. Snažíme se, aby rodiče i děti co nejlépe poznali školu, seznámili se s jejím fungováním a běžným provozem tak, abychom

dokázali společně posoudit, jestli jsou naše očekávání v souladu a náš pedagogický přístup bude naplňovat potřeby dítěte. V rámci zápisového procesu proto organizujeme vícero akcí: úvodní informační schůzka zaměřená na základní principy školy, náhledy rodičů ve třídách, den ve škole pro děti, rozhovory s vedením školy a závěrečnou dolaďovací schůzku. Zveme rodiče na další akce školy.

ZAŘAZOVÁNÍ ŽÁKŮ DO TŘÍD NEBO SKUPIN

Žáci se vzdělávají ve věkově smíšených trojročích. V rámci výuky jsou podle potřeby zařazováni do různě sestavených pracovních skupin, které zohledňují jejich věk, úroveň, zájmy i aktuální vzdělávací potřeby. Součástí podpory je také speciálně pedagogická péče poskytovaná v souladu s doporučenými podpůrnými opatřeními.

ADAPTAČNÍ OBDOBÍ

Přechod do školy, mezi trojročími i příchod z jiné školy považujeme za důležitou součást vzdělávací cesty dítěte. Usilujeme o vytvoření bezpečného prostředí, ve kterém děti postupně poznávají nové vztahy, pravidla a způsob práce. Adaptaci podporujeme prostřednictvím společných aktivit, komunitních kruhů, pobytových programů, průběžné komunikace s rodinou i cílené podpory při přechodech mezi jednotlivými trojročími. Zvýšenou pozornost věnujeme také žákům přicházejícím z jiných škol.

Adaptační období v 1. ročníku

Adaptační proces začíná již při přijímání žáků. S rodiči vedeme rozhovory zaměřené na vzájemná očekávání a seznámení s přístupem školy. Součástí přijímacího procesu je možnost nahlédnout do výuky a poznat prostředí školy. Děti tak přicházejí do známějšího a srozumitelnějšího prostředí.

V prvních týdnech školní docházky klademe důraz především na:

- budování pocitu bezpečí a důvěry,
- poznávání prostředí školy a pravidel jejího fungování,
- rozvoj vztahů mezi dětmi i mezi dětmi a průvodci,
- postupné seznamování s organizací dne a způsoby práce.

Výuka v adaptačním období respektuje individuální tempo žáků. Střídají se různé typy činností, důležitý prostor má hra, pohyb, odpočinek i pobyt venku. Klíčovou roli hrají komunitní kruhy, které podporují sdílení, vztahy a práci s emocemi.

Adaptační aktivity ve třídách a přechody mezi trojročími

Na začátku každého školního roku zařazujeme adaptační týmové aktivity ve všech třídách (v 2. a 3. trojročí obvykle probíhá pobytový adaptační kurz). Tyto programy mají za cíl: lépe se ve skupině poznat (děti i průvodci), navázat hlubší vztahy, nastavit společná pravidla a ujasnit očekávané chování a vytvářet tak bezpečné klima ve třídě.

Zvýšenou pozornost věnujeme přechodům mezi trojročími (zejména ve 3. a 6. ročníku). Žáci se na změnu připravují postupně – účastní se výuky ve vyšším trojročí, kde po určitou dobu pracují společně se staršími žáky. Tuto zkušenost následně reflektují.

Součástí přechodu jsou také společné rituály (např. na škole v přírodě), které symbolicky uzavírají jedno období a podporují přijetí nové role žáka ve vyšším trojročí.

Spolupráce s rodiči v adaptačním období

Spolupráce s rodiči je v adaptačním období klíčová. Rodiče průběžně informujeme o průběhu adaptace jejich dětí a společně hledáme způsoby podpory. Využíváme individuální konzultace, neformální setkání i další formy komunikace. Podporujeme otevřený dialog a sdílení zkušeností.

Přestupy žáků z jiných škol

Při žádostech o přestup z jiných škol rovněž dbáme na vzájemné poznání a v rámci přestupového procesu kromě rozhovoru s vedením školy umožňujeme rodičům náhledy ve škole a dětem týdenní pobyt ve třídě.

Při přestupu žáka z jiné školy věnujeme adaptačnímu procesu zvýšenou pozornost. Nejprve probíhá setkání s rodiči, na kterém si vyjasňujeme očekávání a okolnosti přestupu. Následuje možnost pozorování výuky ze strany rodičů a následně žák absolvuje zkušební týden. Po jeho absolvování společně reflektujeme jeho zapojení, schopnost přijmout odlišný styl učení i kulturu školy a zvažujeme dopad přestupu na kolektiv třídy. Důkladně zvažujeme všechny okolnosti, které ovlivňují úspěšný přestup žáka, jeho začlenění a potenciální vliv na kolektiv.

Po samotném přestupu věnujeme žákovi zvýšenou pozornost – zejména jeho začlenění do kolektivu a přizpůsobení se našemu vzdělávacímu přístupu. S žákem i rodiči společně reflektujeme, jak se mu daří.

Podpora při přechodu na jinou školu

Škola neposkytuje systematickou přípravu na přechod na víceletá gymnázia ani adaptační podporu při přechodu na jinou školu. Nabízíme však rodičům základní podporu a informace týkající se přijímacího řízení a přípravy na přijímací zkoušky.

Vzdělávací potřeby a podpora učení

Předpokladem úspěšného učení je porozumění potřebám každého dítěte. Potřeby žáků sledujeme průběžně prostřednictvím pedagogického pozorování, rozhovorů se žáky a rodiči, práce s portfolii, reflexe vzdělávacího pokroku a spolupráce pedagogického týmu se školním poradenským pracovištěm. Získané poznatky využíváme k plánování podpory a vytváření podmínek pro úspěšné učení každého dítěte. Důležitou roli hraje sdílení informací mezi průvodci, asistenty a dalšími odborníky, které umožňuje lépe porozumět potřebám jednotlivých žáků a reagovat na ně.

Vytváříme podmínky pro naplňování fyziologických, psychických, sociálních i vzdělávacích potřeb žáků. Podporujeme přirozený pohyb, dostatek odpočinku, bezpečné vztahy, pocit sounáležitosti i individuální tempo učení. Organizace dne umožňuje dětem zařazovat přestávky podle potřeby (včetně jídla a pitného režimu). Využíváme vnitřní i venkovní prostory školy tak, aby podporovaly soustředění i regeneraci sil.

Součástí podpory jsou komunitní kruhy a pravidelná setkávání tříd, práce s emocemi, rozvoj komunikačních dovedností, systém PBIS, podpora při řešení náročných, konfliktních situací (smírčí

setkání), preventivní programy, podpůrné skupiny i služby školního poradenského pracoviště. Žáky vedeme k sebereflexi, plánování učení a postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní rozvoj. V případě potřeby spolupracujeme s rodiči a dalšími odborníky na hledání vhodných forem podpory.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována formou začlenění do běžných tříd s využitím podpůrných opatření dle doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Identifikace speciálních vzdělávacích potřeb
Vzdělávací potřeby dětí průběžně sledují průvodci ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (ŠPP). Pokud se objeví obtíže ve vzdělávání, chování nebo sociálním fungování dítěte, hledáme ve spolupráci s rodinou vhodné způsoby podpory.

Na základě společného vyhodnocení situace škola volí odpovídající formu podpory, může zvýšit míru sledování dítěte, zpracovat plán pedagogické podpory (PLPP) nebo doporučit vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ).

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro děti, které potřebují podporu v rámci prvního stupně podpůrných opatření. Popisuje vzdělávací potřeby dítěte, cíle podpory, navrhované úpravy vzdělávání a způsob jejich vyhodnocení. Na jeho přípravě spolupracují průvodci, pracovníci ŠPP a zákonní zástupci dítěte. Pokud poskytovaná podpora nevede k očekávanému pokroku, škola doporučí spolupráci se školským poradenským zařízením. Na základě jeho doporučení poskytuje dítěti podpůrná opatření a v případě potřeby zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP) v souladu s platnou legislativou. V případě, že jsou žákovi navržena podpůrná opatření 2. – 5. stupně, ale není potřeba tvorby IVP nebo o něj zákonní zástupci nepožádají, škola poskytuje žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami podporu podle obecných zásad stanovených v ŠVP a doporučení ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. Vychází ze školního vzdělávacího programu a stanovuje potřebná podpůrná opatření, úpravy vzdělávání, způsoby hodnocení i formy spolupráce mezi školou a rodinou.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, průběžně aktualizován podle potřeb žáka a evidován v souladu s platnou legislativou. Školní poradenské pracoviště zajišťuje seznámení všech zapojených pedagogů i zákonných zástupců s jeho obsahem a koordinuje jeho naplňování.

Naplňování IVP je pravidelně vyhodnocováno ve spolupráci průvodců, rodičů, školního poradenského pracoviště a školského poradenského zařízení. Při vzdělávání žáků s mentálním postižením škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení a úzce spolupracuje s příslušným speciálně pedagogickým centrem.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v návaznosti na doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory využíváme zejména následující podpůrná opatření:

- úprava obsahu, výstupů, délky vzdělávání, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb (např. zařazení předmětu speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuka českého jazyka pro cizince, možnost prodloužit nebo zkrátit délku vzdělávání – přeskočení nebo opakování ročníku, metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů, úpravy hodnocení (upravená kritéria hodnocení);
- organizace vzdělávání jako organizace výuky, práce s délkou vyučovacího bloku, délka a frekvence přestávky (např. zaměření na častější střídání různých forem výuky a činností, podpora využívání kratších přestávek během bloků, využívání relaxačního místa při potřebě zklidnění a eliminaci podnětů);
- individuální vzdělávací plán (IVP);
- personální podpora pro práci pedagoga (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní psycholog, školní speciální pedagog).

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

Předmět speciálně pedagogické péče je poskytován na základě doporučení školského poradenského zařízení v rozsahu 1 až 2 hodin týdně při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin (využívají se obvykle disponibilní hodiny předmět Kosmická výchova, ve třetím trojročí disponibilní hodiny předmětu Český jazyk určené pro samostatnou práci). Výuka probíhá individuálně nebo v malých skupinách a je zajišťována pracovníky školního poradenského pracoviště podle potřeb dítěte. Hodnocení probíhá formou slovního hodnocení.

PSPP je zaměřen na podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj oslabených funkcí, hledání vhodných strategií učení a posilování dovedností potřebných pro úspěšné vzdělávání. Podle individuálních potřeb se zaměřuje zejména na rozvoj čtenářských, jazykových, komunikačních, percepčních, motorických, pozornostních a sociálních dovedností.

Pracovníci ŠPP průběžně spolupracují s průvodci, sledují vzdělávací pokrok dítěte a společně nastavují podporu vedoucí k jeho co nejlepšímu rozvoji.

Školní poradenské pracoviště

V rámci školy funguje Školské poradenské pracoviště (ŠPP), které poskytuje pedagogicko-psychologické poradenské služby žákům a jejich zákonným zástupcům (rodičům). Tvoří ho společně výchovná poradkyně, metodička prevence, speciální pedagožky, školní psycholožka a sociální pedagožka. Spolupracuje kromě žáků a rodičů také s průvodci a zajišťuje komunikaci se školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC). Smyslem služeb ŠPP je vytvoření vhodných podmínek vzdělávání a všestranný rozvoj žáků, včetně zajištění podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, prevence rizikového chování, kariérní poradenství pro žáky, metodická a další podpora pedagogických pracovníků.

ROLE ASISTENTŮ PEDAGOGA

Asistenti pedagoga působí ve všech trojročích jako součást pedagogického týmu. Ve třídě spolupracují s hlavním průvodcem a podílejí se na vytváření prostředí, které podporuje samostatnost, odpovědnost a učení žáků. Jejich role spočívá především v nepřímé i přímé podpoře učení žáků v souladu s principy Montessori pedagogiky. Asistent poskytuje podporu přiměřenou aktuálním potřebám žáka a postupně ji omezuje tak, aby posiloval jeho samostatnost a odpovědnost za vlastní učení.

Působení asistenta pedagoga v Montessori škole zahrnuje především tyto oblasti:

Podpora připraveného prostředí

- Podílí se na vytváření klidného, bezpečného a podnětného prostředí pro učení.
- Připravují a udržují pomůcky a materiály tak, aby byly dostupné a umožňovaly samostatnou práci žáků.
- Podporují řád, strukturu a estetiku prostředí, které napomáhají soustředění a samostatnosti.

Podpora samostatnosti a učení žáků

- Poskytují žákům podporu přiměřenou jejich aktuálním potřebám tak, aby byla zachována jejich autonomie.
- Vedou žáky k samostatnému řešení úkolů, práci s chybou a přebírání odpovědnosti za vlastní učení.
- V případě potřeby poskytují individuální nebo skupinovou podporu, vždy s cílem postupného osamostatnění žáka.

Diferenciace a individuální přístup

- Pomáhají přizpůsobovat podmínky učení jednotlivým žákům (např. strukturování úkolu, využití pomůcek, tempo práce).
- Podporují žáky se specifickými vzdělávacími potřebami v souladu s doporučeními školského poradenského pracoviště.

Pozorování a sdílení informací

- Systematicky pozorují průběh učení a chování žáků.
- Sdílejí svá pozorování s průvodcem a přispívají k porozumění potřebám jednotlivých žáků i celé skupiny.
- Podporují komunikaci, spolupráci a pozitivní vztahy mezi žáky.

Spolupráce v pedagogickém týmu

- Spolupracují s průvodcem při plánování, realizaci a reflexi výuky.
- Podílejí se na nastavování podpůrných opatření (PLPP, IVP) a jejich realizaci.
- Zapojení asistenta je součástí týmové práce v trojročí.

Organizace a každodenní chod

- Podporují plynulý průběh dne a orientaci žáků v organizaci práce.
- Pomáhají žákům s plánováním a sledováním jejich práce (např. práce s deníkem, plánem).

- Podílejí se na zajištění bezpečnosti při běžném provozu i mimoškolních aktivitách.

Specifické formy podpory

Podle potřeb školy a doporučení odborníků se asistenti mohou podílet na:

- pedagogické intervenci,
- podpoře při speciálně pedagogické péči,
- práci s kompenzačními pomůckami.

Tyto činnosti vždy probíhají v součinnosti s pedagogem nebo odborným pracovníkem a směřují k co největší samostatnosti žáků.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Podpora nadaných žáků vychází především z individualizace výuky, která je přirozenou součástí Montessori pedagogiky. Podle potřeb žáka mohou být využívána opatření směřující k rozšíření nebo prohloubení vzdělávacího obsahu, samostatné projektové práci, badatelským aktivitám, diferenciaci úkolů nebo umožnění práce na obsahu odpovídajícím jeho aktuální úrovni a zájmům.

Nadané a mimořádně nadané žáky podporujeme v souladu s jejich vzdělávacími potřebami, zájmy a tempem rozvoje. Vycházíme z přesvědčení, že nadání se projevuje různými způsoby a může se týkat oblasti rozumové, umělecké, pohybové, technické, sociální i dalších. Při rozpoznávání nadání vycházíme z pedagogického pozorování, práce žáků, rozhovorů s rodiči a společné reflexe v pedagogickém týmu.

Montessori pedagogika vytváří přirozené podmínky pro rozvoj nadání prostřednictvím individualizace výuky, připraveného prostředí, možnosti volby a práce vlastním tempem. Žáci mají příležitost prohlubovat své zájmy, realizovat individuální projekty, zapojovat se do badatelských aktivit, spolupracovat s odborníky nebo využívat vzdělávací příležitosti přesahující běžný vzdělávací obsah.

Pokud je mimořádné nadání identifikováno školským poradenským zařízením, škola postupuje v souladu s doporučenými podpůrnými opatřeními. V případě doporučení může být zpracován individuální vzdělávací plán. Snažíme se nejen o rozvoj nadání, ale také sociální a osobnostní rozvoj žáka, podporu jeho wellbeingu a začlenění do kolektivu. Spolupracujeme přitom s rodiči i odbornými pracovišti.

Škola si uvědomuje, že rozpoznávání nadání je dlouhodobý proces a že projevy nadání mohou mít různou podobu. Proto věnujeme pozornost pozorování žáků, jejich zájmům, způsobům učení a individuálním vzdělávacím potřebám.

Věkově smíšené skupiny, možnost volby práce, individuální plánování, připravené prostředí a respekt k vlastnímu tempu učení vytvářejí podmínky, které umožňují přirozený rozvoj nadání bez nutnosti oddělovat nadané žáky od ostatních. V odůvodněných případech může škola umožnit předčasný nástup k povinné školní docházce, účast ve výuce vyšších ročníků, případně přeřazení do vyššího ročníku. Tato opatření jsou realizována vždy na základě odborného doporučení a po posouzení vzdělávacích i sociálních potřeb žáka.

OBSAHOVÝ RÁMEC

UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vyučovací předmět	Ročník					Celková časová dotace		Celkem hodinová dotace
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	povinný společný základ	*disponibilní časová dotace*	
Kosmická výchova (KV)	16+3	16+3	16+3	16+4	16+4	**80**	*17*	**97**
Anglický jazyk (AJ)	1	1	1+2	1+2	1+2	**5**	*6*	**11**
Tělesná výchova (TV)	2	2	2	2	2	**10**	*0*	**10**
Z toho disponibilní časová dotace	*3*	*3*	*5*	*6*	*6*	-	-	-
Celkem	***22***	***22***	***24***	***25***	***25***	***95***	***23***	***118***

Zápis 16+3 vyjadřuje počet hodin společného základu a počet hodin realizovaných z disponibilní časové dotace.

Disponibilní časová dotace je využívána především k podpoře integrovaného pojetí vzdělávání v Kosmické výchově, rozvoji gramotností, samostatné práce a projektového učení a k rozšíření výuky anglického jazyka.

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět	Ročník				Celková časová dotace		Celkem hodinová dotace
	6.	**7.**	**8.**	**9.**	povinný společný základ	*disponibilní časová dotace*	
Kosmická výchova (KV)	16+7	-	-	-	**16**	*7*	**23**

Český jazyk (ČJ)	-	2+2	2+2	2+2	**6**	*6*	**12**
Anglický jazyk (AJ)	1+2	2+2	2+2	2+2	**7**	*8*	**15**
Další cizí jazyk • **Německý jazyk (NJ)** • **Španělský jazyk (ŠJ)**	-	2	2	2	**6**	*0*	**6**
Matematika (M)	-	2+2	2+2	2+2	**6**	*6*	**12**
LUSK - Člověk a příroda (ČaP)	-	4+1	4+1	4+1	**12**	*3*	**15**
LUSK - Člověk a společnost (ČaS)	-	4+2	4+2	4+3	**12**	*7*	**19**
Umění a kultura (UK)	-	2+1	2+1	2+1	**6**	*3*	**9**
Tělesná výchova (TV)	2	2+1	2+1	2+1	**8**	*3*	**9**
Z toho disponibilní časová dotace	*9*	*11*	*11*	*12*	-	-	-
Celkem	**28**	**31**	**31**	**32**	**79**	***43***	**122**

Zápis 16+7 vyjadřuje počet hodin společného základu a počet hodin realizovaných z disponibilní časové dotace.

Disponibilní časová dotace je využívána především k podpoře integrovaného pojetí vzdělávání, rozvoji gramotností a kompetecí, samostatné práce a projektového učení a k rozšíření výuky povinného společného základu některých oborů.

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Kosmická výchova představuje hlavní organizační rámec vzdělávání na 1. stupni. Prostřednictvím integrovaného pojetí propojuje většinu vzdělávacích oblastí a vytváří prostor pro individuální práci, projekty, rozvoj gramotností i budování souvislostí mezi jednotlivými obory.

Výuka probíhá prostřednictvím klíčových lekcí, navazující samostatné práce, projektů, badatelských aktivit a práce s pomůckami. Součástí je možnost volby činností a práce vlastním tempem v rámci připraveného prostředí.

Zahrnuje tyto vzdělávací oblasti a obory:

- Český jazyk a literatura,
- Matematika,
- Informatika,
- Člověk a jeho svět,
- Umění a kultura (Výtvarná a filmová výchova, Hudební, taneční a dramatická výchova)

- Člověk, jeho osobnost a svět práce (Osobnostní a sociální výchova, Polytechnická výchova a praktické činnosti),
- Pro 6. roč. také Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis), Geografie, Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství), Člověk, zdraví a bezpečí (Výchova ke zdraví a bezpečí).

Předměty **Český jazyk, Matematika a Anglický jazyk** na 2. stupni mají polovinu časové dotace disponibilní, čímž::

- u ČJ a AJ vytváříme prostor pro samostatnou práci, rozvoj čtenářství, komunikace a argumentace, tvůrčího psaní, prezentace a podporu individuálního rozvoje žáků,
- u M umožňujeme individualizaci výuky, práci vlastním tempem, procvičování, řešení komplexních úloh a rozvoj matematického myšlení nad rámec společného základu.

Předmět **Člověk a příroda** navazuje na kosmickou výchovu a rozvíjí přirozenou zvídavost dětí o světě, jeho fungování a vzájemných souvislostech. Propojuje poznatky z přírodních věd, geografie a informatiky a vede žáky k pozorování, bádání, experimentování a práci s daty. Žáci zkoumají přírodní jevy, pracují s daty, experimentují a hledají souvislosti mezi člověkem, přírodou a technologiemi. Důraz je kladen na badatelský přístup, kritické myšlení a využívání poznatků v reálném životě.

Zahrnuje tyto vzdělávací obory:

- Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis),
- Informatika,
- Geografie.

Předmět **Člověk a společnost** navazuje na kosmickou výchovu a rozvíjí porozumění sobě samému, mezilidským vztahům i fungování společnosti. Žáci se učí převzít odpovědnost za sebe, druhé i prostředí, ve kterém žijí. Součástí je výchova k míru v Montessori pojetí, práce pro komunitu, preventivní a kariérové vzdělávání, rozvoj respektující komunikace, spolupráce, řešení konfliktů a odpovědného jednání. Ve 3. trojročí je předmět dále rozšířen o mentorské skupiny, profesní zkušenosti, zapojení do demokratických struktur školy a realizaci vlastních projektů.

Zahrnuje tyto vzdělávací oblasti a obory:

- Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství),
- Člověk, zdraví a bezpečí (Výchova ke zdraví a bezpečí),
- Člověk, jeho osobnost a svět práce (Osobnostní a sociální výchova, Polytechnická výchova a praktické činnosti).

Předmět **Umění a kultura** zahrnuje obory Výtvarná a filmová výchova, Hudební, taneční a dramatická výchova. Součástí výuky jsou také návštěvy kulturních a uměleckých institucí, vlastní tvorba žáků a individuální i společné projekty. Podle potřeb a zájmů žáků a organizačních možností školy může být nabízena formou několikatýdenních celků s možností volitelnosti zaměření (např. dramatika, výtvarná výchova, filmová tvorba, hudba a tanec apod.). Žáci si v nich mohou vybírat z různých zaměření, například dramatické tvorby, výtvarné výchovy, filmu, hudby nebo tance.

Předmět **Tělesná výchova** žáci realizují v povinně stanoveném rozsahu, přičemž si mohou volit z nabízených pohybových aktivit. Jeho cíle a hodinová dotace jsou naplňovány jak pravidelnou výukou,

tak i při sportovních a turistických kurzech, adaptačních pobytech, školách v přírodě a dalších akcích, jejichž součástí jsou pohybové a outdoorové aktivity.

Využití disponibilní časové dotace

Učební plán školy využívá možností nového RVP vytvářet integrované vzdělávací celky a organizovat vzdělávací obsah podle vzdělávací koncepce školy. Disponibilní časová dotace je využívána především k podpoře integrovaného vzdělávání, samostatné práce žáků, projektového a badatelského učení, rozvoje gramotností, osobnostního rozvoje a individualizace vzdělávání.

Rozšiřujeme jejím prostřednictvím vzdělávací obsah nad společný základ tak, aby děti mohly rozvíjet své zájmy, silné stránky, samostatnost a odpovědnost za vlastní učení. Časová dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí je stanovena učebním plánem. V každodenní realitě je práce rozložena pružně do delších bloků, lekcí a samostatné práce nebo projektů žáků.

V 1. a 2. trojročí je disponibilní časová dotace využívána zejména k podpoře integrovaného pojetí vzdělávání, kosmické výchovy, práce v připraveném prostředí a rozvoje gramotností v souvislostech. Umožňuje dětem věnovat dostatek času samostatné práci, projektům, badatelským aktivitám i hlubšímu porozumění probíraným tématům.

Ve 3. trojročí vytváří disponibilní časová dotace prostor pro prohlubování jednotlivých vzdělávacích oblastí, rozvoj samostatného učení, práci na dlouhodobějších projektech a podporu přípravy na další vzdělávání.

Součástí využití disponibilní časové dotace jsou také aktivity podporující wellbeing, osobnostní a sociální rozvoj, práci s třídním kolektivem, rozvoj nadání, podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a další vzdělávací příležitosti vycházející z potřeb dětí a života školní komunity.

Disponibilní časová dotace zároveň umožňuje pružně reagovat na zájmy dětí, aktuální vzdělávací potřeby i specifické zaměření školy a podporovat propojení vzdělávání s reálným životem, komunitou a okolním prostředím.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací obsah ŠVP vychází z očekávaných výsledků učení stanovených v RVP ZV. V 1. a 2. trojročí jsou výsledky učení uspořádány v návaznosti na velké příběhy Montessori pedagogiky, které dětem otevírají pohled na svět v souvislostech. Pedagogové rozpracovávají očekávané výsledky učení do konkrétních lekcí, projektů, úkolů a dalších vzdělávacích činností. Jejich vazby na jednotlivé vzdělávací oblasti a předměty jsou zachyceny v tabulkách vzdělávacího obsahu. Toto uspořádání umožňuje sledovat, zda mají děti příležitost postupně směřovat ke všem očekávaným výsledkům učení stanoveným RVP ZV. Školní očekávané výsledky učení (ŠOVU) stanovujeme v těch oblastech vzdělávání, ve kterých považujeme za přínosné sledovat průběžné mezníky na vzdělávací cestě dítěte. V ostatních případech vycházíme přímo z očekávaných výsledků učení stanovených RVP ZV a z jejich začlenění do tematických celků, vyučovacích předmětů a každodenního života školy.

Kosmická výchova je jedním ze základních principů Montessori pedagogiky. Prostřednictvím velkých příběhů otevírá témata vzniku vesmíru a Země, vývoje života, člověka, jazyka i matematiky a pomáhá dětem objevovat souvislosti mezi přírodou, společností a kulturou. Velké příběhy nepředstavují pevně daná témata ani uzavřené učivo. Slouží jako inspirace pro klíčové lekce, samostatnou práci, zkoumání, projekty a další vzdělávací aktivity. Děti vedou k hledání souvislostí, kladení otázek a hlubšímu porozumění světu, jehož jsou součástí. Při plánování vzdělávacího obsahu z těchto příběhů vycházíme a na jejich pojetí stavíme tematické celky. Tyto celky provazujeme se vzdělávacími obory RVP, klíčovými kompetencemi, průřezovými tématy a gramotnostmi.

Na kosmickou výchovu navazuje montessori výchova k míru, která podporuje respekt k druhým lidem, odpovědnost za vlastní jednání, schopnost spolupracovat a pečovat o prostředí i společenství, ve kterém žijeme. Vedeme děti k tomu, aby rozuměly své roli ve světě a dokázaly své schopnosti využívat ve prospěch sebe i druhých. Výchova k míru není ani tématem, ani předmětem, ani příběhem. Je prostředí, skrze které se vzdělávání uskutečňuje, a kterým rozvíjejí kompetence jen obtížně začlenitelné do výuky předmětů. Proto zavádíme samostatný tematický celek vystavěný na principech výchovy k míru s názvem Život v komunitě.

PŘIŘAZENÍ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ K PŘEDMĚTŮM A TEMATICKÝM CELKŮM

Vzdělávací oblasti a obory nejsou v našem ŠVP realizovány izolovaně. Jsou organizovány do integrovaných předmětů a tematických celků, které umožňují propojovat znalosti, dovednosti, gramotnosti a klíčové kompetence do smysluplných souvislostí.

Tabulka znázorňuje základní propojení vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZV s předměty a tematickými celky ŠVP.

Vzdělávací oblast (RVP ZV)	Vzdělávací obor (RVP ZV)	Vyučovací předmět (ŠVP)	Hlavní tematické celky (ŠVP)
Jazyk a jazyková komunikace	***Český jazyk a literatura***	Kosmická výchova (1T+2T) Český jazyk (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména:

			O jazyku a písmu
Jazyk a jazyková komunikace	***Další cizí jazyk***	Anglický jazyk (1T, 2T, 3T) Cizí jazyk (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména: O jazyku a písmu
Matematika a její aplikace	***Matematika***	Kosmická výchova (1T+2T) Matematika (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména: O číslech
Informatika	***Informatika***	Kosmická výchova (1T+2T) LUSK (3T)	napříč všemi tematickými celky
Člověk a jeho svět	***Člověk a jeho svět***	Kosmická výchova (1T+2T)	napříč všemi tematickými celky
Člověk a společnost	***Dějepis, Výchova k občanství***	Kosmická výchova (1T+2T) LUSK (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména: O člověku a jeho darech a Život v komunitě
Člověk a příroda	***Fyzika, Chemie, Přírodopis***	Kosmická výchova (1T+2T) LUSK (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména: O vzniku vesmíru a O zázraku života
Zeměpis (Geografie)	***Geografie***	Kosmická výchova (1T+2T) LUSK (3T)	napříč všemi tematickými celky, zejména: O vzniku vesmíru, O zázraku života, O člověku a jeho darech
Umění a kultura	***Výtvarná a filmová výchova*** ***Hudební, taneční a dramatická výchova***	Kosmická výchova (1T+2T) Umění a kultura (3T)	napříč všemi tematickými celky

Člověk, zdraví a bezpečí	***Výchova ke zdraví a bezpečí*** ***Tělesná výchova***	Kosmická výchova (1T+2T) Tělesná výchova (1T, 2T, 3T)	napříč všemi tematickými celky
Člověk, jeho osobnost a svět práce	***Osobnostní a sociální výchova*** ***Polytechnická výchova a praktické činnosti***	Kosmická výchova (1T+2T) LUSK (3T)	napříč všemi tematickými celky

Vysvětlivky:

1T – 1. trojročí, 2T – 2. trojročí, 3T – 3. trojročí

TEMATICKÉ CELKY

O VZNIKU VESMÍRU (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Téma **O vzniku vesmíru** vychází z prvního velkého příběhu Montessori pedagogiky a otevírá dětem pohled na svět jako propojený celek. Prostřednictvím příběhu o vzniku vesmíru, Země a přírodních zákonitostech si děti vytvářejí základní představu o tom, jak vznikl svět, jehož jsou součástí. Současně objevují, že vše v přírodě podléhá určitým zákonitostem a že jednotlivé jevy spolu souvisejí.

Příběh je podán obrazně a srozumitelně. Navazující lekce a pokusy dětem umožňují jednotlivé jevy dále zkoumat. Učí se hledat souvislosti mezi ději ve vesmíru, vznikem Země a přírodními zákonitostmi, které tyto procesy popisují.

Na příběh navazují témata z astronomie, fyziky, chemie, geologie a geografie. Součástí práce mohou být pozorování, modely a pokusy zaměřené například na vlastnosti hmoty a energie, skupenství, gravitaci, pohyb, stavbu Země nebo utváření jejího povrchu.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Geografie, Matematika, Informatika a Jazyk a komunikace.
Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, k řešení problému, k občanství a udržitelnosti.

Průřezová témata (PT)	Dotýká se především průřezového tématu Společnost pro všechny.
Základní gramotnosti (ZG)	• Čtenářská a pisatelská • Logicko-matematická
Montessori velký příběh	Téma je inspirované Montessori „Prvním velkým příběhem – Příběhem o vzniku vesmíru a Země“.

Informace o pojetí tématu	Téma je zahajováno společným příběhem, který vytváří rámec pro další poznávání a badatelskou práci. Na příběh navazují experimenty, pozorování, práce s modely, mapami, časovými osami, digitálními zdroji, odbornou literaturou i vlastní projekty žáků. Výuka probíhá ve škole i mimo ni a využívá autentické příležitosti k poznávání přírody a světa. Žáci postupně rozvíjejí schopnost formulovat otázky, plánovat vlastní zkoumání, vyhledávat a ověřovat informace, zaznamenávat výsledky a prezentovat svá zjištění. Součástí práce je spolupráce, sdílení různých pohledů, společné řešení problémů a reflexe vlastního učení. Obsah a pořadí navazujících činností mohou pedagogové upravovat podle věku a potřeb skupiny, aktuálních příležitostí a souvislostí s děním ve světě. Část výuky může probíhat také mimo školu, například při pozorování přírody, návštěvě odborných pracovišť nebo při výpravách navazujících na práci dětí. Práce na tématu zároveň vytváří příležitosti ke spolupráci, rozdělení úkolů a společnému rozhodování. Děti se učí naslouchat různým pohledům, věcně o nich diskutovat a nést odpovědnost za svou část společné práce.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • vznik vesmíru a základní představy o jeho vývoji, • vznik Země a její proměny v průběhu času, • vznik a působení základních přírodních sil a zákonitostí, • vlastnosti látek a proměny hmoty, • světlo, teplo, energii a pohyb, • Sluneční soustavu a postavení Země ve vesmíru, • orientaci v prostoru a čase, • vznik krajiny a geologické procesy utvářející povrch Země, • pozorování přírodních jevů a jejich vysvětlování,

	• vztahy mezi člověkem, Zemí a vesmírem. Obsah tématu propojuje poznatky zejména z přírodních věd, geografie, matematiky, informatiky a jazykového vzdělávání a vytváří základ pro další poznávání světa a jeho souvislostí.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
Klíčová kompetence k učení	Monitoruje své procesy učení. Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení.	– propojujeme nové poznatky se zkušenostmi žáků a ukazujeme souvislosti mezi jednotlivými oblastmi učiva, – seznamujeme žáky s širším rámcem probírané oblasti a pomáháme jim rozumět tomu, na jaké otázky jednotlivé lekce a činnosti navazují, – vytváříme příležitosti k pozorování, pokusům, práci s pomůckami, kladení otázek a hledání možných vysvětlení, – podporujeme zvědavost, vytrvalost, ochotu ptát se, ověřovat informace a vracet se k otázkám, kterým žáci dosud plně nerozumějí, – plánujeme navazující lekce a činnosti, které pomáhají žákům postupně prohlubovat porozumění přírodním jevům a zákonitostem, – učíme žáky zaznamenávat a sledovat vlastní učení prostřednictvím portfolií, záznamů z pozorování, pracovních deníků a dalších přiměřených nástrojů, – společně se žáky průběžně vyhodnocujeme, čemu již rozumějí, v čem si nejsou jistí a jaký má být jejich další krok, – vytváříme bezpečné prostředí, ve kterém je chyba podnětem k přemýšlení, opravě postupu a dalšímu učení.
Kompetence k občanství a udržitelnosti	Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.	– vytváříme příležitosti, při nichž se žáci dostávají do přímého kontaktu s přírodním prostředím, – zapojujeme žáky do péče o okolí školy a vedeme je k pozorování rostlin, živočichů a změn v přírodě, – společně reflektujeme zkušenosti z pobytu venku a vedeme žáky k porozumění tomu, jak jejich jednání ovlivňuje místní prostředí a přírodu.

Klíčová kompetence k řešení problémů	Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací. Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.	– učíme žáky při práci s přiměřenými texty a obrazovými materiály rozlišovat mezi doloženým faktem, domněnkou a názorem, – vedeme je k pozorování a měření, zaznamenávání zjištění a jejich znázorňování například pomocí tabulek, časových os, schémat nebo modelů, – učíme žáky ptát se, odkud informace pocházejí, porovnávat různé zdroje a hledat podklady pro ověření tvrzení, – vedeme je k formulování výzkumných otázek, které vycházejí z pozorování přírodních jevů, – rozvíjíme jejich všímavost k jevům v okolí a učíme je pozorovat pravidelně, cíleně a podle předem domluveného postupu, – pomáháme žákům navrhovat přiměřené způsoby hledání odpovědí, například pozorování, měření, práci s modelem, jednoduchý pokus nebo vyhledání informací.

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	
ZGC Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– pracujeme s naučnými texty, obrazovými schématy a časovými osami, které žákům pomáhají porozumět základním informacím o vzniku vesmíru a Země, – vedeme žáky k vyhledávání důležitých informací, jejich propojování s obrazovými materiály, převyprávění vlastními slovy a přiměřenému zaznamenávání poznatků. – podporujeme žáky ve formulování vlastních otázek k textu a v zaznamenávání domněnek, zjištění a závěrů, ke kterým při práci s textem dospěli.
ZGM Základní gramotnost logicko-matematická	– vedeme žáky k řazení dějů v čase, práci s jednoduchým měřítkem a porovnávání velikosti, délky, vzdálenosti nebo trvání, – podporujeme logické uvažování o možných příčinách, průběhu a důsledcích přírodních jevů, – využíváme jednoduché modely, schémata a časové osy k znázornění vztahů, postupů a struktur.

Průřezová témata	Školní očekávané výsledky učení
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	Vysvětlí na vybraných příkladech, jak podmínky ve sluneční soustavě souvisejí se životem na Zemi.

O ZÁZRAKU ŽIVOTA (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Téma **O zázraku života** vychází z druhého velkého příběhu Montessori pedagogiky a seznamuje děti s vývojem života na Zemi. Navazuje na příběh o vzniku vesmíru a Země a ukazuje, jak se postupně objevovaly první formy života, jak se organismy měnily v čase a jak vznikla rozmanitost živé přírody, kterou známe dnes.

Děti objevují, že všechny organismy žijí ve vzájemných vztazích a že každý druh má svou roli při utváření a udržování života na Zemi. Postupně začínají rozumět tomu, jak se živé organismy přizpůsobují podmínkám prostředí, jak jsou propojeny potravními vztahy a jak změny v jedné části přírody ovlivňují celek.

Téma rozvíjí úžas nad rozmanitostí života, podporuje badatelský přístup a vede děti k respektu k živým organismům i prostředí, jehož jsou součástí. Současně vytváří základ pro další poznávání biologie, ekologie, geologie, geografie i environmentálních souvislostí.

Příběh slouží jako východisko pro další učení. K hlubšímu porozumění děti docházejí prostřednictvím navazujících klíčových lekcí, práce s pomůckami, pozorování, zkoumání a projektů. V nich se podrobněji věnují vývoji života, stavbě a funkcím organismů, jejich vzájemným vztahům a závislosti na podmínkách prostředí.

Téma propojuje poznatky z biologie, ekologie, geologie a environmentálního vzdělávání. Děti se učí vnímat, že změny v jedné části ekosystému mohou ovlivnit jeho další části, a rozvíjejí respekt k rozmanitosti života.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Geografie, Jazyk a komunikace, Matematika a její aplikace, Informatika
Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, k občanství a udržitelnosti, k řešení problémů.

Průřezová témata (PT)	Dotýká se především průřezového tématu Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí.
Základní gramotnosti (ZG)	• Čtenářská a pisatelská gramotnost • Logicko-matematická gramotnost
Montessori velký příběh	Učební celek inspirovaný Montessori „Druhým velkým příběhem – O vzniku a vývoji života na Zemi“.

Informace o pojetí tématu	Téma je zahajováno druhým velkým příběhem Montessori pedagogiky, který dětem představuje vznik a vývoj života na Zemi. Příběh vytváří společný rámec pro další poznávání živé přírody a vztahů mezi organismy a jejich prostředím. Na něj navazují klíčové lekce, pozorování, práce s modely, badatelské aktivity, práce s odbornými zdroji, projekty a vlastní výzkumné otázky dětí. Příběh slouží jako východisko pro navazující klíčové lekce a další práci. V nich se děti podrobněji věnují evoluci, vývoji organismů, základním skupinám rostlin a živočichů, vztahům mezi organismy a fungování ekosystémů. Učí se chápat život jako proměnlivý systém, v němž se organismy a prostředí vzájemně ovlivňují. Součástí tématu je také rozvoj porozumění vztahům v přírodě, odpovědnosti člověka za životní prostředí a uvědomění, že všechny organismy jsou součástí vzájemně propojeného systému. Výuka využívá pozorování, práci s časovými osami, modely, badatelské činnosti a projekty zaměřené na přírodu a vztahy mezi organismy. Podle možností navazuje také na roční období, aktuální přírodní jevy a prostředí v okolí školy.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • vznik prvních forem života na Zemi, • vývoj života v průběhu dlouhých časových období, • rozmanitost živých organismů a jejich základní charakteristiky, • přizpůsobování organismů podmínkám prostředí, • stavbu a fungování živých organismů, • vztahy mezi organismy a jejich prostředím, • ekosystémy, potravní vztahy a koloběhy v přírodě, • biologickou rozmanitost a její význam pro život na Zemi, • člověka jako součást živého světa, • vliv člověka na přírodu a životní prostředí, • odpovědnost člověka za zachování podmínek pro život,

	• myšlenku vzájemné propojenosti živých organismů a jejich přínosu pro fungování života na Zemi. Obsah tématu propojuje poznatky zejména z přírodopisu, geografie, environmentálního vzdělávání, matematiky, informatiky a jazykového vzdělávání a pomáhá dětem porozumět životu jako vzájemně propojenému systému.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
Kompetence k učení	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení. Monitoruje své procesy učení.	– propojujeme poznatky o životě s přímou zkušeností žáků, například s pozorováním přírody, péčí o rostliny a živočichy nebo prací v okolí školy, – otevíráme otázky, jak život vznikal, jak organismy fungují a proč je důležité rozumět vztahům mezi nimi a prostředím, – podporujeme zvědavost prostřednictvím pozorování, badatelských činností, práce s pomůckami a projektů, – vedeme žáky k zaznamenávání pozorování a změn do pracovních listů, deníků, portfolií nebo jiných přiměřených záznamů, – průběžně se žáky reflektujeme, čemu již rozumějí, v čem si nejsou jistí a jaké další otázky chtějí zkoumat, – vytváříme prostředí, ve kterém je chyba přirozenou součástí pozorování, ověřování a hledání vysvětlení.
Kompetence k řešení problémů	Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy. Uvědomuje si důležitost ověřování informací.	-otevíráme diskuse o vztazích mezi organismy a jejich prostředím, – vedeme žáky k porovnávání potřeb různých organismů a k porozumění tomu, že změna jedné části ekosystému může ovlivnit jeho další části, – pracujeme s přiměřenými textovými, obrazovými a digitálními zdroji a učíme žáky porovnávat informace, které v nich nacházejí, – učíme žáky rozlišovat mezi tím, co přímo pozorovali, co si pouze domnívají a co je doloženo dalšími důkazy nebo zdroji.

Kompetence k občanství a udržitelnosti	Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí. Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.	– propojujeme přírodní jevy s lidským jednáním a jeho dopady a využíváme k učení okolí školy, krajinu i další místa mimo školu, – zapojujeme žáky do péče o prostředí a do přiměřených projektů zaměřených na přírodu, – vedeme žáky k přemýšlení o tom, jak jejich jednání ovlivňuje živé organismy a prostředí a co mohou ve svém okolí reálně změnit.

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	
ZGC Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– pracujeme s přiměřenými naučnými texty o organismech, jejich vývoji a vztazích k prostředí a vedeme žáky k rozpoznání hlavní myšlenky, vyhledávání důležitých informací a porozumění souvislostem v textu, – podporujeme žáky v pravidelném zaznamenávání pozorování a ve vytváření věcných popisů organismů, přírodních jevů a změn v přírodě, – vedeme žáky k porovnávání informací z více textových, obrazových a digitálních zdrojů, k pojmenování shod a rozdílů a k vyjádření získaných poznatků vlastními slovy. – učíme žáky používat odborné pojmy v přiměřeném kontextu a sdělovat poznatky prostřednictvím krátkých textů, popisů, záznamů, schémat nebo prezentací.
ZGM Základní gramotnost logicko-matematická	– rozvíjíme schopnost porovnávat znaky živých organismů, třídit je podle zadaných kritérií a zdůvodňovat jejich zařazení, – vedeme žáky k hledání vztahů mezi podmínkami prostředí a výskytem, vlastnostmi nebo způsobem života organismů, – učíme žáky zaznamenávat data z pozorování pomocí tabulek, jednoduchých grafů, měření nebo četností a porovnávat zjištěné výsledky, – podporujeme žáky ve formulování jednoduchých závěrů na základě získaných dat a v rozlišování mezi tím, co data ukazují, a tím, co se pouze domnívají.

Průřezová témata	Školní očekávané výsledky učení
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	Jmenuje příklady rozmanitosti mezi lidmi ve světě, s jejichž životy se seznámil díky příběhům či vlastní zkušenosti. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Jmenuje příklady příležitostí, které jemu i druhým přináší rozmanitost mezi místy, regiony a oblastmi světa.
UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.	Uvádí, které přírodní prvky a místa ve svém okolí považuje za zajímavé či důležité z hlediska rozmanitosti přírody. Charakterizuje typy krajiny v okolí místa, kde žije, a navrhne jeho budoucí podobu, přičemž zhodnotí jejich environmentální a společenské aspekty. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Vybere, naplánuje a uskuteční individuální nebo kolektivní opatření na podporu rozmanitosti přírody ve svém okolí.
UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Naplánuje a uskuteční se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.	Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Formuluje vlastní představu společnosti, jak by se měla měnit směrem k její větší udržitelnosti. Navrhuje, jak by sám či s jinými lidmi mohl takový vývoj vlastním úsilím podpořit. Zapojuje se do realizace zvoleného projektu v okolním prostředí (obci, krajině…), spolupracuje s ostatními a společně s nimi vyhodnotí výsledky projektu i postup práce a oslaví výsledek. Vybere, naplánuje a prezentuje několik konkrétních opatření ve svém životě a okolí (domácnosti, škole apod.), která by mohlo být

	realistické a smysluplné udělat pro zlepšení životního prostředí.
UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.	Vyhledává a uvádí jednoduché příklady, co může působit škodu jiným lidem nebo přírodě, a co lze udělat jinak, aby ke škodě nedocházelo. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Využívá osvojené poznatky a dovednosti v samostatné práci, ve které navrhne plán realistického opatření na zlepšení situace.

O ČLOVĚKU A JEHO DARECH (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Příběh o člověku a jeho darech otevírá dětem pohled na příchod člověka do světa a na schopnosti, které mu umožnily utvářet lidskou kulturu a civilizaci. Prostřednictvím obrazů mysli, ruky a srdce představuje člověka jako bytost schopnou přemýšlet, představovat si budoucnost, tvořit, spolupracovat a pečovat o druhé.

Téma vede děti k objevování toho, jak lidé v různých dobách uspokojovali své potřeby, vytvářeli nástroje, předávali zkušenosti, budovali společenství a rozvíjeli jazyk, umění, technologie i způsoby spolupráce. Ukazuje, že lidský pokrok vznikal díky tvořivosti, sdílení poznatků a společnému úsilí mnoha generací.

Příběh zároveň vybízí k přemýšlení o odpovědnosti, která s lidskými schopnostmi souvisí. Děti zkoumají, jak lidské jednání ovlivňuje druhé lidi, společnost i přírodní prostředí, a hledají své vlastní místo ve společenství, jehož jsou součástí. Zaměřuje také pozornost na péči o lidské tělo, zdraví a bezpečí v každodenním životě, způsoby ochrany zdraví, poskytování pomoci a jednání v běžných i mimořádných situacích.

Na téma navazují klíčové lekce, práce s prameny, časovými osami, artefakty, příběhy a projekty zaměřené na vývoj člověka, kultury a lidské společnosti.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Geografie, Jazyk a komunikace, Umění a kultura a Člověk, jeho osobnost a svět práce

Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, k řešení problémů, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, komunikační, kulturní.
Průřezová témata (PT)	Dotýká se především průřezového tématu Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí.
Základní gramotnosti (ZG)	• Čtenářská a pisatelská • Logicko-matematická
Montessori velký příběh	Učební celek inspirovaný Montessori „Třetím velkým příběhem – O příchodu člověka (O původu lidí, Člověk a jeho dary).

Informace o pojetí tématu	Příběh představuje lidské schopnosti prostřednictvím tří obrazů: srdce, ruky a mysli. Srdce vyjadřuje schopnost vytvářet vztahy, pečovat o druhé a podílet se na životě společenství. Ruka představuje schopnost vyrábět, používat nástroje a tvořivě proměňovat prostředí. Mysl označuje schopnost přemýšlet, představovat si, klást otázky, řešit problémy a vytvářet nové možnosti. Příběh zároveň otevírá otázku, jak lidé své schopnosti využívají a jaké důsledky má jejich jednání pro druhé lidi, společnost a přírodní prostředí. Slouží jako východisko pro navazující klíčové lekce a další práci zaměřenou na vývoj člověka, lidské potřeby, vznik kultury, spolupráci, technologie a odpovědnost. Děti přemýšlejí o vlastních schopnostech, potřebách druhých a o tom, jak mohou přispívat k fungování skupiny a péči o prostředí, ve kterém žijí. Při společných úkolech a projektech se učí spolupracovat, plánovat, řešit problémy, používat nástroje a materiály a nést odpovědnost za svou část práce. Informace vyhledávají a porovnávají v knihách, obrazových materiálech a digitálních zdrojích, které používají také k dokumentaci a prezentaci své práce. Na příběh navazují tvořivé a praktické činnosti, práce s modely a prameny, diskuse, projekty a situace vycházející z reálného života školy a jejího okolí. Konkrétní obsah a pořadí činností mohou

	průvodci upravovat podle věku a potřeb skupiny, aktuálního dění a dostupných příležitostí ve škole i mimo ni.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • vývoj člověka a jeho postavení mezi ostatními živými organismy, • charakteristické znaky člověka a jejich význam pro přežití a rozvoj lidského společenství, • lidské schopnosti poznávat, tvořit, spolupracovat a předávat zkušenosti, • vznik a vývoj nástrojů, technologií a lidské práce, • proměny způsobu života lidí v různých obdobích a částech světa, • vznik a vývoj lidských společenství, kultur a civilizací, • vztahy mezi lidskými potřebami, dostupnými zdroji a organizací společnosti, • migraci, setkávání kultur a výměnu zkušeností mezi lidmi, • podobnosti a rozdíly mezi kulturami a způsoby života, • význam spolupráce, komunikace a vzájemné pomoci pro rozvoj lidské společnosti, • člověka jako součást komunity, společnosti a přírodního prostředí, • odpovědnost jednotlivce za své jednání a jeho dopady na druhé lidi i okolní svět, • péče o lidské tělo, zdraví, bezpečí a základní životní potřeby člověka, • způsoby ochrany zdraví, péče o sebe i druhé, poskytování pomoci a bezpečného jednání v běžných i mimořádných situacích. Obsah tématu propojuje poznatky zejména z oblastí Člověk a společnost, Geografie, Jazyk a komunikace, Umění a kultura a Člověk, jeho osobnost a svět práce. Pomáhá dětem porozumět

	tomu, jak lidské schopnosti, tvořivost, spolupráce a kultura ovlivňovaly vývoj společnosti a jak lidé utvářejí svět, ve kterém žijí.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
Kompetence k učení	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení. Monitoruje své procesy učení.	– propojujeme poznatky o člověku, kultuře a společnosti s otázkami, které se týkají zkušeností, vztahů a života žáků, – pomáháme žákům pojmenovat, proč se danou oblastí zabývají, na jaké otázky jim učení pomáhá hledat odpovědi a kde mohou získané poznatky využít, – vedeme žáky k průběžnému vyhodnocování toho, čemu již rozumějí, v čem si nejsou jistí a co potřebují dále zjistit nebo procvičit, – při reflexi se žáky rozebíráme nejen výsledek práce, ale také zvolený postup, překážky, využité zdroje a další kroky, – využíváme portfolio k zaznamenávání cílů, ukázek práce, zpětné vazby a reflexe pokroku žáka.
Kompetence osobnostní a sociální	Poznává jedinečnost vlastní osobnosti. Pojmenovává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody (wellbeing). Všímá si potřeb druhých a reaguje na ně. Rozvíjí vztahy s ostatními.	**Sebepoznání a vlastní potřeby** – zařazujeme sebereflektivní činnosti, při nichž žáci pojmenovávají své silné stránky, zájmy, hodnoty, způsoby práce a oblasti, ve kterých se chtějí rozvíjet, – vedeme žáky k rozpoznávání tělesných, psychických, vztahových a studijních potřeb, které ovlivňují jejich pohodu a schopnost učit se, – pomáháme jim hledat přiměřené způsoby, jak své potřeby vyjádřit, požádat o podporu a pečovat o vlastní pohodu s ohledem na pravidla a potřeby ostatních, – prostřednictvím příběhů, reflexe a rozhovorů otevíráme otázky identity, osobního růstu a rozdílných lidských schopností. **Vztahy a porozumění druhým**

		– pracujeme s příběhy, modelovými situacemi a dramatizací, které žákům umožňují nahlížet situace z různých úhlů pohledu, – učíme žáky potřeby a pocity druhých neodhadovat automaticky, ale ověřovat je naslouchání a vhodnými otázkami, – vedeme je k přiměřené reakci na potřeby druhých při současném respektování vlastních hranic, – v komunitních kruzích, diskusích a společných činnostech procvičujeme aktivní naslouchání, srozumitelné vyjadřování, respektující nesouhlas a hledání dohody, – vytváříme příležitosti ke spolupráci, rozdělování odpovědnosti, poskytování a přijímání pomoci a řešení konfliktů. **Vlastní názor a zapojení do společenství** – otevíráme přiměřené společenské a hodnotové otázky a vedeme žáky k tomu, aby svůj názor formulovali, vysvětlili a opírali o důvody, – učíme je naslouchat odlišným názorům, rozlišovat mezi nesouhlasem a znevažováním druhého a podle potřeby svůj pohled upravit, – podporujeme žáky v navrhování konkrétních změn, které mohou přispět k lepším vztahům a fungování třídy nebo školy.
Kompetence k občanství a udržitelnosti	Dává účelně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.	– vedeme žáky k pojmenování situací, které považují za problematické, k vysvětlení důvodů a k hledání možných změn, – učíme žáky své návrhy srozumitelně zdůvodnit, sdílet je s respektem a volit přiměřený způsob, jak je předložit lidem nebo skupinám, kterých se týkají, – vytváříme příležitosti, aby žáci své návrhy projednávali například v třídním kruhu, školním parlamentu nebo při plánování společných projektů.
Kompetence komunikační	Během mluvené interakce respektuje základní potřeby	– vytváříme příležitosti k řízeným diskusím o lidských vztazích, spolupráci a soužití, – vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, nepřerušování, ověřování porozumění a shrnování myšlenek druhých,

	komunikačního partnera.	– učíme žáky reagovat s respektem, vyjadřovat nesouhlas bez znevažování a přizpůsobit způsob komunikace situaci a komunikačnímu partnerovi, – využíváme komunitní kruhy, modelové situace a dramatické aktivity k nácviku porozumění různým pohledům a potřebám účastníků komunikace.

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	
ZGC Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– pracujeme s vyprávěcími, popisnými a informačními texty o člověku, společnosti a vztazích a vedeme žáky k porozumění jejich hlavnímu sdělení, důležitým informacím a různým úhlům pohledu, – vedeme žáky k písemnému formulování vlastních myšlenek, názorů a postojů, k jejich srozumitelnému uspořádání a přiměřenému zdůvodnění, – podporujeme reflektivní psaní prostřednictvím krátkých zápisů, odpovědí na otevřené otázky a osobních úvah, přičemž respektujeme soukromí žáků a nenutíme je sdílet citlivé zkušenosti, – učíme žáky navazovat při psaní na přečtený text, rozlišovat mezi informací z textu a vlastním názorem a podle věku uvádět, o co své tvrzení opírají.
ZGM Základní gramotnost logicko-matematická	– rozvíjíme logické uvažování při rozpoznávání vztahů mezi lidským jednáním, okolnostmi a možnými důsledky, – vedeme žáky k porovnávání různých řešení situací, pojmenování jejich výhod a rizik a zdůvodnění vlastní volby, – učíme žáky stanovovat a používat jednoduchá kritéria pro hodnocení možností a ověřovat, zda je navržené řešení splňuje, – využíváme tabulky, diagramy, rozhodovací schémata a časové posloupnosti k uspořádání informací a porovnávání variant, – podporujeme žáky v plánování postupu, řazení jednotlivých kroků a vyhodnocování, zda zvolený postup vedl k zamýšlenému výsledku.

Průřezová témata	**Školní očekávané výsledky učení**
PÉČE O SEBE A DRUHÉ Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity	Všímá si vlivu různých situací na zdravý životní styl v průběhu školního dne. Seznamuje se s vhodnými

péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.	přístupy užívání technologií podporujícími duševní pohodu. Navrhne a vyzkouší opatření zaměřená na uplatnění prvků zdravého životního stylu ve školním i mimoškolním prostředí, včetně digitálního.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	Jmenuje příklady rozmanitosti mezi lidmi ve světě, s jejichž životy se seznámil díky příběhům či vlastní zkušenosti. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Vyjádří, v čem je přínosné, že je každý člověk jedinečný. Jmenuje příklady příležitostí, které jemu i druhým přináší rozmanitost mezi místy, regiony a oblastmi světa. Uvede, které svátky, významné dny, výročí či tradice jsou důležité napříč zeměmi světa a jaký je jejich význam.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	Odpovídá na otázky zaměřené na obsah čteného, slyšeného, sledovaného jednoduchého sdělení (např. zpravodajské, reklamního apod.). Uvádí příklady toho, jaká média využívá při komunikaci se sourozenci, spolužáky, kamarády. Sdělí ostatním, odkud nejčastěji získává různé, pro sebe zajímavé informace, a vyjadřuje pocity, které z těchto mediálních sdělení má. Odliší (např. v textu, mluveném projevu), kdy se jedná o vyjádření faktu a kdy jde o názor (postoj). Roztřídí si informace podle toho, odkud je nejčastěji získává, a sdělí, proč některému zdroji dává přednost.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.	Uvádí příklady toho, jaká média využívá při komunikaci se sourozenci, spolužáky, kamarády. Zapojuje se do diskuse o vzdělávacím prostředí ve třídě s respektem k pravidlům dialogu. Vyhodnotí uživatelské návyky v konzumaci médií u sebe i u svých vrstevníků. Sdělí, proč jsou pro něj některé mediální produkty přitažlivé (videa, počítačové hry, hudební klipy,

	Instagram, WhatsApp apod.). Najde mediální obsahy s přímými či nepřímými výzvami k rizikovému jednání (např. k šikaně). Najde a pojmenuje projevy kyberšikany.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.	Prostřednictvím příběhů se seznamuje se situací vrstevníků, kteří se ocitají v obtížných životních podmínkách diskutuje, zda a případně co postavám v příbězích pomohlo vyřešit či zlepšit jejich situaci vybaví si, zda ví ve svém okolí o někom, kdo je v obtížné situaci Vyjadřuje ochotu zapojit se do pomoci. Navrhne, jak může třída i jednotlivec zabránit nepřijatelnému chování a jednání v reálném i digitálním světě, které způsobuje tíživé situace druhým, a vyjadřuje podporu těm, jež jsou tomuto chování a jednání vystaveni. Vysvětlí, jak mohou obtížné životní podmínky ovlivnit životy lidí v okolí i ve světě. Navrhne smysluplné možnosti pomoci zohledňující skutečné potřeby lidí v obtížných životních podmínkách.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.	Respektuje společné rozhodnutí přijaté podle předem dohodnutých pravidel, i když nebyl podpořen jeho návrh, a dokáže svůj nesouhlas vyjádřit bez znevažování druhých. Uvede příklady různých rolí ve třídě a ve škole, popíše, kdo za co zodpovídá a o čem může rozhodovat, a rozpozná situace, kdy jsou porušena pravidla třídy nebo školní řád. Navrhuje situace, kdy by bylo užitečné hlasování ve třídě, ve školním životě, v rodině, nebo obci, a diskutuje o výhodách a nevýhodách hlasování v těchto situacích. Uvede, kdo a jak může přispět k tomu, aby se každý ve třídě/škole cítil dobře a nezažíval nespravedlnost, a navrhuje řešení modelových situací porušení pravidel třídy nebo školního řádu.
UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.	Charakterizuje typy krajiny v okolí místa, kde žije, a navrhne jeho budoucí podobu, přičemž zhodnotí jejich environmentální a společenské aspekty. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě.

UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Naplánuje a uskuteční se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.	Formuluje vlastní představu společnosti, jak by se měla měnit směrem k její větší udržitelnosti. Navrhuje, jak by sám či s jinými lidmi mohl takový vývoj vlastním úsilím podpořit. Zapojuje se do realizace zvoleného projektu v okolním prostředí (obci, krajině…), spolupracuje s ostatními a společně s nimi vyhodnotí výsledky projektu i postup práce a oslaví výsledek. Vybere, naplánuje a prezentuje několik konkrétních opatření ve svém životě a okolí (domácnosti, škole apod.), která by mohlo být realistické a smysluplné udělat pro zlepšení životního prostředí.
UDRŽITELNÉ PROSTŘEDÍ Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.	Vyhledává a uvádí jednoduché příklady, co může působit škodu jiným lidem nebo přírodě, a co lze udělat jinak, aby ke škodě nedocházelo. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Využívá osvojené poznatky a dovednosti v samostatné práci, ve které navrhne plán realistického opatření na zlepšení situace.

O JAZYKU A PÍSMU (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Příběh o vzniku písma uvádí děti do tématu lidské potřeby sdílet, uchovávat a předávat informace, zkušenosti, příběhy a myšlenky. Ukazuje, jak lidé v různých dobách a kulturách hledali způsoby, jak překonat omezení mluveného slova a dorozumívat se s lidmi vzdálenými v prostoru i čase.

Téma představuje vybrané způsoby zaznamenávání jazyka a informací, od obrazových a významových znaků až po různé písmové systémy. Děti zkoumají, proč lidé začali psát, co zaznamenávali a jak písmo ovlivnilo rozvoj kultury, vzdělávání, správy, obchodu i předávání poznání mezi generacemi. Zároveň si uvědomují, že lidská spolupráce, kultura a sdílení zkušeností existovaly již před vznikem písma a že různé společnosti vytvářely vlastní způsoby komunikace a uchovávání informací. Neopomíjí ani proměny komunikace od tradičních forem záznamu po současná digitální média, kritické posuzování a sdílení informací.

K hlubšímu porozumění děti docházejí prostřednictvím navazujících klíčových lekcí, práce s ukázkami písem, historickými prameny, texty, obrazy a vlastní tvorbou. Poznávají rozmanitost způsobů zaznamenávání jazyka a učí se vnímat písmo jako součást kulturního dědictví lidstva. Téma zároveň rozvíjí zájem o jazyk, čtení, psaní a zkoumání minulosti prostřednictvím písemných pramenů.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Český jazyk, Člověk a jeho svět, Výtvarná a filmová výchova, Hudební, taneční a dramatická výchova, Informatika.
Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, komunikační, digitální, kulturní.
Průřezová témata (PT)	Dotýká se především průřezového tématu Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí.
Základní gramotnosti (ZG)	• Čtenářská a pisatelská gramotnost
Montessori velký příběh	Učební celek inspirovaný Montessori čtvrtým velkým příběhem – O písmu a komunikaci pomocí znaků.

Informace o pojetí tématu	Příběh uvádí děti do historie písma a různých způsobů, jimiž lidé zaznamenávali a předávali jazyk, informace a myšlenky. Na příběh navazují témata z oblasti jazyka, dějepisu, umění a dalších způsobů záznamu a komunikace. Cílem navazující výuky je pomáhat žákům porozumět tomu, proč lidé písmo vytvořili, jak různé písmové systémy fungují a jak písemné záznamy umožňují uchovávat sdělení a předávat je mezi lidmi, místy a generacemi. Děti pracují s texty, ukázkami písem, obrazovými a historickými materiály i digitálními nástroji. Při tvořivých činnostech a projektech zkoušejí různé způsoby zaznamenávání myšlenek a zároveň se učí, že účinná komunikace vyžaduje srozumitelné a sdílené znaky a pravidla.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • vznik a vývoj jazyka jako nástroje dorozumívání mezi lidmi, • vznik a vývoj různých systémů písma,

	• způsoby zaznamenávání, uchovávání a předávání informací v různých obdobích a kulturách, • vztah mezi jazykem, písmem, kulturou a rozvojem lidské společnosti, • rozmanitost jazyků a písemných systémů ve světě, • vývoj mateřského jazyka v jeho mluvené i psané podobě, • hlásky, slova, věty a základní principy fungování jazyka, • gramatickou stavbu jazyka a její význam pro srozumitelnou komunikaci, • práci s texty, knihami, historickými prameny a dalšími zdroji informací, • tvorbu vlastních sdělení v mluvené, písemné, obrazové i digitální podobě, • proměny způsobů komunikace od nejstarších forem záznamu po současné digitální technologie a média, • význam jazyka a písma pro uchovávání kulturního dědictví a sdílení poznatků mezi lidmi, • odpovědnost za vytváření, interpretaci a sdílení informací, kritické posuzování a sdílení informací. Obsah tématu propojuje poznatky zejména z oblastí Jazyk a komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura a Informatika. Pomáhá dětem porozumět tomu, jak lidé vytvářejí, zaznamenávají a sdílejí myšlenky a jak jazyk a písmo ovlivňují vznik, rozvoj a předávání lidské kultury.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
Kompetence k učení	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení. Monitoruje své procesy učení.	– ukazujeme žákům, že čtení a psaní jim pomáhá získávat informace, porozumět textům, lidem a světu kolem sebe a srozumitelně sdílet vlastní myšlenky, – propojujeme práci s textem s otázkami a tématy, která žáci zkoumají, aby vnímali čtení a psaní jako nástroje poznávání, ne pouze jako školní dovednosti, – vedeme žáky k průběžné reflexi práce s textem a jazykem: pojmenovávají, čemu již rozumějí, co zvládají, kde si nejsou jistí a co potřebují dále procvičit, – společně se žáky vyhodnocujeme, které postupy jim při čtení, psaní a porozumění informacím pomáhají, a plánujeme další kroky v učení.
Kompetence komunikační	Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků.	– vytváříme příležitosti, aby se žáci vyjadřovali ústně, písemně, obrazem, pohybem nebo kombinací různých prostředků podle účelu, situace a adresáta,

	Rozumí obsahu běžných forem sdělení. Rozpozná rozdíly mezi vyjadřováním různých kultur.	– vedeme žáky k tomu, aby své sdělení formulovali srozumitelně, volili přiměřenou slovní zásobu a podle potřeby je upravovali na základě zpětné vazby, – pracujeme s různými běžnými formami sdělení, například s rozhovorem, vyprávěním, popisem, návodem, zprávou, oznámením, prezentací nebo digitální komunikací, – učíme žáky rozpoznávat hlavní obsah sdělení, důležité informace, jeho účel a případně i postoj mluvčího nebo autora, – vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, kladení doplňujících otázek, ověřování porozumění a shrnování toho, co slyšeli nebo četli, – seznamujeme žáky s různými způsoby komunikace v odlišných kulturních a jazykových prostředích, například s rozdíly v oslovování, zdvořilosti, gestech, vyjadřování souhlasu či nesouhlasu nebo ve způsobech vyprávění, – učíme žáky popisovat kulturní rozdíly v komunikaci bez zjednodušování a bez hodnocení jednoho způsobu vyjadřování jako přirozeně lepšího než jiný.
Kompetence kulturní	Uvede příklady některých kulturních institucí, projevů umění a kulturního dění ve svém okolí. Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm. Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění. Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur.	– seznamujeme žáky s knihovnami, muzei, galeriemi, divadly a dalšími kulturními institucemi v okolí prostřednictvím návštěv, setkání, ukázek a společné reflexe, – vedeme žáky ke sdílení zkušeností s kulturními akcemi a k pojmenování toho, co je zaujalo, čemu nerozuměli a jaký význam může mít daná instituce nebo událost pro místní společenství, – pracujeme s literaturou, výtvarným uměním, hudbou, filmem, divadlem, tancem, architekturou a kulturními artefakty jako s různými způsoby poznávání světa a vyjadřování lidských zkušeností, – vedeme žáky k otázkám, co umělecké dílo nebo kulturní projev zachycuje, jakými prostředky působí a co může vypovídat o člověku, době, místě nebo společnosti, – nabízíme tvůrčí činnosti, v nichž žáci vyjadřují své myšlenky, zkušenosti a pocity prostřednictvím textu, obrazu, hudby, pohybu, dramatizace, fotografie, filmu nebo kombinace více prostředků, – vytváříme bezpečné příležitosti k prezentaci vlastní tvorby, přijímání zpětné vazby a rozhovoru o různých možnostech uměleckého vyjádření, – porovnáváme vybraná umělecká díla, tradice a kulturní projevy z vlastního prostředí i jiných kultur a vedeme žáky k pojmenování podobností, rozdílů a souvislostí, – při porovnávání zohledňujeme dobu, místo, účel a okolnosti vzniku a vedeme žáky k tomu, aby kulturní rozdíly nehodnotili zjednodušeně jako lepší nebo horší, – v souvislosti s příběhem o jazyku a písmu zkoumáme také knihy, rukopisy, kaligrafii, písmo a další způsoby záznamu jako součást kulturního a uměleckého dědictví.
Kompetence digitální	Vyhledává informace v digitálních	– učíme žáky vyhledávat informace v přiměřených digitálních zdrojích, volit vhodná klíčová slova a upravovat způsob hledání podle získaných výsledků,

	zdrojích. Sdílí digitální data s ostatními. Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí.	– vedeme žáky k porovnávání informací z více zdrojů a k základnímu posuzování jejich původu, aktuálnosti, srozumitelnosti a důvěryhodnosti, – pracujeme s různými formami digitálních informací, například s texty, obrázky, mapami, zvukovými záznamy, videi, tabulkami a databázemi, – učíme žáky ukládat, pojmenovávat, uspořádávat a sdílet digitální soubory tak, aby byly pro ostatní srozumitelné a dostupné, – vedeme žáky k volbě vhodného způsobu sdílení podle účelu, obsahu a příjemce a k ověřování, komu jsou data zpřístupněna, – učíme žáky chránit osobní a citlivé údaje, nesdílet cizí fotografie, zprávy nebo práci bez souhlasu a respektovat autorství použitých materiálů, – seznamujeme žáky s bezpečným zacházením s digitálními zařízeními, účty a hesly a s postupy, které mohou využít při setkání s nevhodným obsahem, podezřelou zprávou nebo jiným rizikem, – vedeme žáky k návykům, které chrání jejich zdraví při práci s digitálními zařízeními, například ke správnému pracovnímu uspořádání, střídání činností, pravidelným přestávkám a vnímání únavy či přetížení.

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	
ZGC Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– pracujeme s různými druhy souvislých i nesouvislých textů, například s vyprávěním, popisem, informačním textem, návodem, zprávou, tabulkou, schématem nebo digitálním sdělením, – vedeme žáky k porozumění hlavnímu sdělení textu, vyhledávání důležitých informací, hledání vztahů mezi nimi a formulování vlastních otázek, – učíme žáky propojovat informace z textu s obrazovými, grafickými a dalšími prvky a posuzovat, jak společně vytvářejí význam sdělení, – rozvíjíme slovní zásobu žáků a vedeme je k používání jazykových prostředků, které odpovídají tématu, účelu a příjemci sdělení, – podporujeme tvorbu vlastních vyprávěcích, popisných, informačních, vysvětlujících i reflektivních textů,

	– vedeme žáky k tomu, aby své myšlenky uspořádali, vyjádřili srozumitelně a podle věku je také přiměřeně zdůvodnili, – učíme žáky vracet se k vlastnímu textu, ověřovat jeho srozumitelnost a upravovat obsah, stavbu i jazyk na základě vlastní reflexe nebo zpětné vazby, – vytváříme příležitosti k propojení čtení, psaní, mluvení a naslouchání, například při diskusích nad textem, společném plánování, prezentaci nebo sdílení vlastní tvorby, – v souvislosti s příběhem o jazyku a písmu zkoumáme také různé způsoby záznamu a vedeme žáky k porozumění tomu, proč sdílená jazyková a písemná pravidla pomáhají lidem dorozumět se.

Průřezová témata	**Školní očekávané výsledky učení**
PÉČE O SEBE A DRUHÉ Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.	Zkouší srozumitelně komunikovat v situaci, kdy potřebuje pomoci s učením. Zapojuje se do diskuse o vzdělávacím prostředí ve třídě s respektem k pravidlům dialogu.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	Odpovídá na otázky zaměřené na obsah čteného, slyšeného, sledovaného jednoduchého sdělení (např. zpravodajské, reklamního apod.). Uvádí příklady toho, jaká média využívá při komunikaci se sourozenci, spolužáky, kamarády. Sdělí ostatním, odkud nejčastěji získává různé, pro sebe zajímavé informace, a vyjadřuje pocity, které z těchto mediálních sdělení má. Odliší (např. v textu, mluveném projevu), kdy se jedná o vyjádření faktu a kdy jde o názor (postoj). Roztřídí si informace podle toho, odkud je nejčastěji získává, a sdělí, proč některému zdroji dává přednost.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.	Vysvětluje výběr filmů, televizních pořadů, internetových stránek, sociálních sítí apod., které sleduje. Zvažuje, zda příliš časté užívání médií může mít negativní důsledky a jak se u něho mohou projevit, případně s jakými negativními projevy se setkal o

	svých kamarádů, spolužáků nachází příklady toho, zda a jak užívání médií ovlivňuje jeho zájmy a koníčky. Zapojuje se do diskuse o vzdělávacím prostředí ve třídě s respektem k pravidlům dialogu. Vyhodnotí uživatelské návyky v konzumaci médií u sebe i u svých vrstevníků. Sdělí, proč jsou pro něj některé mediální produkty přitažlivé (videa, počítačové hry, hudební klipy, Instagram, WhatsApp apod.). Najde mediální obsahy s přímými či nepřímými výzvami k rizikovému jednání (např. k šikaně). Najde a pojmenuje projevy kyberšikany.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.	Prostřednictvím příběhů se seznamuje se situací vrstevníků, kteří se ocitají v obtížných životních podmínkách diskutuje, zda a případně co postavám v příbězích pomohlo vyřešit či zlepšit jejich situaci vybaví si, zda ví ve svém okolí o někom, kdo je v obtížné situaci Navrhne, jak může třída i jednotlivec zabránit nepřijatelnému chování a jednání v reálném i digitálním světě, které způsobuje tíživé situace druhým, a vyjadřuje podporu těm, jež jsou tomuto chování a jednání vystaveni. Vysvětlí, jak mohou obtížné životní podmínky ovlivnit životy lidí v okolí i ve světě. Navrhne smysluplné možnosti pomoci zohledňující skutečné potřeby lidí v obtížných životních podmínkách.
SPOLEČNOST PRO VŠECHNY Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.	Uvádí, které přírodní prvky a místa ve svém okolí považuje za zajímavé či důležité z hlediska rozmanitosti přírody. Charakterizuje typy krajiny v okolí místa, kde žije, a navrhne jeho budoucí podobu, přičemž zhodnotí jejich environmentální a společenské aspekty. Vysvětlí propojenost světa a jak může člověk svým jednáním pozitivně i negativně ovlivnit životy jiných lidí a životní prostředí u nás i ve světě. Vybere, naplánuje a uskuteční individuální nebo kolektivní opatření na podporu rozmanitosti přírody ve svém okolí.

O ČÍSLECH (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Téma **O číslech** vychází z pátého velkého příběhu Montessori pedagogiky a seznamuje děti s lidskou potřebou počítat, měřit, porovnávat a zaznamenávat množství. Ukazuje, že matematika nevznikla jako soubor pravidel a postupů, ale jako odpověď na praktické otázky spojené s obchodem, hospodařením, stavitelstvím, orientací v prostoru, měřením času nebo pozorováním přírodních jevů.

Děti objevují, jak různé kultury vytvářely číselné soustavy, způsoby měření a matematické postupy a jak tyto nástroje postupně rozšiřovaly možnosti lidské společnosti. Prostřednictvím tématu si budují představu o matematice jako o jazyku, který pomáhá popisovat množství, vztahy, struktury a změny ve světě kolem nás.

Příběh otevírá otázky o tom, proč vznikla čísla, početní soustavy a různé způsoby měření a zápisu. Ukazuje, že matematické poznání se rozvíjelo v souvislosti s potřebami lidských společností a současně rozšiřovalo jejich možnosti plánovat, stavět, obchodovat a zkoumat přírodní jevy.

K hlubšímu porozumění děti docházejí prostřednictvím navazujících klíčových lekcí, práce s Montessori pomůckami, modely, měřením, řešením úloh a vlastními matematickými otázkami. Učí se matematiku používat jako nástroj pro popis množství, vztahů, struktur a změn a zároveň poznávají její historický a kulturní rozměr.

Téma propojuje matematiku s dějepisem, technikou, přírodními vědami a praktickými situacemi. Vytváří příležitosti k rozvoji přesného vyjadřování, logického uvažování, hledání různých postupů a ověřování výsledků. Vede k praktickému chápání hospodaření s penězi a ekonomického rozhodování v každodenních situacích.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Geografie, Člověk a společnost, Člověk a příroda
Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, k podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, digitální.
Průřezová témata (PT)	Nemá přímé propojení s některým průřezovým tématem.
Základní gramotnosti (ZG)	• Logicko-matematická gramotnost

Montessori velký příběh	Učební celek inspirovaný Montessori „Pátým velkým příběhem – O vzniku matematiky (O vzniku a vývoji čísel)“.

Informace o pojetí tématu	Příběh uvádí děti do historie počítání, měření a různých způsobů zaznamenávání čísel. Představuje vybrané číselné soustavy a ukazuje, jak lidské potřeby a zkušenosti postupně ovlivňovaly vznik systému, který používáme dnes. Příběh slouží jako východisko pro navazující lekce z matematiky a geometrie. Jejich cílem je pomáhat žákům porozumět číslům, početním operacím, veličinám, tvarům a vztahům a používat matematiku při řešení praktických i teoretických otázek. Děti pracují s Montessori a dalšími názornými materiály, měří, modelují, řeší úlohy, zaznamenávají výsledky a podle věku využívají také digitální nástroje. Učí se hledat různé postupy, vysvětlovat své uvažování, porovnávat řešení a ověřovat, zda jejich výsledek odpovídá zadání a dává smysl.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • vznik a vývoj čísel, počítání a matematických zápisů v různých kulturách, • způsoby zaznamenávání, porovnávání a vyjadřování množství, • význam matematiky pro organizaci života, obchodu, hospodaření a technický rozvoj společnosti, • finance, hospodaření s penězi, rozhodování o výdajích, • přirozená čísla, desetinnou soustavu a základní početní operace, • vztahy mezi čísly, množstvím a matematickými strukturami, • odhadování, měření a porovnávání veličin, • jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a obsahu, • rovinné a prostorové útvary a jejich vlastnosti, • orientaci v prostoru, práci s mapami, měřítkem a modely, • geometrické vztahy, konstrukce a prostorovou představivost, • sběr, třídění, zaznamenávání a vyhodnocování dat, • používání tabulek, diagramů, grafů a dalších způsobů vizualizace informací, • řešení praktických problémů pomocí matematických postupů,

	• využívání matematiky při pozorování přírodních jevů, plánování, navrhování a rozhodování, • historický vývoj matematických poznatků a jejich význam pro rozvoj lidské společnosti. Obsah tématu propojuje poznatky zejména z oblastí Matematika a její aplikace, Informatika, Geografie, Člověk a společnost a Člověk a příroda. Pomáhá dětem porozumět tomu, jak lidé využívají matematiku k poznávání světa, organizaci života, technickému rozvoji i řešení praktických problémů každodenního života.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
Kompetence k učení	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení. Monitoruje své procesy učení.	– ukazujeme žákům, jak matematika pomáhá řešit situace každodenního života, pracovat s množstvím, časem, penězi, měřením, prostorem a daty a lépe rozumět vztahům a strukturám kolem nás, – propojujeme nové matematické poznatky s konkrétními úlohami a situacemi a vedeme žáky k pojmenování toho, k čemu jim daná dovednost může sloužit, – vedeme žáky k plánování postupu řešení, volbě vhodných pomůcek, strategií a způsobu zápisu, – učíme žáky průběžně kontrolovat, zda jejich postup odpovídá zadání a zda výsledek dává smysl, například pomocí odhadu, zpětné operace, jiného postupu nebo porovnání s modelem, – při reflexi se žáky rozebíráme nejen výsledek, ale také zvolený postup, chyby, obtížná místa a možnosti, jak řešení příště upravit nebo zefektivnit, – vedeme žáky k pojmenování toho, co již zvládají, v čem si nejsou jistí a jaký další krok potřebují procvičit.
Kompetence k řešení problémů	Vychází z objektivních dat. Uvědomuje si důležitost ověřování informací.	vedeme žáky ke shromažďování, zaznamenávání, třídění a porovnávání údajů získaných měřením, pozorováním, výpočtem nebo z dostupných zdrojů, – učíme žáky číst a vytvářet tabulky, diagramy a grafy a formulovat závěry, které odpovídají uvedeným datům, – vedeme žáky k rozlišování mezi přesně zjištěným údajem, přibližnou hodnotou, odhadem a názorem, – při práci s daty se ptáme, odkud údaje pocházejí, jak byly získány, zda jsou pro řešenou otázku dostačující a jaká mají omezení, – využíváme odhad k předvídání přibližného výsledku a k následné kontrole, zda vypočtená nebo naměřená hodnota dává smysl,

		– vedeme žáky k ověřování výsledků pomocí zpětné operace, opakovaného měření, jiného postupu, modelu, digitálního nástroje nebo porovnání s dostupnými údaji, – vytváříme příležitosti, aby žáci porovnávali různé postupy, hledali příčiny rozdílných výsledků a své závěry upravili, pokud jim data nebo kontrola neodpovídají.
Kompetence k podnikavosti a pracovní	Je otevřený nápadům. Promýšlí potřebné zdroje. Navrhuje kroky realizace. Spolupracuje ve skupině.	– zařazujeme projektové a praktické úlohy, v nichž žáci vytvářejí konkrétní výstup, například model, návrh, rozpočet, plán, konstrukci, měření nebo prezentaci výsledků, – vytváříme prostor pro více možných řešení a vedeme žáky k tomu, aby své nápady sdíleli, porovnávali a věcně posuzovali, – učíme žáky pojmenovat, jaké informace, materiály, nástroje, čas a dovednosti budou k realizaci potřebovat, – vedeme žáky k rozdělení úkolu na jednotlivé kroky, určení jejich pořadí a průběžné kontrole plánu, – podporujeme rozdělení rolí podle potřeb úkolu a možností členů skupiny, přičemž dbáme na zapojení všech, – vedeme žáky k naslouchání návrhům ostatních, zdůvodňování vlastních rozhodnutí a hledání společného řešení, – během práce se žáky vyhodnocujeme, zda zvolený postup a dostupné zdroje vedou k cíli, a podle potřeby plán upravujeme, – po dokončení projektu reflektujeme nejen výsledný produkt, ale také spolupráci, využití zdrojů, dodržení kroků a možnosti zlepšení.
Kompetence digitální	Vytváří digitální obsah. Využívá digitální technologie efektivně.	– přiměřeně věku využíváme digitální nástroje k práci s čísly, měřením, geometrickými tvary a jednoduchými daty, – vedeme žáky k vytváření digitálních výstupů odpovídajících jejich věku a zkušenostem, například obrázkových přehledů, jednoduchých tabulek a grafů, geometrických konstrukcí, rozpočtů nebo prezentací výsledků, – postupně učíme žáky rozhodovat, kdy je vhodné použít manipulaci s pomůckou, výpočet zpaměti, písemný postup nebo digitální nástroj, – vedeme žáky ke kontrole, zda zadané údaje i digitálně získaný výsledek odpovídají úloze a dávají smysl, – podle věku a úrovně samostatnosti využíváme kalkulačky, měřicí aplikace, tabulkové procesory a geometrické programy k výpočtům, zobrazování dat, modelování a ověřování výsledků, – učíme žáky vytvářet přehledné a srozumitelné digitální výstupy a postupně je upravovat podle účelu a příjemce, – s přiměřenou podporou vedeme žáky k ukládání, pojmenování a vyhledávání souborů a k bezpečnému a ohleduplnému sdílení digitálního obsahu, – seznamujeme žáky s pravidly ochrany osobních údajů, autorství a bezpečného používání digitálních technologií v situacích odpovídajících jejich věku,

		– při společné reflexi posuzujeme, v čem digitální nástroj práci usnadnil, zpřesnil nebo umožnil lépe zobrazit.

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	
ZGM Základní gramotnost logicko-matematická	– systematicky rozvíjíme porozumění číslům, početním operacím, množství, poměrům, pravidelnostem a vztahům mezi nimi, – vedeme žáky k odhadování, porovnávání a určování přiměřenosti výsledku ještě před přesným výpočtem i po něm, – pracujeme s různými způsoby znázornění, například s Montessori pomůckami, modely, nákresy, číselnou osou, tabulkami, diagramy a matematickým zápisem, a vedeme žáky k převádění mezi nimi, – zařazujeme problémové a praktické úlohy vycházející z přiměřených situací každodenního života, techniky, přírodních věd a společného fungování, – vytváříme prostor pro hledání více postupů řešení a vedeme žáky k porovnání jejich srozumitelnosti, účelnosti a správnosti, – rozvíjíme geometrické a prostorové uvažování prostřednictvím manipulace, měření, konstrukcí, modelování a popisu vlastností a vztahů mezi útvary, – vedeme žáky ke čtení, zaznamenávání a interpretaci jednoduchých dat v tabulkách, diagramech a grafech, – učíme žáky průběžně ověřovat postup a výsledek pomocí odhadu, zpětné operace, jiného postupu, modelu nebo opakovaného měření, – pracujeme s chybou jako se zdrojem informací: žáci hledají její příčinu, opravují postup a pojmenovávají, co jim pomůže podobné chybě příště předejít, – vedeme žáky k přesnému a srozumitelnému vysvětlování postupu, používání přiměřených matematických pojmů a zdůvodnění, proč jejich řešení dává smysl.

ŽIVOT V KOMUNITĚ (1.–6. ROČNÍK ZŠ)

CHARAKTERISTIKA TÉMATU

Téma Život komunitě vychází z Montessori konceptu výchovy k míru jako průřezové součásti kosmické výchovy. Zaměřuje se na propojenost života, roli člověka ve světě a jeho jednání ve společnosti. Výchova k míru nevystupuje jako samostatný vyučovací předmět ani jednorázové téma,

ale prostupuje každodenním životem školy. Vychází z přesvědčení Marie Montessori, že trvalý mír vzniká prostřednictvím rozvoje samostatného, odpovědného a ohleduplného člověka, který rozumí sobě, druhým lidem i světu, jehož je součástí.

V tématu Život v komunitě se děti učí vytvářet a udržovat vztahy, spolupracovat, řešit konflikty, převzít odpovědnost za své jednání a aktivně přispívat ke společnému životu komunity. Důležitou součástí je také porozumění lidské rozmanitosti, společenským souvislostem a odpovědnosti člověka vůči společnosti i přírodnímu prostředí.

Vzdělávací oblasti	Téma propojuje očekávané výsledky učení zejména ze vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk, zdraví a bezpečí, Člověk, jeho osobnost a svět práce.
Klíčové kompetence (KK)	Téma podporuje rozvoj zejména kompetence k učení, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, komunikační.
Průřezová témata (PT)	Dotýká se především průřezového tématu Péče o sebe a druhé
Základní gramotnosti (ZG)	• čtenářská a pisatelská gramotnost
Montessori rozměr	Učební celek inspirovaný Montessori konceptem „Výchovy k míru“, která v kosmické výchově vychází z porozumění propojenosti všeho živého, role člověka ve světě a principu odpovědného jednání v komunitě i v globálním měřítku.

Informace o pojetí tématu	Výchova k míru se uskutečňuje především prostřednictvím každodenního fungování školy. Je součástí komunitních kruhů, práce ve věkově smíšených skupinách, demokratických struktur, práce pro komunitu, řešení konfliktů, preventivních programů, spolupráce při učení i běžných situací každodenního života. Dospělí cíleně vytvářejí bezpečné, předvídatelné a spravedlivé prostředí, ve kterém děti získávají zkušenosti s demokratickým rozhodováním, spoluprací, respektující komunikací a převzetím odpovědnosti za sebe i celek. Montessori přístup doplňujeme principy PBIS, které pomáhají vytvářet srozumitelná očekávání a systematicky podporovat žádoucí sociální a behaviorální dovednosti.

	V kontextu filozofie školy podporuje rozvoj vztahů, wellbeingu, PBIS, řešení konfliktů, práci pro komunitu, kariérové vzdělávání.
Informace o obsahu	Téma se zaměřuje zejména na: • poznávání sebe sama, vlastních potřeb, emocí a způsobů jejich vyjadřování, • vzájemnou komunikaci, naslouchání a respektující vedení dialogu, • spolupráci, sdílení odpovědnosti a podíl na společné práci, • řešení konfliktů, obnovu vztahů a hledání přijatelných řešení, • vytváření a dodržování společných pravidel, • fungování skupiny, třídy a školní komunity, • demokratické rozhodování a participaci na životě školy, • rozmanitost lidí, kultur a způsobů života, • lidská práva, spravedlnost a odpovědnost, • péči o společné prostředí, přírodu a komunitu, • odpovědné a ohleduplné jednání vůči druhým lidem i okolnímu světu, • porozumění vzájemné propojenosti lidí, společnosti a přírody. Obsah tématu propojuje zejména vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk, zdraví a bezpečí, Člověk, jeho osobnost a svět práce, ale zasahuje napříč celým vzděláváním. Podporuje rozvoj občanské, sociální, komunikační a osobnostní gramotnosti a významně přispívá k naplňování wellbeingu a kultury školy.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

<table>
<tr><td>Kompetence k učení</td><td>Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení.

Monitoruje své procesy učení.</td><td rowspan="4">Uskutečňuje se zejména prostřednictvím:
připraveného a předvídatelného prostředí, v němž jsou srozumitelně vymezená pravidla, možnosti volby i odpovědnost za práci a společný prostor,
lekcí zdvořilosti a společenského jednání, při nichž děti konkrétně nacvičují například žádost o pomoc, odmítnutí, vstup do rozhovoru, nabídnutí spolupráce, vyjádření nesouhlasu nebo omluvu,
vědomého modelování komunikace dospělými, kteří popisují situaci bez ponižování, naslouchají různým pohledům a pomáhají dětem hledat přijatelné řešení,
pravidelných třídních setkání, na nichž děti formulují potřeby skupiny, navrhují pravidla a změny, řeší společné problémy a reflektují fungování třídy,
podpory při řešení konfliktů, kdy se děti učí popsat, co se stalo, jak situaci vnímaly, koho zasáhla a co je možné udělat pro nápravu,
činností podporujících soustředění, sebeovládání a ohleduplný pohyb a práci ve společném prostoru,
spolupráce ve věkově smíšené skupině, která poskytuje příležitosti k pomoci, sdílení zkušeností a přebírání přiměřené odpovědnosti; tyto vztahy však dospělí aktivně podporují a nenechávají je vznikat pouze nahodile,
péče o prostředí, rostliny, živočichy a společné materiály, při níž děti spojují vlastní jednání s jeho konkrétními dopady,
kosmické výchovy a navazujícího studia přírody, dějin a společnosti, které dětem umožňuje zkoumat vzájemné vztahy, společné lidské potřeby, kulturní rozmanitost a odpovědnost člověka za jeho jednání,
práce s konkrétními společenskými a etickými otázkami, například se spravedlností, vyloučením, předsudky, násilím, chudobou, lidskými právy nebo péčí o životní prostředí, přiměřeně věku a zkušenostem dětí.</td></tr>
<tr><td>Kompetence osobnostní a sociální</td><td>Reflektuje obtížné situace.

Pečuje o vlastní wellbeing.

Reaguje na potřeby druhých.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k občanství a udržitelnosti</td><td>Sdílí myšlenky o udržitelné budoucnosti.

Uplatňuje odpovědnost.</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikační</td><td>Respektuje komunikačního partnera.

Vyjadřuje své myšlenky přiměřeně situaci.</td></tr>
</table>

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

ZGC Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– pracujeme s texty zaměřenými na vztahy, soužití a hodnoty a vedeme žáky k porozumění jejich sdělení – podporujeme formulaci vlastních názorů, reflexí a návrhů řešení písemně i ústně – vedeme žáky k respektujícímu vyjadřování a práci s významem slov

Průřezová témata	**Školní očekávané výsledky učení**
PÉČE O SEBE A DRUHÉ Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.	Zkouší srozumitelně komunikovat v situaci, kdy potřebuje pomoci s učením. Zapojuje se do diskuse o vzdělávacím prostředí ve třídě s respektem k pravidlům dialogu. Komunikuje napříč výukovými aktivitami svoje vzdělávací potřeby, projevuje respekt k různorodým vzdělávacím potřebám ostatních žáků. Navrhne možnosti, jak může svou aktivitou podpořit dosahování vzdělávacích cílů u sebe a u spolužáků. Podpoří druhé, když potřebují získat pomoc při řešení konkrétních problémů v učení, vztazích s vrstevníky nebo pracovníky školy, při nezdaru nebo emocionální nepohodě.
PÉČE O SEBE A DRUHÉ Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.	Realizuje společně se spolužáky aktivitu, která podpoří povědomí všech členů školní komunity o možné reakci na nerespektující chování. Navrhne a diskutuje, jak může společně s ostatními přispět k digitálnímu wellbeingu ve školním prostředí. V běžných komunikačních situacích s ostatními žáky a pracovníky školy uplatňuje respekt k sobě i druhým.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

KOSMICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kosmická výchova představuje hlavní organizační rámec vzdělávání v 1. a 2. trojročí. Vychází z Montessori pedagogiky a jako integrující předmět vede žáky k poznávání světa v souvislostech. Pomáhá jim porozumět vztahům mezi neživou přírodou, živými organismy, člověkem a společností a vnímat svět jako propojený celek.

Označení „kosmická“ neodkazuje pouze k vesmíru, ale vyjadřuje snahu porozumět místu člověka ve světě a vzájemným souvislostem přírodních, společenských a kulturních jevů. Výuka vede děti od celkového obrazu ke stále hlubšímu poznávání jednotlivých témat a pomáhá jim zařazovat nové poznatky do širšího kontextu.

Předmět propojuje vzdělávací obsah vzdělávacích oblastí Jazyk a komunikace, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk, zdraví a bezpečí a Člověk, jeho osobnost a svět práce. Součástí výuky jsou také průřezová témata a rozvoj klíčových kompetencí a gramotností. Integrované pojetí neznamená nahrazování oborového vzdělávání obecnými projekty. Děti si postupně osvojují konkrétní znalosti, dovednosti, pojmy i postupy jednotlivých oborů a současně se učí chápat jejich vzájemné souvislosti.

Výchozí rámec Kosmické výchovy tvoří Montessori velké příběhy věnované vzniku vesmíru a Země, vývoji života, člověku a jeho darům, jazyku a písmu, číslům a výchově k míru. Tyto příběhy vzbuzují zájem, otevírají základní otázky a vytvářejí společný rámec pro další poznávání.

Na příběhy navazují klíčové lekce, samostatná práce, práce s Montessori pomůckami, četba, pozorování, experimentování, měření, badatelské aktivity, projekty a další formy aktivního učení. Součástí výuky jsou také exkurze, cílené výpravy mimo školu, práce ve školním lese a další formy venkovního učení, které dětem umožňují ověřovat poznatky vlastní zkušeností a využívat je při řešení praktických situací.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách v rámci trojročí. Součástí dne jsou delší pracovní bloky, které dětem poskytují dostatek času k soustředěné práci, dokončení rozpracovaných úkolů i plynulému střídání samostatné práce, spolupráce a lekcí vedených průvodcem.

Žáci pracují s Montessori i dalšími vzdělávacími materiály, čtou, píší, počítají, pozorují, experimentují, tvoří, procvičují získané dovednosti a realizují vlastní projekty. Pomůcky slouží k názornému objevování pojmů a vztahů a podporují postupný přechod od konkrétní zkušenosti k abstraktnímu porozumění.

Děti jsou vedeny k postupnému plánování vlastní práce a přebírání odpovědnosti za své učení. V rámci stanovených vzdělávacích cílů a společně dohodnutých pravidel si podle své připravenosti volí pořadí některých činností, pracovní místo, způsob zpracování i hloubku zkoumaného tématu. Průvodce přitom zajišťuje, aby každý žák postupoval v souladu se svými vzdělávacími potřebami a průběžně naplňoval očekávané výsledky učení.

Průvodce prostřednictvím pozorování, lekcí, konzultací a zpětné vazby podporuje učení jednotlivých dětí. Sleduje jejich pokrok, plánuje další vzdělávací nabídku a vede pedagogickou evidenci o průběhu učení. Žáci průběžně pracují s pracovními deníky, portfolii nebo dalšími nástroji, které podporují plánování, reflexi a sledování vlastního pokroku.

Součástí výuky jsou také badatelské a praktické činnosti, žákovské projekty, exkurze, cílené výpravy mimo školu, práce ve školním lese a další formy venkovního učení. Tyto aktivity umožňují dětem ověřovat poznatky vlastní zkušeností, využívat je při řešení skutečných situací a propojovat učení s reálným životem.

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 1. TROJROČÍ

OVU	**ŠOVU (3.roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**

JJK-CJL-001-ZV5-001 **V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.**	V mluvené komunikaci využívá přiměřené jazykové prostředky s ohledem na situaci a vlastní komunikační záměr. V mluvené komunikaci pracuje s dechem, hlasitostí a intonací a využívá je k podpoře srozumitelnosti vlastních sdělení.	**X**	Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-002 **Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.**	Využívá různé typy slovníků jako nástroje pro rozšiřování slovní zásoby v komunikaci a při práci s textem.	Píše vlastní krátké texty, a to na základě informací z knih nebo vlastní fantazie.	**X**	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-003 **Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.**	Píše vlastní krátké texty, a to na základě informací z knih nebo vlastní imaginace. Vytváří krátké slohové útvary, které mají praktické využití v	Čte a píše pro prožitek i poučení. Vytváří krátké slohové útvary, které mají praktické využití v běžném životě žáka, a poznává strukturu těchto slohových útvarů.	**X**	**O jazyku a písmu**	

	běžném životě žáka, a poznává strukturu těchto slohových útvarů.				
JJK-CJL-001-ZV5-004 **Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.**	Přijímá a vyjadřuje jednoduchou zpětnou vazbu.	Při čtení a psaní zohledňuje zpětnou vazbu od průvodce a spolužáků.	X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-005 **Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.**	Čte knihy podle vlastního výběru, dokáže jednoduše shrnout obsah knihy, pojmenovat hlavní postavy a vyjádřit svůj postoj k ději a postavám. Orientuje se v odborném textu přiměřené obtížnosti, dokáže v něm vyhledat potřebné informace.	Orientuje se v odborném textu, vyhledává v něm informace. Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.	**X**	**O jazyku a písmu**	

JJK-CJL-001-ZV5-006 **Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.**	**X**	**X**	Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-007 **Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.**	Zkoumá a objevuje slova v českém jazyce, které pocházejí z jiných jazyků.	**X**	**X**	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-008 **Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.**	Reflektuje a pojmenovává svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.	Čte a píše pro prožitek i poučení. Při čtení i psaní zvažuje možné adresáty. Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.	**X**	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-009 **Tvořivě pracuje s uměleckým textem.**	Různými způsoby pracuje s uměleckým textem: pomocí dramatizace, výtvarného zpracování, vymyslí	Čte a píše pro prožitek i poučení.	**X**	**O jazyku a písmu**	

	alternativní konec příběhu.				

OVU	**ŠOVU (3. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
MAT-MAT-001-ZV5-001 **Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.**	Řeší problémy s přirozenými čísly v oboru do 1 000 000 (včetně nuly) v kontextu reálných situací.	Řeší jednoduché slovní úlohy. Na základě práce s montessori pomůckami vyvozuje početní operace a postupy řešení.	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-001-ZV5-002 Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.	Používá jednoduché zlomky pro vyjádření množství v praktických situacích.	V reálných životních situacích zvolí odpovídající matematické modely pro vyřešení problémové situace (cena jízdenek pro	**X**	**O číslech**	

		skupinu, nákup potravin apod.)			
MAT-MAT-001-ZV5-003 **Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.**	**X**	**X**	**X**	**X**	
MAT-MAT-001-ZV5-004 **Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací.**	**X**	**X**	**X**	**X**	
MAT-MAT-002-ZV5-005 **Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím**	Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání.	**X**	**X**	**O číslech**	

manipulace zjišťuje obsah a objem.					
MAT-MAT-003-ZV5-006 **Modeluje a rozpozná geometrické útvary.**	Modeluje a rozpozná základní geometrické útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Rozliší a správně pojmenuje základní rovinné a prostorové útvary. Zkoumá a popisuje vlastnosti základních rovinných a prostorových útvarů s využitím správného názvosloví.	Rozliší základní geometrické tvary a tělesa, popíše jejich základní vlastnosti, porovnává a pojmenovává jejich shodné a odlišné vlastnosti. Na základě práce s montessori pomůckami vyvozuje početní operace a postupy řešení.	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-003-ZV5-007 **Orientuje se v rovině a v prostoru.**	Orientuje se v prostoru a rovině.	**X**	**X**	**O číslech**	

MAT-MAT-003-ZV5-008 **Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.**	Konstruuje základní geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) podle zadaných parametrů.	**X**	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-004-ZV5-009 **Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.**	Sbírá data, přehledně je zaznamenává, ze zjištěných dat vyvozuje jednoduché závěry.	Řeší jednoduché šifry a matematické úkoly zaměřené na logické myšlení	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-004-ZV5-010 **Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.**	**X**	**X**	**X**	**O číslech**	

MAT-MAT-004-ZV5-011 **Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.**	Zkoumá objekty, osoby a jevy, vyhledá jejich společné znaky, podobu, shodu a rozdíly, na základě těchto znaků vyvozuje jejich vlastnosti a vztahy.	**X**	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-005-ZV5-012 **Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.**	Rozpozná, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.	Na základě práce s montessori pomůckami vyvozuje početní operace a postupy řešení.	**X**	**O číslech**	
MAT-MAT-005-ZV5-013 **Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.**	Porovná různá množství, poměr vyjádří pomocí symbolů větší, menší, rovná se.	**X**	**X**	**O číslech**	

OVU	ŠOVU (3. roč.)	ZG	PT	Téma	Učivo
CJS-CJS-001-ZV5-001 **Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.**	Zkoumá rozdíly mezi přírodní a kulturní krajinou z hlediska přírody a lidské společnosti na lokální, regionální i globální úrovni.	X	X	**O zázraku života**	
CJS-CJS-001-ZV5-002 **Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.**	Využívá mapy a globus k poznávání kontinentů a oceánů.	Orientuje se v odborném textu, vyhledává v něm informace.	X	**O vzniku vesmíru**	
CJS-CJS-001-ZV5-003 **Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.**	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí, rozpozná a uplatňuje udržitelné přístupy v běžných životních situacích.	X	Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.	**O zázraku života**	

CJS-CJS-001-ZV5-004 **Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifik na život v nich.**	X	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-001-ZV5-005 **Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.**	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití, tato pravidla dodržuje a vyžaduje jejich dodržování od ostatních. Konflikty řeší dohodou, přijímá kompromis.	Při čtení a psaní zohledňuje zpětnou vazbu od průvodce a spolužáků.	Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.	**O míru**	
CJS-CJS-001-ZV5-006 **Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.**	X	X	X	**O člověku a jeho darech**	

CJS-CJS-001-ZV5-007 **Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.**	X	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-002-ZV5-008 **Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.**	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet. V kontaktu s ostatními lidmi se chová zdvořile a bezpečně, rozeznává některé nebezpečné situace a umí se jim vyhnout, případně jim předcházet.	X	X	**O míru**	
CJS-CJS-002-ZV5-009 **Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.**	Uvede příklady svých povinností ve škole a doma. V příběhu rozezná nespravedlivou situaci a navrhne její řešení.	X	Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.	**O míru**	

CJS-CJS-002-ZV5-010 **Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepříjemné nebo rizikové komunikaci.**	V příběhu nebo vyprávění rozezná a pojmenuje, kdy hrdina jedná na základě vlivu jiných osob a posoudí, zda je to dobrý nebo špatný vliv.	Píše vlastní krátké texty, a to na základě informací z knih nebo vlastní fantazie.	Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	**O míru**	
CJS-CJS-002-ZV5-011 **Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.**	Na základě jednoduchých textů porovná shody a rozdíly v naplňování základních lidských potřeb v různých částech světa.	X	Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-003-ZV5-012 **Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.**	X	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-003-ZV5-013 **Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.**	Uvědomuje si odlišnost života lidí v minulosti a v současnosti, dokáže tyto odlišnosti popsat	X	X	**O člověku a jeho darech**	

	na konkrétních příkladech.				
CJS-CJS-003-ZV5-014 **Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.**	Popíše, jak slaví narozeniny, Vánoce a Velikonoce.	X	Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-004-ZV5-015 **Porovná na základě pozorování rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí a realizuje zásah, kterým tuto rozmanitost podpoří.**	Zkoumá vlastnosti organismů a neživých přírodnin pomocí smyslového vnímání. Chová se ohleduplně při kontaktu se živými organismy a také k jejich prostředí.	X	Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-016 **Zhodnotí vliv podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů na**	Provádí jednoduché pokusy s rostlinami a zkoumá vliv rozmanitých podmínek na fungování rostlin	X	X	**O zázraku života**	

základě vlastního pokusu.					
CJS-CJS-004-ZV5-017 **Porovná jednotlivé organismy z hlediska jejich podobných a odlišných znaků a vzájemné příbuznosti.**	Popíše životní cyklus vybraných živočichů a rostlin.	X	X	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-018 **Oceňuje rozmanitost přírody a způsobů jejího poznávání na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.**	Poznává rozmanitost přírody prostřednictvím návštěv přírodních lokalit. Poznává exotickou přírodu například v prostředí zoologických a botanických zahrad.	X	X	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-019 **Odhadne a změří vhodnými měřidly vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu, výsledek měření uvede se správnými jednotkami a zjištěné**	Orientuje se v kalendáři a s jeho pomocí řeší reálné problémy s časovými údaji. Odhadne a změří hmotnost, objem a délku předmětu nebo	X	X	**O číslech**	

informace využije v praktických situacích.	vzdálenost mezi dvěma předměty vhodnými typy měřidel. Měří teplotu v několika následujících dnech nebo hodinách během jednoho dne, zjištěné hodnoty zaznamenává.				
CJS-CJS-004-ZV5-020 **Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů.**	Dokáže zopakovat jednoduché pokusy zkoumající základní vlastnosti látek. Třídí odpad podle materiálu.	X	X	**O vzniku vesmíru**	
CJS-CJS-004-ZV5-021 **Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy.**	Jmenuje planety Sluneční soustavy a stručně charakterizuje jejich významné vlastnosti.	X	Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O vzniku vesmíru**	
CJS-CJS-005-ZV5-022 **Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, prokáže zodpovědné jednání při**	Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí.	X	X	**O člověku a jeho darech**	

styku s neznámými osobami, předměty a látkami.					
CJS-CJS-005-ZV5-023 **Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.**	Jako chodec se pohybuje bezpečně a samostatně v reálném provozu.	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-024 **Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.**	Pojmenuje členy rodiny, seřadí členy rodiny podle věku. S využitím obrazového materiálu rozlišuje a popisuje období lidského života. Orientuje se na svém těle, pojmenuje části těla a některé orgány, uvede jejich funkci. Při nachlazení a jiných chorobách přenosných kapénkovou nákazou	X	X	**O člověku a jeho darech**	

	se chová podle pokynů dospělých a ve shodě s hygienickými zásadami (používá kapesník, roušku, myje si ruce, používá své nádobí atd.).				
CJS-CJS-005-ZV5-025 **Předvede v modelové situaci základní techniky odmítnutí návykových látek a posoudí vliv návykových látek a závislostního chování na zdraví člověka.**	Diskutuje skutečnost, že kouření i pobyt v zakouřeném prostoru má negativní na zdraví.	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-026 **Vysvětlí funkci základních složek Integrovaného záchranného systému a uplatňuje v modelových situacích účelné způsoby chování při mimořádných událostech.**	Uvede příklady mimořádných událostí. Předvede v modelové situaci účelné chování v případě vzniku mimořádné události podle pokynů dospělého. Uvede, na koho se obrátí v případě ohrožení, kde může hledat pomoc.	X	X	**O člověku a jeho darech**	

	Rozezná vozidla základních složek IZS.				
CJS-CJS-005-ZV5-027 **Zdůvodní význam bezpečného chování při styku s hořlavými látkami a zábavní pyrotechnikou, aplikuje pravidla protipožární ochrany v modelových situacích.**	Popíše, kdy oheň lidem pomáhá a kdy může škodit. Uvede příklady, jak může oheň vzniknout (doma, v přírodě). Zvládá pod vedením učitele chování v modelové situaci požárního poplachu.	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-028 **Rozlišuje činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.**	Uvede rozdíl mezi policistou a vojákem a tím, co dělají.	X	X	**O míru**	
CJS-CJS-005-ZV5-029 **V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc.**	Navrhne postup ošetření drobného poranění na modelových příkladech.	X	X	**O člověku a jeho darech**	

CJS-CJS-005-ZV5-030 **Uplatňuje respektující chování při navazování vztahů a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, obrátí se na důvěryhodnou osobu či instituci v případě pocitu ohrožení.**	Řekne „ne“ v situacích, které to vyžadují. Uvede, koho v případě potřeby přivolat na pomoc a jak. Řeší konflikty s vrstevníky dohodou, odmítá násilí, ponižování.	X	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-031 **Plánuje vlastní denní režim a uplatňuje v něm základní zdravotně preventivní návyky.**	Dodržuje základní návyky osobní hygieny. Zvládá sebeobsluhu, péči o své věci a blízké prostředí. Popisuje svůj denní režim, uvádí činnosti, které se opakují v pracovních dnech, rozlišuje čas na učení, jídlo, zábavu, odpočinek, spánek.	X	Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-032 **Navrhne celodenní stravu pro sebe a zhodnotí ji z**	Rozlišuje pět denních jídel, chápe základní význam pestré stravy. Uvede různé druhy ovoce a zeleniny.	X	Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.	**O člověku a jeho darech**	

hlediska základních výživových doporučení.	Dodržuje základní pravidla hygieny v souvislosti s jídlem a pitím a odpovídající kulturu stolování.				
CJS-CJS-006-ZV5-033 **Používá peníze v běžných modelových situacích.**	Má představu o skutečné peněžní hodnotě běžných věcí (věcí denní potřeby), odhadne množství peněz potřebných k nákupu konkrétní věci. Rozlišuje české mince a bankovky podle hodnoty.	V reálných životních situacích zvolí odpovídající matematické modely pro vyřešení problémové situace (cena jízdenek pro skupinu, nákup potravin apod.)	X	**O číslech**	
CJS-CJS-006-ZV5-034 **Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.**	X	X	Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.	**O číslech**	
CJS-CJS-006-ZV5-035 **Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.**	X	X	X	**O číslech**	

OVU	**ŠOVU (3. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
INF-INF-001-ZV5-001 **Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.**	**Porovná různá množství, poměr vyjádří pomocí symbolů větší, menší, rovná se.**	**x**	**X**	**O číslech**	
INF-INF-001-ZV5-002 **Znázorní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení významných prvků a vztahů mezi nimi.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-001-ZV5-003 **Odvodí informace z daného modelu.**	**x**	**x**	**X**	**x**	

INF-INF-002-ZV5-004 **Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-002-ZV5-005 **Sestaví v blokově orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-003-ZV5-006 **Rozezná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-003-ZV5-007 **Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.**	**x**	**x**	**X**	**x**	

INF-INF-004-ZV5-008 **Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-004-ZV5-009 **Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.**	**x**	**x**	**X**	**x**	
INF-INF-004-ZV5-010 **Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.**	**x**	**x**	**X**	**x**	

OVU	**ŠOVU (3. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**

UAK-VFV-001-ZV5-001 **Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.**	Při vlastní tvorbě uplatňuje a kombinuje různé výtvarné techniky s ohledem na autentické vyjádření vlastních představ a prožitků.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-001-ZV5-002 **Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti a realizuje svůj tvůrčí záměr.**	Realizuje svůj tvůrčí záměr, pomocí různých výtvarných prostředků vyjadřuje svoje pocity, vjemy a fantazie.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-001-ZV5-003 **Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	

UAK-VFV-001-ZV5-004 **Experimentuje s výtvarnými a filmovými prostředky a uplatní je ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.**	Experimentuje s výtvarnými prostředky ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-002-ZV5-005 **Vyjádří, co prožíval při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla.**	Reflektuje svoje prožívání při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-002-ZV5-006 **Komunikuje o výtvarném či filmovém uměleckém díle s využitím základních oborových pojmů.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-003-ZV5-007 **Uvede příklad kulturní události či kulturní instituce ve svém nejbližším okolí.**	Popíše ostatním navštívenou kulturní události nebo kulturní instituci.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

UAK-HTD-001-ZV5-001 **Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.**	Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, které mu pomáhají získávat, upevňovat a rozvíjet vlastní hudební dovednosti.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-HTD-001-ZV5-002 **Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.**	x	x	X	x	
UAK-HTD-001-ZV5-003 **Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s**	x	x	X	x	

porozuměním základním oborovým pojmům.					
UAK-HTD-002-ZV5-004 **Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou zkušenost se základními prvky hudební řeči.**	Vyjadřuje se prostřednictvím zpěvu, hry na hudební nástroj, tance nebo dramatizace.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-HTD-002-ZV5-005 **Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.**	Reflektuje svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu	x	X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-HTD-002-ZV5-006 **Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje**	x	x	X	x	

se v prostředcích jejich vyjádření.					
UAK-HTD-003-ZV5-007 **Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.**	Sdílí zážitek z kulturní události nebo uměleckého díla, se kterým se setkal.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

OVU	**ŠOVU (3. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
CSP-OSV-001-ZV5-001 **Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší**	Rozlišuje základní pocity a emoce a zkouší si uvědomovat, jak prožívání emocí	x	Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb	**O míru**	

uplatňovat sebepoznání ve svém jednání.	ovlivňuje jeho jednání v různých situacích.		a potřeb ostatních členů školní komunity.		
CSP-OSV-001-ZV5-002 **Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho zmírňování a vyhledání pomoci.**	Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, formuluje zp ůsoby, jak může předcházet únavě.	x	Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.	**O míru**	
CSP-OSV-002-ZV5-003 **Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.**	Zapojuje se do interakce ve skupině, aktivně se podílí na úspěšné realizaci společné činnosti.	x	Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.	**O míru**	
CSP-OSV-002-ZV5-004 **Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit**	Vnímá prožívání ostatních dětí, rozezná, když někdo potřebuje pomoc a tu mu nabídne.	x	Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují	**O míru**	

vnímavost k nim ve svém jednání.			wellbeing všech členů školní komunity.		
CSP-OSV-003-ZV5-005 **Rozpoznává různé druhy profesí ve svém blízkém okolí a sdílí zkušenosti se zapojením do pracovních činností ve svém domácím prostředí**	Popíše náplň práce konkrétní profese, zkoumá a popíše provázanost vybraných profesí v dnešním světě.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CSP-OSV-003-ZV5-006 **Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.**	Vytváří si představu o své budoucí profesi, zkoumá a vyhodnocuje různé profese z hlediska svých zájmů a přání.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CSP-TCH-001-ZV5-001 **Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení**	Zhotovuje výrobky z rozmanitých materiálů a přírodnin, pracuje s odpovídajícími nástroji, předměty a nářadím a dodržuje zásady bezpečnosti práce.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

zásad hygieny a bezpečnosti práce.					
CSP-TCH-002-ZV5-002 **Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.**	S využitím běžných nástrojů pečuje o třídu a zeleň v interiéru i exteriéru.	x	X	**O míru**	
CSP-TCH-003-ZV5-003 **Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.**	Staví a konstruuje prostorové objekty z různých materiálů s návodem i bez.	x	X	**O číslech**	

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 2. TROJROČÍ

OVU	**ŠOVU (5.roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**

JJK-CJL-001-ZV5-001 **V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.**	Svou komunikaci přizpůsobuje svému záměru a situaci.	S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.	Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-002 **Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.**	Při čtení i psaní používá slova, která zná, a učí se přidávat nová.	Čte a píše množství textů různého typu. Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-003 **Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.**	Píše vlastní texty tak, aby dávaly smysl a byly pravopisně správně.	Čte a píše množství textů různého typu.	X	**O jazyku a písmu**	

JJK-CJL-001-ZV5-004 **Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.**	Rozumí, co mu někdo říká, a odpoví tak, aby to odpovídalo situaci.	Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.	X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-005 **Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.**	Čte přiměřeně náročné texty a rozumí jim. Ověřuje si informace ve více zdrojích.	Čte a píše množství textů různého typu. Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-006 **Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.**	Rozpozná manipulaci a dokáže na ni reagovat.	Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.	Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	**O jazyku a písmu**	

JJK-CJL-001-ZV5-007 **Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.**	Zkoumá a objevuje slova v českém jazyce, které pocházejí z jiných jazyků.		X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-008 **Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.**	Reflektuje a pojmenovává svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.	S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.	X	**O jazyku a písmu**	
JJK-CJL-001-ZV5-009 **Tvořivě pracuje s uměleckým textem.**	Tvořivě pracuje s uměleckým textem.	Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	**O jazyku a písmu**	

OVU	**ŠOVU (5. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**

MAT-MAT-001-ZV5-001 **Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.**	Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.	Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.	X		
MAT-MAT-001-ZV5-002) Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.	Používá jednoduché zlomky pro vyjádření množství v praktických situacích.		X		
MAT-MAT-001-ZV5-003 **Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.**	Řeší jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly.	Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.	X		
MAT-MAT-001-ZV5-004 **Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací.**	Rozumí, jak fungují záporná čísla a dokáže to vysvětlit na příkladu.		X		

MAT-MAT-002-ZV5-005 **Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím manipulace zjišťuje obsah a objem.**	Odhaduje a porovnávám různé délky v milimetrech, centimetrech, decimetrech, metrech a kilometrech, dokáže zjistit objem a obsah.		X		
MAT-MAT-003-ZV5-006 **Modeluje a rozpozná geometrické útvary.**	Modeluje a rozpozná základní geometrické útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh.		X		
MAT-MAT-003-ZV5-007 **Orientuje se v rovině a v prostoru.**	Orientuje se v rovině a v prostoru.		X		

MAT-MAT-003-ZV5-008 **Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.**	Konstruuje základní geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) podle zadaných parametrů.		X		
MAT-MAT-004-ZV5-009 **Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.**	Sbírá data, přehledně je zaznamenává (tabulka, graf), ze zjištěných dat vyvozuje jednoduché závěry.	Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.	X	**O číslech**	
MAT-MAT-004-ZV5-010 **Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.**	Zkoumá náhodné jevy, eviduje a popisuje výsledky pokusů.	Využívá obecné matematické modely v kontextu.	X	**O číslech**	
MAT-MAT-004-ZV5-011 **Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.**	Vyhledává všechny prvky nebo skupiny, které odpovídají zadaným podmínkám.	Kontroluje použité matematické modely.	X	**O číslech**	

MAT-MAT-005-ZV5-012 **Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.**	Najde a vysvětlí pravidelnosti v číslech, doplnit chybějící čísla do řady a vytvořit vlastní číselnou řadu.	Kontroluje použité matematické modely.	X	**O číslech**	
MAT-MAT-005-ZV5-013 **Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.**	Řeší jednoduché úlohy z běžného života, kde porovnává a vyjadřuje rovnost nebo nerovnost.	Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.	X	**O číslech**	

OVU	**ŠOVU (5. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
CJS-CJS-001-ZV5-001 **Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni**	Rozliší hlavní typy krajiny a popíše jejich rozdíly z hlediska přírody a společnosti na lokální, regionální i globální úrovni.		X	**O zázraku života**	

lokální, regionální a globální.					
CJS-CJS-001-ZV5-002 **Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.**	Orientuje se pomocí map a globusu a používat je, když chce mluvit o světě kolem sebe.	Čte a píše množství textů různého typu.	X	**O vzniku vesmíru**	
CJS-CJS-001-ZV5-003 **Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.**	Uvede příklady, jak lidé a společnost ovlivňují přírodu a jak příroda ovlivňuje život lidí, a jak svým chováním působíme na životní prostředí.	Čte a píše množství textů různého typu.	Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.	**O zázraku života**	
CJS-CJS-001-ZV5-004 **Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy**	Popíše specifika svého regionu, krajů ČR, sousedních i vzdálenějších zemí a vysvětlí, jak tyto rozdíly ovlivňují život lidí.		X	**O člověku a jeho darech**	

i světa a vliv těchto specifik na život v nich.					
CJS-CJS-001-ZV5-005 **Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.**	Účastní se rozhodování o společných věcech, dodržuje přitom principy demokracie.		Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.	**O míru**	
CJS-CJS-001-ZV5-006 **Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.**	Vysvětlí, jakou roli mají prezident, politici, soudci a policisté, a ukáže to na příběhu nebo modelové situaci.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-001-ZV5-007 **Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.**	Na příkladech ze svého okolí vysvětlí, co dělá obecní úřad.		X	**O člověku a jeho darech**	

CJS-CJS-002-ZV5-008 **Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.**	Rozpozná chování, které není v souladu s pravidly ve škole, venku i na internetu a adekvátně na něj zareaguje nebo mu předchází.		X	**O míru**	
CJS-CJS-002-ZV5-009 **Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.**	Rozpozná v modelové situaci, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.		Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.	**O míru**	
CJS-CJS-002-ZV5-010 **Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepříjemné nebo rizikové komunikaci.**	Uvědomuje si, co nebo kdo na nás působí ve skutečném i digitálním světě, a v modelové situaci se postaví proti nepříjemné nebo rizikové komunikaci.		Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.	**O míru**	

CJS-CJS-002-ZV5-011 **Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.**	Uvede příklady, v čem je život lidí podobný a v čem se od sebe liší.		Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-003-ZV5-012 **Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.**	Vyhledá informace o historii místa alespoň ve dvou různých zdrojích. Používá různé typy zdrojů.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-003-ZV5-013 **Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.**	Porovná život lidí dříve a dnes a uvede, čím se liší ve způsobu života i komunikace.	Čte a píše množství textů různého typu.	X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-003-ZV5-014 **Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.**	Rozpozná vybrané státní svátky, významné dny a tradice a vyjádří jejich význam.		Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O člověku a jeho darech**	

CJS-CJS-004-ZV5-015 **Porovná na základě pozorování rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí a realizuje zásah, kterým tuto rozmanitost podpoří.**	Na základě svého zkoumání porovná rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí. Navrhne, jak tuto rozmanitost podpořit a některé návrhy realizuje.		Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-016 **Zhodnotí vliv podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů na základě vlastního pokusu.**	Navrhne a zrealizuje jednoduchý pokus, na kterém zhodnotí vliv podmínek na život organismů.		X	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-017 **Porovná jednotlivé organismy z hlediska jejich podobných a odlišných znaků a vzájemné příbuznosti.**	Porovná vnější znaky a projevy živých organismů. Rozliší základní skupiny organismů.	Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	**O zázraku života**	
CJS-CJS-004-ZV5-018 **Oceňuje rozmanitost přírody a způsobů jejího**	Sdílí své pocity a zkušenosti z prožité činnosti v přírodě a		X	**O zázraku života**	

poznávání na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.	oceňuje rozmanitost přírody.				
CJS-CJS-004-ZV5-019 **Odhadne a změří vhodnými měřidly vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu, výsledek měření uvede se správnými jednotkami a zjištěné informace využije v praktických situacích.**	Odhadne a změří vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu. Uvádí správné jednotky. Zjištěné informace využije v praktických situacích.		X	**O číslech**	
CJS-CJS-004-ZV5-020 **Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů.**	Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů		X	**O vzniku vesmíru**	
CJS-CJS-004-ZV5-021 **Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy.**	Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy. Vysvětlí její pohyby v rámci Sluneční soustavy i důsledky těchto pohybů.		Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.	**O vzniku vesmíru**	

CJS-CJS-005-ZV5-022 **Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, prokáže zodpovědné jednání při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.**	Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí. Předvede, jak se zachovat při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-023 **Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.**	Dodržuje pravidla silničního provozu na školních akcích v roli chodce a cyklisty.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-024 **Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života,**	Vysvětlí, jak funguje lidské tělo, popíše orgány a orgánové soustavy, rozlišuje etapy vývoje lidského života a navrhne podle těchto znalostí způsoby, jak podpořit svůj zdravý životní styl.	Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	**O člověku a jeho darech**	

rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.					
CJS-CJS-005-ZV5-025 **Předvede v modelové situaci základní techniky odmítnutí návykových látek a posoudí vliv návykových látek a závislostního chování na zdraví člověka.**	Předvede techniky odmítnutí návykových látek. Posoudí vliv návykových látek a závislostí na zdraví člověka.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-026 **Vysvětlí funkci základních složek Integrovaného záchranného systému a uplatňuje v modelových situacích účelné způsoby chování při mimořádných událostech.**	Rozliší složky záchranného integrovaného systému a jejich úlohu při mimořádných událostech. Uplatní znalosti o bezpečném chování při nebezpečí v modelové situaci.		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-027 **Zdůvodní význam bezpečného chování při styku s hořlavými látkami**	Popíše nebo předvede bezpečné chování při styku s hořlavou látkou nebo pyrotechnikou a posoudí		X	**O člověku a jeho darech**	

a zábavní pyrotechnikou, aplikuje pravidla protipožární ochrany v modelových situacích.	doržování protipožárních pravidel ve svém okolí.				
CJS-CJS-005-ZV5-028 **Rozlišuje činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.**	Rozlišuje činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.		X	**O míru**	
CJS-CJS-005-ZV5-029 **V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc.**	Ošetří drobná poranění. Popíše nebo předvede postup záchrany života a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc		X	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-030 **Uplatňuje respektující chování při navazování vztahů a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, obrátí se na**	Při navazování vztahů uplatňuje respektující chování. Orientuje se ve způsobech sexuálního chování a uvede, jak předejít nevhodnému jednání. Uvede důvěryhodné osoby či instituce, na které se		X	**O člověku a jeho darech**	

důvěryhodnou osobu či instituci v případě pocitu ohrožení.	obrátit v případě pocitu ohrožení.				
CJS-CJS-005-ZV5-031 **Plánuje vlastní denní režim a uplatňuje v něm základní zdravotně preventivní návyky.**	Pozoruje své činnosti během všedního dne i víkendu a navrhne možnosti, jak v něm podpořit zdraví v oblasti osobní hygieny i návyků.		Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-005-ZV5-032 **Navrhne celodenní stravu pro sebe a zhodnotí ji z hlediska základních výživových doporučení.**	Sestaví jídelníček se zohledněním výživových doporučení a morálně etických zásad. Zajistí stravování pro své spolužáky včetně činností spojených s výběrem, nákupem, skladováním potravin.		Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.	**O člověku a jeho darech**	
CJS-CJS-006-ZV5-033 **Používá peníze v běžných modelových situacích.**	Používá peníze v běžných situacích. Rozlišuje hotovostní a bezhotovostní způsoby plateb.		X	**O číslech**	
CJS-CJS-006-ZV5-034	Zdůvodní, proč není možné realizovat všechna přání, posoudí smysluplnost svých		Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a	**O číslech**	

Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	současných i budoucích výdajů.		jak předejít konkrétním tíživým situacím.		
CJS-CJS-006-ZV5-035 **Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.**	Zkoumá náklady na svůj život. Uplatňuje matematické operace při sestavování osobního rozpočtu.	Kontroluje použité matematické modely.	X	**O číslech**	
OVU	**ŠOVU (5. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
INF-INF-001-ZV5-001 **Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.**	Žák pracuje s daty, porovnává je, vyvozuje závěry a zdůvodňuje svá rozhodnutí.		X	**O číslech**	
INF-INF-001-ZV5-002 **Znázorní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení**	Žák analyzuje situaci, rozlišuje podstatné prvky a vztahy mezi nimi, vhodně je znázorňuje a hodnotí přesnost i užitečnost zvoleného znázornění.	x	X	**x**	

významných prvků a vztahů mezi nimi.					
INF-INF-001-ZV5-003 **Odvodí informace z daného modelu.**	Žák rozpozná prvky a vztahy v modelu, porozumí jeho účelu a symbolice a vyvozuje z něj zdůvodněné závěry.	x	X	**x**	
INF-INF-002-ZV5-004 **Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.**	Žák vytváří, testuje a hodnotí algoritmické postupy a zdůvodňuje své volby.	Kontroluje použité matematické modely.	X	**x**	
INF-INF-002-ZV5-005 **Sestaví v blokově orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.**	Žák navrhuje, testuje a zlepšuje programy s využitím opakování a podprogramů.	x	X	**x**	

INF-INF-003-ZV5-006 **Rozezná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.**	Žák vysvětluje funkce informačních systémů a hodnotí jejich užitečnost.	Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.	X	**x**	
INF-INF-003-ZV5-007 **Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.**	Žák uspořádává data do seznamů a tabulek a zdůvodňuje jejich využití.	Využívá obecné matematické modely v kontextu.	X	**x**	
INF-INF-004-ZV5-008 **Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.**	Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.	Využívá obecné matematické modely v kontextu.	X	**x**	
INF-INF-004-ZV5-009 **Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.**	Žák využívá digitální nástroje k práci, úpravě, sdílení a ukládání dat v online i offline prostředí.	x	X	**x**	

INF-INF-004-ZV5-010 **Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.**	Žák se bezpečně pohybuje v digitálním prostředí a zvažuje dopady svého online chování.	x	X	**x**	
OVU	ŠOVU (5. roč.)	ZG	PT	**Téma**	**Učivo**
UAK-VFV-001-ZV5-001 **Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.**	Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-001-ZV5-002 **Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti a realizuje svůj tvůrčí záměr.**	Využívá prvky výtvarného umění, které objevuje experimentováním s různými nástroji a materiály, aby vyjádřil své vjemy, pocity a zkušenosti.		X	**O člověku a jeho darech**	

UAK-VFV-001-ZV5-003 **Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.**	Žák pomocí různých výtvarných postupů a materiálů vyjadřuje své nápady, pocity a představy tak, aby z jeho práce bylo poznat, co chce sdělit a jak to cítí. Své pocity vyjadřuje ke tvorbě ostatních.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-001-ZV5-004 **Experimentuje s výtvarnými a filmovými prostředky a uplatní je ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.**	Experimentuje s různými tvůrčími způsoby, aby vyjádřil ve výtvarné nebo filmové tvorbě své nápady a prožitky.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-002-ZV5-005 **Vyjádří, co prožíval při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla.**	Vyjadřuje, co prožívá při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-VFV-002-ZV5-006 **Komunikuje o výtvarném či filmovém uměleckém díle s využitím**	Při rozhovoru o výtvarných a filmových dílech používá jednoduché oborové pojmy, které se postupně učí.		X	**O člověku a jeho darech**	

základních oborových pojmů.					
UAK-VFV-003-ZV5-007 **Uvede příklad kulturní události či kulturní instituce ve svém nejbližším okolí.**	Popíše ostatním navštívenou kulturní událost nebo kulturní instituci.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-HTD-001-ZV5-001 **Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.**	Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, které mu pomáhají získávat, upevňovat a rozvíjet vlastní hudební dovednosti.		X	**O člověku a jeho darech**	

UAK-HTD-001-ZV5-002 **Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.**	Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných činnostech.	x	X	x	
UAK-HTD-001-ZV5-003 **Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s porozuměním základním oborovým pojmům.**	Jednoduchými slovy nebo tvůrčím způsobem vyjadřuje, co prožil při tvorbě i při práci ostatních, a dokáže dát druhým respektující a povzbuzující zpětnou vazbu.	Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.	X	x	
UAK-HTD-002-ZV5-004 **Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou**	Vyjadřuje se prostřednictvím zpěvu, hry na hudební nástroj, tance nebo dramatizace.		X	**O člověku a jeho darech**	

zkušenost se základními prvky hudební řeči.					
UAK-HTD-002-ZV5-005 **Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.**	Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.		X	**O člověku a jeho darech**	
UAK-HTD-002-ZV5-006 **Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření.**	Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření (opera, balet, činoherní představení, loutkové představení, taneční představení aj.) .	x	X	x	
UAK-HTD-003-ZV5-007 **Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k**	Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.		X	**O člověku a jeho darech**	

těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.					

OVU	**ŠOVU (5. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**
CSP-OSV-001-ZV5-001 **Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší uplatňovat sebepoznání ve svém jednání.**	Poznává své silné stránky a osobnostní vlastnosti a učí se využívat své sebepoznání při rozhodování a jednání v každodenních situacích.		**Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.**	**O míru**	
CSP-OSV-001-ZV5-002 **Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho**	Vnímá, jak se v různých situacích cítí, a umí využít jednoduché způsoby, které mu pomáhají stresu předcházet, zklidnit se nebo si říct o pomoc.		**Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.**	**O míru**	

zmírňování a vyhledání pomoci.					
CSP-OSV-002-ZV5-003 **Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.**	Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.		**Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.**	**O míru**	
CSP-OSV-002-ZV5-004 **Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit vnímavost k nim ve svém jednání.**	Rozpoznává základní emoce a potřeby u sebe i u druhých a ve svém jednání se učí být k nim vnímavý a ohleduplný.		**Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.**	**O míru**	
CSP-OSV-003-ZV5-005 **Rozpoznává různé druhy profesí ve svém blízkém okolí a sdílí zkušenosti se zapojením do pracovních**	Žák rozpoznává různé profese ve svém okolí a sdílí vlastní zkušenosti s pomocí a prací doma, aby lépe porozuměl světu práce.“		X	**O člověku a jeho darech**	

činností ve svém domácím prostředí					
CSP-OSV-003-ZV5-006 **Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.**	Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.		X	**O člověku a jeho darech**	
CSP-TCH-001-ZV5-001 **Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.**	Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.		X	**O člověku a jeho darech**	
CSP-TCH-002-ZV5-002 **Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.**	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.		X	**O míru**	

CSP-TCH-003-ZV5-003 **Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.**	Konstruuje prostorové objekty z různých materiálů s návodem i bez.		X	**O číslech**	

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 3. TROJROČÍ

Očekávané výsledky učení (OVU) a jejich plné tematické rozpracování pro 3. trojročí budou doplněny v návaznosti na postupné zavádění ŠVP.

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Na naší škole představuje hlavní cizí jazyk a slouží jako prostředek dorozumění, poznávání světa i porozumění kulturní rozmanitosti.

Cílem výuky je rozvíjet schopnost žáků používat anglický jazyk v různých komunikačních situacích a postupně budovat jejich sebejistotu při komunikaci. Žáci si osvojují jazykové prostředky prostřednictvím poslechu, mluvení, čtení a psaní a učí se využívat jazyk jako nástroj spolupráce, získávání informací a vzájemného porozumění.

Výuka vychází z reálných i modelových komunikačních situací a podporuje aktivní používání jazyka. Žáci rozvíjejí dovednosti v oblasti recepce, produkce a interakce a postupně si budují schopnost porozumět mluveným i psaným sdělením a přiměřeně na ně reagovat.

Součástí výuky je také seznamování s kulturou a životem v anglicky mluvících zemích a rozvoj respektu k jazykové a kulturní rozmanitosti. Výuka je založena převážně na modelu britské angličtiny, současně však žáci získávají zkušenost i s dalšími podobami anglického jazyka.

Jazykové vzdělávání je organizováno spirálovitě. Jednotlivé jazykové dovednosti, témata i jazykové prostředky se v průběhu vzdělávání opakovaně vracejí, rozšiřují a prohlubují. Žáci tak postupně rozvíjejí slovní zásobu, komunikační pohotovost i schopnost používat jazyk v stále náročnějších situacích.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je vyučován v menších skupinách žáků. Výuka probíhá formou pravidelných lekcí zařazených do vzdělávacích bloků. Součástí výuky je také samostatná práce s připravenými materiály, která umožňuje žákům procvičovat a rozvíjet jazykové dovednosti vlastním tempem.

Žáci si jazyk osvojují prostřednictvím poslechu, mluvení, čtení, psaní a vzájemné komunikace. Pracují individuálně, ve dvojicích i ve skupinách a využívají jazykové materiály, knihy, hry, digitální zdroje a další aktivity odpovídající jejich jazykové úrovni.

Výuka vytváří příležitosti k používání anglického jazyka v přirozených komunikačních situacích a podporuje rozvoj porozumění jazykové a kulturní rozmanitosti. Průvodce sleduje pokrok jednotlivých žáků, poskytuje navazující lekce a průběžnou zpětnou vazbu a podporuje je v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní učen

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 1. TROJROČÍ

OVU	ŠOVU (3. roč.)	ZG	PT	Téma	Učivo
JJK-AJA-001-ZV5-001 **Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.**	Zachytí klíčové informace - základní pokyny a základní slovní zásobu vztahující se k tématu, v krátkém poslechu a reaguje na ně.	Při čtení a psaní zohledňuje zpětnou vazbu od průvodce a spolužáků.	X	**O jazyku a písmu**	Pokyny ve třídě, základní slovní zásoba, poslech s vizuální oporou
JJK-AJA-001-ZV5-002 **Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.**	Porozumí krátkému textu (např. v článku k tématu) a vyhledá v něm konkrétní informaci.	x	X	**O jazyku a písmu**	Obrázkové knihy, Phonics, jednoduché věty
JJK-AJA-002-ZV5-003 **Mluví v jednoduchých větách o osvojovaných tématech.**	Představí se, popíše sebe a vyjmenuje členy rodiny pomocí základní slovní zásoby.	x	X	**O jazyku a písmu**	Základní fráze, slovní zásoba (rodina, škola)

JJK-AJA-002-ZV5-004 **Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.**	Napíše jednoduchý text o sobě, o své rodině, popíše tělo, domácí zvíře.	x	X	**O jazyku a písmu**	Opis, doplňování slov, jednoduché věty
JJK-AJA-003-ZV5-005 **Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.**	Zapojí se do jednoduché diskuse a reaguje na otázky	x	X	**O jazyku a písmu**	Jednoduché dialogy
JJK-AJA-003-ZV5-006 **Napíše krátkou zprávu.**	Napíše krátký vzkaz	x	X	**O jazyku a písmu**	Formuláře, krátké vzkazy

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 2. TROJROČÍ

OVU	ŠOVU (5. roč.)	ZG	PT	Téma	Učivo
JJK-AJA-001-ZV5-001 **Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.**	Zachytí klíčové informace (jméno, věk, čas, místo, základní pokyny) v krátkém poslechu a reaguje na ně.		X	**O jazyku a písmu**	Poslechy, témata (škola, jídlo, čas)
JJK-AJA-001-ZV5-002 **Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.**	Porozumí krátkému textu (např. e-mail, pozvánka, popis) a vyhledá v něm konkrétní informace.		X	**O jazyku a písmu**	Krátké texty, články
JJK-AJA-002-ZV5-003 **Mluví v jednoduchých větách o osvojovaných tématech.**	Představí se, popíše sebe, rodinu nebo školu v jednoduchých větách.		X	**O jazyku a písmu**	Přítomný čas, slovní zásoba

JJK-AJA-002-ZV5-004 **Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.**	Napíše krátký text (např. o sobě, rodině) v rozsahu několika vět.		**X**	**O jazyku a písmu**	Krátké texty
JJK-AJA-003-ZV5-005 **Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.**	Zapojí se do jednoduché diskuse a reaguje na názory ostatních.		**X**	**O jazyku a písmu**	Dialogy
JJK-AJA-003-ZV5-006 **Napíše krátkou zprávu.**	Napíše krátký vzkaz nebo jednoduchý e-mail.		**X**	**O jazyku a písmu**	E-mail

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 3. TROJROČÍ

Očekávané výsledky učení (OVU) a jejich plné tematické rozpracování pro 3. trojročí budou doplněny v návaznosti na postupné zavádění ŠVP.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Podporuje rozvoj pohybové gramotnosti, tělesné zdatnosti, zdravého životního stylu a pozitivního vztahu k pohybu.

Cílem předmětu je vést žáky k pravidelné pohybové aktivitě, rozvíjet jejich pohybové dovednosti a vytvářet podmínky pro zdravý tělesný, sociální a osobnostní rozvoj. Žáci se učí vnímat význam pohybu pro zdraví, poznávají vlastní možnosti a limity a získávají zkušenosti s různými formami individuálních i skupinových pohybových aktivit.

Výuka podporuje spolupráci, vzájemný respekt, odpovědnost a jednání v duchu fair play. Důležitou součástí předmětu je rozvoj schopnosti bezpečně se pohybovat v různých prostředích, pečovat o své zdraví a využívat pohyb jako přirozenou součást každodenního života.

Škola usiluje o to, aby pohyb nebyl omezen pouze na hodiny tělesné výchovy. Pohybové aktivity jsou podle možností zařazovány také do dalších vzdělávacích činností, pobytu venku, školních projektů, výprav, kurzů a dalších společných aktivit. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vytvářeli vlastní pozitivní vztah k pohybu a dokázali využívat získané zkušenosti i mimo školní prostředí.

U žáků, kteří ze zdravotních důvodů nemohou v plném rozsahu naplňovat očekávané výstupy vzdělávání, jsou na základě doporučených podpůrných opatření přijímány individuální úpravy vzdělávání, případně je zpracován individuální vzdělávací plán. Žákovi jsou nabízeny vhodné alternativy a úpravy metod, forem práce, hodnocení nebo vzdělávacích výstupů tak, aby mohl dosahovat vzdělávacích cílů v maximální možné míře. Obsah vzdělávání je upravován pouze v nezbytném rozsahu s ohledem na zdravotní omezení žáka.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, ve venkovním prostředí i na dalších vhodných místech podle charakteru zařazených aktivit. Součástí výuky jsou pohybové hry, atletické, gymnastické a sportovní činnosti, turistika, pobyt v přírodě a další aktivity podporující všestranný pohybový rozvoj.

Dvě hodiny z týdenní časové dotace jsou realizovány formou pravidelné a volitelné nabídky pohybových aktivit. Jedna hodina z týdenní časové dotace je naplňována nepravidelně prostřednictvím dalších forem vzdělávání, zejména komunitních dnů, škol v přírodě, plavecké výuky, adaptačních pobytů, zimních a letních kurzů, turistických aktivit a dalších akcí školy zaměřených na pohyb, pobyt v přírodě a zdravý životní styl.

Při organizaci výuky jsou zohledňovány individuální možnosti, potřeby a zdravotní stav žáků. Škola usiluje o zapojení všech žáků do pohybových aktivit a podporuje jejich dlouhodobý pozitivní vztah k pohybu.

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 1. TROJROČÍ

OVU	ŠOVU (3. roč.)	ZG	PT	Téma	Učivo
CZB-TEV-001-ZV5-001 **Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.**	Zvládá základní pohybové dovednosti v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-002 **Tvoří podle zadání, své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-003 **Uplatňuje osvojované postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě,**	x	x	Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a	**O člověku a jeho darech**	

k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.			potřeb ostatních členů školní komunity.		
CZB-TEV-001-ZV5-004 **Zapojuje se do organizace svého pohybového režimu, plánuje své pohybové činnosti a jejich konkrétní realizaci.**	x	x	Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-005 **Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.**	Uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech, reguluje svoje chování tak, aby předešel situacím nebezpečným pro sebe nebo ostatní.		X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-002-ZV5-006 **Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.**	Reaguje na základní pokyny, povely a signály, řídí se jimi a pohybovou činnost vykonává podle těchto pokynů.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-007 **Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, adekvátně reaguje na zjevné přestupky.**	Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, přiměřeně reaguje na jasné přestupky těchto pravidel.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-008 **Měří pohybové výkony a na základě pokynů učitele či porovnání výkonů s předchozími na ně adekvátně reaguje.**	Vyhodnocuje svoje pohybové výkony a vyvíjí snahu ke zlepšení vlastních výkonů a rozvoji pohybových dovedností.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-009 **Při pohybových činnostech jedná v duchu fair play, respektuje pohybové**	Vnímá rozmanitost pohybových dovedností, předpokladů a zájmů ostatních a při pohybových činnostech tyto		X	**O člověku a jeho darech**	

dovednosti, předpoklady a zájmy ostatních.	odlišnosti reflektuje a jedná s ohledem na ně.				
CZB-TEV-002-ZV5-010 **Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.**	Spolupodílí se na organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-011 **Uplatňuje (s pomocí učitele) speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity s ohledem na své možnosti, koriguje techniku jejich provedení.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-003-ZV5-012 **Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-013 **Uplatňuje dovednosti relevantní pro své zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-014 **Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-003-ZV5-015 **Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-016 **Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.**	x	x	X	**O člověku a jeho darech**	

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 2. TROJROČÍ

OVU	**ŠOVU (5. roč.)**	**ZG**	**PT**	**Téma**	**Učivo**

CZB-TEV-001-ZV5-001 **Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.**	Předvede pohybovou dovednost podle stanovených kritérií a uplatní ji v individuální nebo týmové pohybové činnosti.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-002 **Tvoří podle zadání, své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.**	Vytváří varianty jednoduchých pohybových dovedností podle zadání a předvádí je na hudební či rytmický doprovod samostatně i ve skupině.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-003 **Uplatňuje osvojované postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.**	Rozvíjí tělesnou zdatnost s využitím zpětné vazby a zvládá tělesnou zátěž.	x	**Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.**	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-001-ZV5-004 **Zapojuje se do organizace svého pohybového režimu, plánuje své pohybové činnosti a jejich konkrétní realizaci.**	Hodnotí svůj pohybový režim podle stanovených kritérií.	x	**Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.**	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-001-ZV5-005 **Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.**	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a zvládá základní plavecké dovednosti včetně sebezáchrany.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-006 **Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.**	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a zvládá základní plavecké dovednosti včetně sebezáchrany.		X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-002-ZV5-007 **Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, adekvátně reaguje na zjevné přestupky.**	Dodržuje pravidla her, jedná fair play a rozpoznává porušení pravidel.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-008 **Měří pohybové výkony a na základě pokynů učitele či porovnání výkonů s předchozími na ně adekvátně reaguje.**	Sleduje a vyhodnocuje svůj pohybový výkon a upravuje pohybové činnosti k jeho zlepšení či udržení.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-002-ZV5-009 **Při pohybových činnostech jedná v duchu fair play, respektuje pohybové dovednosti, předpoklady a zájmy ostatních.**	Jedná fair play, respektuje ostatní a hodnotí průběh společné činnosti.		X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-002-ZV5-010 **Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.**	Spolupodílí se na organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.		X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-011 **Uplatňuje (s pomocí učitele) speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity s ohledem na své možnosti, koriguje techniku jejich provedení.**	Podílí se na organizaci a přípravě pohybových činností s ohledem na podmínky jejich realizace.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-012 **Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.**	Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-003-ZV5-013 **Uplatňuje dovednosti relevantní pro své zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.**	Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-014 **Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.**	Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.	x	X	**O člověku a jeho darech**	
CZB-TEV-003-ZV5-015 **Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.**	Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

CZB-TEV-003-ZV5-016 **Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.**	Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.	x	X	**O člověku a jeho darech**	

OBSAH PŘEDMĚTU PRO 3. TROJROČÍ

Očekávané výsledky učení (OVU) a jejich plné tematické rozpracování pro 3. trojročí budou doplněny v návaznosti na postupné zavádění ŠVP.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení chování a výsledků vzdělávání vychází ze základních montessori principů a formativního přístupu. Hodnocení není cílem samo o sobě, ale prostředkem k rozvoji žákovy osobnosti, jeho dovedností a vztahu k učení. Cílem hodnocení je podporovat učení žáků tak, aby se učili naplno a zažívali úspěch. Formativní hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu ohledně zvládání učiva, klíčových kompetencí, chování a možnostech zlepšení. Soustředí se na individuální pokrok žáka a naplnění předem stanovených požadavků.

Hodnocením dítěti neříkáme, jak je dobré, ale pomáháme mu stát se tím, kým může být.

Hodnocení v motessori výuce

Hodnocení žáků v Montessori škole vychází z respektu k individuálnímu tempu dítěte, z principů formativního hodnocení a z důrazu na dlouhodobý rozvoj kompetencí. Jeho cílem není porovnávat děti mezi sebou, ale podporovat jejich vlastní vnitřní motivaci k učení, samostatnost a schopnost sebehodnocení.

- **Respektujeme individuální tempo dítěte** - hodnocení zohledňuje míru samostatnosti, schopnost plánovat a dokončovat práci, úroveň dovedností vzhledem k osobnímu pokroku, individuální vzdělávací potřeby a zájmy dítěte.
- **Klademe důraz na proces učení** – při hodnocení se zaměřujeme na kvalitu učení, strategie, které dítě používá, schopnost koncentrace, vytrvalost, spolupráci a komunikaci. Výsledky nejsou jediným kritériem.
- **Převažuje formativní přístup** – dítě dostává průběžnou zpětnou vazbu, konkrétní informace o tom, co zvládlo a na čem má dál pracovat, doporučení k dalším krokům. Ústní zpětná vazba je přirozenou součástí každodenní práce.
- **Udržujeme vnitřní motivaci** – hodnocení neslouží k tomu, aby dítě pracovalo kvůli známce, proto podporujeme co nejdéle spontánní radost z objevování, vlastní odpovědnost za učení a schopnost reflektovat vlastní práci. Klasifikaci (body, procenta) uplatňujeme zejména ve 3. trojročí.

Zásady hodnocení

Základem je **průběžná a okamžitá zpětná vazba**. Smyslem poskytované zpětné vazby je motivace a podpora žáka při učení. Probíhá s respektem a v bezpečné atmosféře. Zpětná vazba se zaměřuje nejenom na výsledek učení (práce), ale i jeho průběh a přístup žáků. Žák dostává užitečnou informaci o aktuálním stavu jeho kompetencí, vědomostí a dovedností a také co má dělat, aby se dále rozvíjel.

Požíváme průběžné **formativní i sumativní hodnocení** při uzavírání vzdělávacích celků a témat, projektové výuky, na vysvědčení apod. Sumativní hodnocení má různou formu (testy, prezentace, komentáře, slovní hodnocení), průvodci využívají body, procenta a jiné způsoby vyjádření míry dosažených výsledků s cílem, aby žáci porozuměli i tomuto typu hodnocení. Hodnocení výsledků je kriteriální (opírá se na předem známá kritéria úspěšné práce).

Na hodnocení se podílí samotný žák i spolužáci. Vedeme žáky k **sebehodnocení i vrstevnickému hodnocení**, ocenění vlastního výkonu i výkonu druhých, učíme žáky přijímat zpětnou vazbu od spolužáků. Podporujeme žáky, aby nebyli závislí na hodnocení druhých při posuzování vlastní práce a hledali uspokojení a radost ve své odvedené práci.

Používáme didaktické prostředky pro **samostatné ověření správnosti** (ověřovací listy, naplnění cílů, kriteriální hodnocení, individuální vztahové normy – porovnání s předchozím výkonem) a nástroje pro **plánování a sledování svého učení**. V hodnocení se zaměřujeme na posílení silných stránek žáka a jeho sebedůvěry. Nepodporujeme srovnávání s ostatními, soutěživost nebo hodnocení osobnosti žáka. Průvodci získávají podklady pro hodnocení žáka průběžně během celého pololetí.

V hodnocení se **nesoustředíme na chyby**. V souladu s principy školy chápeme chybu jako nezbytný, přirozený projev v procesu učení, jako užitečnou součást řešení problémů a bohatý zdroj nových poznatků. Chyba je příležitost k růstu.

Ve všech trojročích je základní formou hodnocení slovní hodnocení. Ve vyšších trojročích může být doplněno klasifikací. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka, přístupu žáka k učení a naznačení jeho dalšího rozvoje. obsahuje zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat. Slovní hodnocení používáme i pro hodnocení chování žáka.

Celkové hodnocení vychází z průběžně shromažďovaných podkladů za celé hodnoticí období. Při hodnocení se zaměřujeme na **pokrok žáka**, míru dosažení očekávaných **výsledků učení, přístup k učení** s ohledem na své osobnostní předpoklady a věk. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků.

Nástroje hodnocení v montessori škole

Pozorování – základní nástroj montessori pedagogiky je pozorování, kterým sledujeme učební pokrok, volbu práce, úroveň koncentrace, sociální dovednosti, míru samostatnosti. Pozorování je systematické a je zaznamenáváno. K náhledům do výuky zveme také rodiče.

Záznamy o učení, evidence – průvodci si vedou pracovní záznamy (evidence), kde zaznamenávají, kterých lekcí se dítě účastnilo, jaké materiály a pomůcky využívá, kdy dosáhlo samostatného zvládnutí dané dovednosti.

Portfolia – podklady pro hodnocení si žáci ukládají v portfoliích. Portfolia obsahují ukázky prací, dokončené projekty, sebehodnocení, osobní cíle a jejich naplnění. Slouží k reflexi pokroku žáka a je využíváno při konzultacích a na tripartitách.

Sebehodnocení – žáci se už od prvního ročníku učí reflektovat svoji práci, pokrok, své silné stránky i schopnost spolupracovat a dodržovat pravidla. Používají k tomu jednoduché formuláře, reflektivní pomůcky a metody.

Vrstevnické hodnocení – zapojení vrstevníků do poskytování zpětné vazby je součástí učení žáka, podporuje spolupráci, komunikaci a empatii.

Sumativní hodnocení – na konci tematických celků žáci prochází žáci písemným ověřováním vědomostí.

Kriteriální hodnocení – v průběhu procesu učení žáci ověřují své znalosti a dovednosti prostřednictvím výstupů s oporou o předem stanovená kritéria.

Způsob poskytování hodnocení žákům a rodičům

Průběžné hodnocení – zahrnuje ústní a písemné hodnocení výkonu žáka, při němž se hodnotí proces i výsledek učení, hodnocení se vztahuje k individuální i skupinové práci a projektům žáků, zahrnuje také sebehodnocení. Je zaznamenáváno přímo u výstupů žáka (sešit, deník, test atd.) nebo je evidováno prostřednictvím komunikačních platforem (Edupage).

Individuální konzultace – jsou organizovány průvodci zejména v období před tripartitami nebo kdykoli podle potřeb rodiče a průvodce. Pozorování, diagnostické rozhovory, analýza průběhu i dosažených výsledků jsou prostředkem pro individuální posuzování a plánování učení žáka.

Tripartity - společná setkání průvodce, žáka a jeho zákonných zástupců. Žák při nich představuje a reflektuje svou práci za uplynulé období. Všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky,pojmenovávají překážky, které ovlivňují učení, a hledají možnosti jejich překonání. Součástí setkání je také promýšlení kroků na další období a hledání možností k posílení vnitřní motivace žáka. Probíhají dvakrát do roka v období 1. a 3. čtvrtletí.

Vysvědčení – závěrečné hodnocení výsledků a chování, má povahu slovního hodnocení, může zahrnovat také proces sebehodnocení, případně hodnocení rodičem. Slovní hodnocení se na známky převádí na vyžádání školy, na kterou žák přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Pravidla pro uznávání výsledků neformálního a zájmového vzdělávání

Škola uznává výsledky dosažené v neformálním a zájmovém vzdělávání (např. jazykové certifikáty, IT kurzy, sportovní výkony, výsledky v ZUŠ) jako podklad ke komplexnímu hodnocení. Žák může být z předmětu odpovídajícímu studovanému oboru uvolněn nebo veden individuálním vzdělávacím plánem. K prokázání dosažených výsledků žáci předkládají certifikáty, vlastní tvorbu nebo prokazují dosažené vědomosti a dovednosti praktickým předvedením a uplatňováním ve výuce.

Hodnocení žáků s individuálním vzděláváním a žáků s vysokou absencí

V případě, že má žák povolené individuální vzdělávání podle § 41 školského zákona (je na tzv. domácím vzdělávání) nebo dosáhl v průběhu pololetí vysoké absence (nad 30%), získává průvodce podklady pro hodnocení tohoto žáka na základě osobních konzultací, intenzivního tripartitního hodnocení, předložených výsledků učení v portfoliu žáka.

Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou hodnoceni podle doporučení ŠPZ. Hodnocení respektuje jejich individuální možnosti a zaměřuje se na jejich osobní pokrok.

HODNOCENÍ ŠVP

Hodnocení obsahového a formálního zpracování ŠVP je nedílnou součástí autoevaluace školy. Jeho cílem je posoudit soulad ŠVP s aktuálně platným RVP ZV, logickou a obsahovou návaznost všech částí ŠVP, srozumitelnost textu všem uživatelům, úplnost a přehlednost dokumentu, obsahovou správnost (zda vede k očekávaným výstupům, je realizovatelný v podmínkách školy, reflektuje potřeby žáků a koncepci školy).

Časové rozvržení hodnocení ŠVP

- **Průběžně během školního roku** – sleduje se využití ŠVP jako opory pro plánování výuky na úrovni celku, trojročí i jednotlivých dětí, funkčnost organizace výuky a školního života v souladu s koncepcí školy, naplňování očekávaných výstupů žáky, úroveň dosahovaných výsledků u žáků se SVP a žáků nadaných, účinnost vzdělávacích strategií (včetně formativního hodnocení), funkčnost propojování formálního, neformálního a informálního učení, přiměřenost nároků ŠVP vzhledem k podmínkám školy.
- **Každoročně** – vyhodnocuje se naplňování ŠVP pedagogickým týmem školy.
- **Každé 3 roky** – provádí se hlubší revize ŠVP v rámci strategického plánování ve spolupráci se sněmem ZaHRAdy.
- **Při změnách RVP** – hodnotí se soulad ŠVP se změnami RVP a provádí se revize zabezpečující jeho soulad .

Kritéria pro hodnocení ŠVP

- Naplňování očekávaných výstupů ve vzdělávacích oborech, klíčových kompetencích, gramotnostech a průřezových tématech.
- Soulad obsahu a metod s RVP ZV.
- Kvalita realizace vzdělávacího procesu.
- Funkčnost použitých metod a forem učení.
- Návaznost vzdělávacích oblastí a oborů RVP na tematické uspořádání v pojetí montessori pedagogiky.
- Zpětná vazba žáků, průvodců a rodičů.
- Výsledky hodnocení (ČŠI nebo jiných organizací).
- Míra podpory individuálních vzdělávacích potřeb.

Způsob využití zjištěných údajů pro úpravu ŠVP

Změny ŠVP se provádějí na základě revizí RVP ZV vydaných MŠMT, zkušeností z plánování, realizace a hodnocení vzdělávání, změn podmínek školy v těchto krocích:

- Identifikované podněty a potřeby změn jsou zaznamenány vedením školy.
- Návrhy úprav jsou projednány s týmem průvodců, případně na Sněmu ZaHRAdy.

- Je projednána forma změn – vydání nového ŠVP, úpravy stávajícího ŠVP, nebo vydání dodatku ŠVP.
- O úpravách ŠVP rozhoduje ředitel školy v souladu s legislativou a pravidly nastavenými zřizovatelem školy.
- Aktualizovaný ŠVP je zveřejněn na webu školy a obsahuje datum účinnosti a specifikaci změn.
- Úpravy se promítají do plánování a organizace výuky.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1. ORGANIZACE VÝUKY V TROJROČÍCH

ORGANIZACE VÝUKY V 1. A 2. TROJROČÍ (TIŠNOV)

DOPOLEDNÍ BLOK 8:00 – 11:00

- Dopolední blok má 3 šedesátiminutové bloky, v němž si žáci s podporou průvodce organizují své činnosti a přestávky.
- Blok začíná osobním plánováním a zápisem plánu do deníku s podporou průvodkyň na základě záznamů z předchozích dní. Plánování se v 1. trojročí vztahuje k jednomu dni, ve 2. trojročí se vztahuje k delšímu úseku jednoho týdne.
- Následuje dopolední pracovní blok : účast na lekci/ukázce, práce navazující na lekci, procvičování, ověřování poznatků, samostatná práce a vlastní projekty. Nabídka ukázek je zveřejněna ve třídě.
- Poslední část bloku zahrnuje společný úklid třídy a odchod na oběd.
- Každý týden začíná společným kruhem, který slouží ke společnému naladění seznamují se s plánem lekcí, ukázek, procvičování a akcí třídy.

ODPOLEDNÍ BLOK 12:00 – 16:00

- Odpolední blok začíná po obědové přestávce a zahrnuje povinně volitelné lekce a volitelné aktivity se zaměřením na kreativní činnost, projekty žáků a komunitní činnosti (setkání třídy, teambuildingové aktivity a práce pro třídu).
- V rámci odpoledního bloku probíhají také individuální konzultace průvodců se žáky.
- V šestém ročníku je hodinová dotace navýšena o výuku k podnikavosti a polytechnickou výchovu.
- Činnosti odpoledního bloku a školní družiny/klubu jsou úzce provázány, jsou často zajišťovány průvodci ŠD a ŠK a jsou nastavovány podle organizačních možností školy a hodinových dotací v jednotlivých ročnících
- ŠD a ŠK pokračují v navazující činnosti do 16:00 (PO, ÚT, ČT, PÁ) a do 15 h (ST) a rozšiřují nabídku o zájmové činnosti.

Rozvrhování výuky pro Tišnov

	dopoledne	odpoledne					hodiny
		PO	UT	ST	CT	PA	
1 a 2 roč.	5x3,5 (16,5) *zahrnuje 3,5 vyuč. hodiny a 25 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	22

3 roč.	5x3,5 (16,5) *zahrnuje 3,5 vyuč. hodiny a 25 min přestávky*	2,1 (12:00-13:45) *zahrnuje 2,1 vyuč. hodiny a 10 min přestávky*	2,1 (12:00-13:45) *zahrnuje 2,1 vyuč. hodiny a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	1,1 (12:00-13:00) *zahrnuje 1,1 vyuč. hodinu a 10 min přestávky*	24
4 a 5 roč.	5x3,5 (16,5) *zahrnuje 3,5 vyuč. hodiny a 25 min přestávky*	2 (12:00-13:30)	2 (12:00-13:30)	2 (12:00-13:30)	1,25 (12:00-13:00)	1,25 (12:00-13:00)	25
6 roč.	5x3,5 (16,5) *zahrnuje 3,5 vyuč. hodiny a 25 min přestávky*	2 (12:00-13:30)	2 (12:00-13:30)	2 (12:00-13:30)	3,25 (12:00-14:45) *zahrnuje 3,25 vyuč. hodiny a 15 min přestávky*	1,25 (12:00-13:00)	28

PLÁNOVÁNÍ VÝUKY A UKÁZEK

- Výuka vychází z pěti velkých Montessori příběhů, které tvoří rámec Kosmické výchovy:
  - Příběh o vzniku vesmíru (zahrnuje přírodní vědy)
  - Příběh o vzniku života na Zemi (zahrnuje přírodní vědy)
  - Příběh o původu lidí (zahrnuje společenské vědy a umění)
  - Příběh o vzniku písma (zahrnuje jazyky)
  - Příběh o původu čísel (zahrnuje matematiku a geometrii)
- Na příběhy navazují klíčové lekce pokrývající celé kurikulum. Průvodce vybírá klíčové lekce podle individuálních potřeb a úrovně dětí. Průvodce plánuje lekce na týden, tak aby pokryly všechny vzdělávací oblasti. Podle pokrok u dětí, jejich potřeb, zájmů a také věku pak navazuje další nabídkou ukázek.
- Nabídka lekcí pokrývá všechny vzdělávací oblasti na různých úrovních (např. jazykové ukázky pro začínající i pokročilé pisatele).
- Lekce jsou provázány s aktuálními tématy (roční období, svátky) i mezi sebou (např. geometrie a výtvarná výchova, jazyk a hudba).
- V 6. roč. je jedna vyučovací hodina disponibilní a je vyučována blokově v průběhu roku prostřednictvím akcí školy spojených s výukou k podnikavosti.
- Součástí výuky jsou také individuální konzultace se žáky plánované průběžně a realizované v dopoledním nebo odpoledním bloku.

ORGANIZACE VÝUKY V 1. A 2. TROJROČÍ (POBOČKA JASAN)

DOPOLEDNÍ BLOK 8:30 – 12:30

- Dopolední blok zahrnuje 4 vyučovací hodiny pro 1. trojročí a 5 vyučovacích hodin pro 2. trojročí. Žáci si v něm s podporou průvodce organizují své činnosti a přestávky.

- Blok začíná osobním plánováním a zápisem plánu do deníku s podporou průvodkyň na základě záznamů z předchozích dní. Plánování se v 1. trojročí vztahuje k jednomu dni, ve 2. trojročí se vztahuje k delšímu úseku jednoho týdne.
- Následuje dopolední pracovní blok : účast na lekci/ukázce, práce navazující na lekci, procvičování, ověřování poznatků, samostatná práce a vlastní projekty. Nabídka ukázek je zveřejněna ve třídě.
- Poslední část bloku zahrnuje elipsu, společný úklid třídy a odchod na oběd.
- Každý týden začíná společným kruhem, který slouží ke společnému naladění seznamují se s plánem lekcí, ukázek, procvičování a akcí třídy.

ODPOLEDNÍ BLOK 13:00 – 14:30 (15:30)

- Odpolední blok začíná po obědové přestávce a zahrnuje povinně volitelné lekce a volitelné aktivity se zaměřením na kreativní činnost, projekty žáků a komunitní činnosti (setkání třídy, teambuildingové aktivity a práce pro třídu).
- Výuky tělesné výchovy je realizována podle dostupnosti tělocvičny i v jiných časech.
- V rámci odpoledního bloku probíhají také individuální konzultace průvodců se žáky.
- V šestém ročníku je hodinová dotace navýšena o výuku LUSKU.
- Činnosti odpoledního bloku a školní družiny/klubu jsou úzce provázány, jsou často zajišťovány průvodci ŠD a ŠK a jsou nastavovány podle organizačních možností školy a hodinových dotací v jednotlivých ročnících
- ŠD a ŠK pokračují v navazující činnosti do 16:00 (PO, ÚT, ČT, PÁ) a do 15 h (ST) a rozšiřují nabídku o zájmové činnosti.

Rozvrhování výuky pobočku Jasan

	dopoledne	odpoledne					hodiny
		PO	UT	ST	CT	PA	
1 a 2 roč.	4x4,5 Po-Čt, 2x1 Pá (20) *zahrnuje 4,5 vyuč. hodiny a 20 min přestávky, v pátek je výuka kratší a je doplněna časem pro samostatné činnosti žáků*	2 (14:00-15:30)					22
3 roč.	4x4,5 Po-Čt, 4x1 Pá (22) *zahrnuje 4,5 vyuč. hodiny a 20 min přestávky, v pátek je výuka více rozvolněná*	2 (14:00-15:30)					24
4 a 5 roč.	5x4,2 (21) *zahrnuje 4,2 vyuč. hodiny a 40 min přestávky*		2 (13:00-14:30)	2 (14:00-15:30)			25

6 roč.	5x4,2 (21) *zahrnuje 4,2 vyuč. hodiny a 40 min přestávky*		2 (13:00-14:30)	3 (13:00-15:30)	2 (13:00-14:30)		28

PLÁNOVÁNÍ VÝUKY A UKÁZEK

- Výuka vychází z pěti velkých Montessori příběhů, které tvoří rámec Kosmické výchovy:
    - Příběh o vzniku vesmíru (zahrnuje přírodní vědy)
    - Příběh o vzniku života na Zemi (zahrnuje přírodní vědy)
    - Příběh o původu lidí (zahrnuje společenské vědy a umění)
    - Příběh o vzniku písma (zahrnuje jazyky)
    - Příběh o původu čísel (zahrnuje matematiku a geometrii)
- Na příběhy navazují klíčové lekce pokrývající celé kurikulum. Průvodce vybírá klíčové lekce podle individuálních potřeb a úrovně dětí. Průvodce plánuje lekce na týden, tak aby pokryly všechny vzdělávací oblasti. Podle pokrok u dětí, jejich potřeb, zájmů a také věku pak navazuje další nabídkou ukázek.
- Nabídka lekcí pokrývá všechny vzdělávací oblasti na různých úrovních (např. jazykové ukázky pro začínající i pokročilé pisatele).
- Lekce jsou provázány s aktuálními tématy (roční období, svátky) i mezi sebou (např. geometrie a výtvarná výchova, jazyk a hudba).
- Součástí výuky jsou také individuální konzultace se žáky plánované průběžně a realizované v dopoledním nebo odpoledním bloku.

DODATKY

DODATEK Č. 1. K ŠVP ZÁKLADNÍ ŠKOLY ZAHRADA

Název dodatku:
Přechodné vymezení účinnosti ŠVP a pilotní ověřování v 6. ročníku

Škola: Základní škola ZaHRAda, Riegrova 312, 666 01 Tišnov
Obor vzdělání: 79-01-C/01 Základní škola
Účinnost dodatku: od 1. 9. 2026
Platnost dodatku: do nahrazení novým dodatkem nebo nově vydaným ŠVP
Vydal: Mgr. Jiří Vorlíček, ředitel školy
Projednáno školskou radou: 28. 8. 2026

1. PŘEDMĚT DODATKU

Tento dodatek upravuje přechodné období a způsob postupného zavádění nového školního vzdělávacího programu ZŠ ZaHRAda (dále jen „nový ŠVP“) zpracovaného podle revidovaného RVP ZV. Nemění povinnost školy poskytovat vzdělávání v souladu s platnými právními předpisy a závaznými očekávanými výsledky učení RVP ZV.

2. VYMEZENÍ ÚČINNOSTI NOVÉHO ŠVP V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH

Nový ŠVP se v plném rozsahu používá pro vzdělávání žáků **1. až 5. ročníku od 1. 9. 2026.**

V 6. ročníku se ve školním roce 2026/2027 pilotně ověřuje koncept tematického modelu ŠVP. Zjištění z pilotního ověřování škola využije jako podklad pro případné doplnění či úpravu nového ŠVP.

Pro vzdělávání žáků 7. až 9. ročníku zůstává závazný původní ŠVP, včetně jeho učebního plánu, vzdělávacího obsahu, očekávaných výstupů, pravidel hodnocení a ustanovení o organizaci vzdělávání, není-li dále stanoveno jinak.

Na ročníky 7. až 9. se z nového ŠVP použijí pouze tato obecná ustanovení, pokud nejsou v rozporu s původním ŠVP, školním řádem nebo jiným závazným dokumentem školy:

- vize, kultura a hodnoty školy;
- obecné vzdělávací strategie školy, zejména respektující přístup, individualizace, formativní zpětná vazba, spolupráce a aktivní účast žáků na učení;
- obecné postupy podpory wellbeingu, bezpečného a respektujícího prostředí, prevence rizikového chování a spolupráce se zákonnými zástupci;
- obecné zásady zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Ustanovení nového ŠVP o učebním plánu, tematických celcích, vyučovacích předmětech, školních očekávaných výsledcích učení a obsahovém rozpracování vzdělávání se pro 7. až 9. ročník nepoužijí, dokud nebude jejich účinnost pro tyto ročníky výslovně stanovena novým dodatkem nebo nově vydaným ŠVP.

3. DŮVOD ZMĚNY

ZŠ ZaHRAda se ve školním roce 2025/2026 zapojila do pilotního ověřování tematického modelového školního vzdělávacího programu (mŠVP) realizovaného v projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Na základě tohoto ověřování byl vytvořen nový tematický orientovaný ŠVP, který:

- vychází z revidovaného RVP ZV,
- reflektuje dlouhodobou pedagogickou koncepci školy,
- posiluje kompetenční a gramotnostní pojetí vzdělávání,
- integruje vzdělávací obsah do tematických celků.

Cílem změny je přechod k učení založenému na propojení poznatků, rozvoji kompetencí a vztahu k reálnému světu prostřednictvím tematických celků vycházejících z Montessori pedagogiky. Nový ŠVP je zaváděn pro ročníky 1.-5. a následně v dalších letech postupně pro další ročníky 2. stupně.

4. VYMEZENÍ VZDĚLÁVÁNÍ V JEDNOTLIVÝCH TROJROČÍCH

1. a 2. trojročí

Vzdělávání je založené na koncepci kosmické výchovy vycházející z Montessori pedagogiky.

Tematické celky:

- propojují vzdělávací obory,
- integrují klíčové kompetence, gramotnosti a průřezová témata,
- vycházejí z velkých Montessori příběhů.

Očekávané výsledky učení RVP ZV jsou plně zahrnuty a naplňovány v rámci těchto tematických celků. Jejich přiřazení k tematickým celkům a vzdělávacím oblastem je doloženo v tabulkách vzdělávacího obsahu.

3. trojročí

Ve 3. trojročí výuka navazuje na tematický a integrovaný přístup nižších trojročí a postupně rozvíjí oborové prohloubení vzdělávání.

Výuka je organizována:

- částečně v samostatných předmětech (např. český jazyk, matematika, anglický jazyk),
- částečně v integrovaných předmětech a oblastech (např. LUSK).

Škola průběžně vyhodnocuje návaznost vzdělávání nového ŠVP pro 7. až 9. ročník. Výsledky vyhodnocení budou podkladem pro rozhodnutí ředitele o dalším rozšíření, úpravě nebo ukončení pilotního ověřování a pro případnou změnu nového ŠVP.

5. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Zavedení tematického ŠVP představuje koncepční změnu školy v návaznosti na revidovaný RVP ZV a dlouhodobou vizi školy.

Postupné zavádění je záměrné a umožňuje:

- ověřování funkčnosti tematického modelu v praxi,
- průběžné doplňování a zpřesňování kurikula,
- zajištění kvality vzdělávání při zachování kontinuity pro žáky i pedagogy.

ŠVP bude průběžně aktualizován a doplňován tak, aby v plném rozsahu pokrýval všechny ročníky základního vzdělávání v souladu s RVP ZV.

Tento dodatek nabývá účinnosti dne 1. 9. 2026.

V Tišnově dne: 1.9.2026

.....
Mgr. Jiří Vorlíček
ředitel školy